

DJEČJI VRTIĆ RADOST
JASTREBARSKO
BRAĆE RADIĆ 10

Tel: 00 385 1 62 81 095

Tel./fax: 00 385 1 62 72 489

e-mail: djecji.vrtic.radost1@zg.t-com.hr

web: www.radost-jaska.hr

GODIŠNJE IZVJEŠĆE DJEČJEG VRTIĆA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2016./17.

Jastrebarsko, 2017.

Sadržaj

I. USTROJSTVO RADA	3
II. MATERIJALNI UVJETI RADA	6
III. SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE	7
IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD	18
V. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE	53
VI. SURADNJA S DJETETOVOM OBITELJI	63
VII. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA	70

I. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Radost je u pedagoškoj godini 2016./17. godini organizirao rad za djecu predškolskog uzrasta na pet lokacija i to:

- Jastrebarsko, Braće Radić 10
- Jastrebarsko, T. E. Bakača bb
- Jastrebarsko, Mladinska 2/a, G. Desinec
- Jastrebarsko, Cvetković 123
- Jastrebarsko, Gorica Svetojanska 13

Odgojno – obrazovni rad odvijao se u okviru 10-satnog programa za djecu od 12 mjeseci do polaska u osnovnu školu. Realiziran je s 547 djece, koliko ih je bilo upisano na kraju pedagoške godine u 26 odgojnih skupina. Za pedagošku godinu 2016./2017. zaprimljen je 161 zahtjev za upis u dječji vrtić, od čega je upisano 95 djece. Neupisano je 66 djece (djeca mlađa od godinu dana, djeca s područja drugih općina i djeca nezaposlenih roditelja).

Tablica : Organizacija rada odgojnih skupina prema objektima, broju djece i broju ostalih zaposlenika

	Radost 1		Radost 2	Desinec		Cvetković	Sv. Jana	Predškola	Ukupno
	vrtić	jaslice		vrtić	jaslice				
Skupine	9	5	4	3	3	1	1	1	27
Djeca	212	64	115	66	44	22	24	21	568

Osim redovitog 10-satnog programa realiziran je i program predškole i kraći program engleskog jezika.

Program predškole ostvarivao se u prostorima vrtića, a organiziran je za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu koja nisu bila obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja u vrtiću. Program se provodio dva puta tjedno po 3,5 sata. Osnovna zadaća ovog programa bila je razviti i unaprijediti tjelesne, emocionalne, socijalne i spoznajne potencijale djece te poticati komunikacijske vještine potrebne za nove oblike učenja. Program je obogatio dječje doživljaje, proširio njihove spoznaje te doprinio uspješnoj realizaciji mnogih odgojnih i razvojnih zadataka. Program predškole provodio se od 12. rujna 2016. do 31. svibnja 2017. godine.

Tablica : Organizacijska shema predškole

Općina	Naziv skupine	Broj djece
Grad Jastrebarsko	Ribice	21

Program ranog učenja engleskog jezika namijenjen je djeci od 4-7 godina, a ove je godine organiziran kroz trogodišnje učenje, dakle djeca u prvoj godini učenja te djeca u drugoj i trećoj godini učenja. Glavni cilj je postupno razvijanje komunikacijske koncepcije kako bi se djeci omogućilo korištenje stranog jezika u svakodnevnim situacijama. Potreba roditelja za uključivanjem djece u ovaj program je stalna. Interes roditelja kao i naša profesionalna saznanja o dobrobiti za dijete potiču nas

na ideju o proširenju ovog programa u poludnevni ili čak cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika.

Tablica: Organizacijska shema kraćih programa

Naziv programa	Broj skupina	Mjesto održavanja	Broj upisane djece
Engleska igraonica 1. god. učenja	8	Jastrebarsko, Desinec	83
Engleska igraonica 2. god. učenja	4	Jastrebarsko	32
Engleska igraonica 3. god. učenja		Jastrebarsko	3
Ukupno	12		118

Tijekom ove pedagoške godine provodili smo sportsko-rekreativni program. Društvo Naša djeca Jastrebarsko provodilo je kraći program za djecu od 3 godine života do polaska u školu – program univerzalne sportske škole Mali vitez. Program je obuhvaćao upoznavanje i vježbanje tehnika različitih loptačkih sportova, elemenata iz gimnastike, atletike i borilačkih sportova te primjenu osnovnih (biotičkih) oblika kretanja za najmlađe kako bi na taj način optimalno poticali razvoj funkcionalnih i motoričkih sposobnosti djeteta.

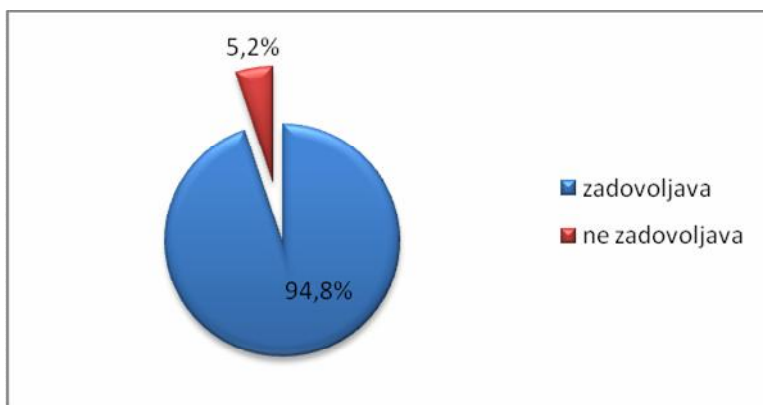
U prosincu 2016. godine realizirana je Zimska igraonica za djecu u organizaciji Grada Jastrebarsko i udruge Društvo Naša djeca pod nazivom Klizalište u Jaski. Također, u istoj organizaciji realizirana je i Ljetna igraonica koja uključuje i školu plivanja.

Radno vrijeme vrtića

Radno vrijeme u centralnom objektu bilo je od 5,30 sati ujutro do 17,30 sati poslije podne, a radno vrijeme u područnom objektu u Radosti 2 od 6,30 do 17,30. Područna odjeljenja Cvetković i Gorica Svetojanska radila su od 6,30–16,30, a područno odjeljenje G. Desinec od 5,30 – 17,30. Početak jutarnje smjene u odgojnim skupinama, kao i završetak popodnevne smjene razlikovao se od objekta do objekta, od skupine do skupine radi specifičnosti rada u tim objektima i potrebama roditelja koje su bile različite.

Duljina zajedničkog rada odgojitelja (preklapanje) u odgojnim skupinama ovisi o dobi djece, te o organizaciji rada i kretala se od 1,0 sat do 1,5 sat. Radno vrijeme djelatnika u ostalim službama bilo je također u funkciji zadovoljavanja svih segmenata procesa rada, a osobito potreba naših korisnika usluga.

Radno vrijeme Vrtića bilo je usklađeno s potrebama većine roditelja i djece. I ove smo godine analizirali potrebe roditelja vezano uz radno vrijeme vrtića. Radno vrijeme vrtića zadovoljava potrebe 94,8 % roditelja te možemo reći da je radno vrijeme Vrtića bilo je usklađeno s potrebama roditelja i djece. 5,2 % roditelja navodi kako radno vrijeme vrtića ne zadovoljava njihove potrebe te predlažu rad u smjenama, duži poslijepodnevni rad te rad subotom. Imajući razumijevanja za svakog roditelja postotak od 5,2 %, kao ni navedeni razlozi nisu relevantni za promjenu radnog vremena. Prilikom upisa nove djece u vrtić također se većina roditelja uklopila u postojeće radno vrijeme.

Graf. Procjena roditelja koliko radno vrijeme vrtića zadovoljava njihove potrebe

1.1. Djelatnici u realizaciji programa

Tablica: Raspored djelatnika prema objektima

	Radost I	Radost II	Desinec	Cvetković	Sv. Jana	Kraći programi
ravnatelj	1	-	-	-	-	-
pedagog	1	-	-	-	-	-
psiholog	1	-	-	-	-	-
defektolog	1	-	-	-	-	-
logoped	1	-	-	-	-	-
viša medicinska sestra	1	-	-	-	-	-
medicinske sestre	2	-	-	-	-	-
odgojitelji	26	8	12	2	2	2
voditelj računovodstva	1	-	-	-	-	-
tajnik	1	-	-	-	-	-
administrativni blagajnik	1	-	-	-	-	-
ekonom	1	-	-	-	-	-
glavna kuharica	1	-	-	-	-	-
kuhar/ice	2	-	1	-	-	-
pomoćna kuharica	2,5	1	0,5	0,5	0,5	-
pralja-švelja	1	-	0,5	-	-	-
spremačice	6,5	2	2	0,5	0,5	-
domar-ložač	2	-	-	-	-	-
Ukupno	54	11	16	3	3	2

Ukupno: 89 zaposlenika

II. MATERIJALNI UVJETI RADA

Djeca uče čineći, sudjelujući i istražujući. Prostor koji dijete okružuje utječe na njegove osjećaje, razmišljanja, ponašanja i zapravo utječe na cjelokupnu kvalitetu života. Materijalno okruženje podrazumijeva raspored i uređenje prostora u kojem dijete boravi, ponudu materijala i sredstava koji su mu dostupni.

Tijekom godine smo unaprijedili materijalne uvjete rada u skladu s Godišnjim programom (pedagoška godina) i Planom nabave (kalendarska godina):

Vanjsko i unutarnje okruženje:

- Natkrivanje terase tendama u novom dijelu vrtića, Radost 1
- Izmjena poda i soboslikarski radovi u sportskoj dvorani u Jastrebarskom
- Brušenje i lakiranje parketa u šest soba dnevnog boravka
- Nabava novih didaktičkih sredstava za sve skupine (osobito Radost 1 i Radost2)
- Nabava pješčanika za jaslice, mali kvart i Cvetković
- Dokup posteljine i tepiha za pojedine odgojne skupine
- Nabava audio vizualne opreme (CD player, televizor)
- Nabava računalne opreme za program darovitih, cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika te za mali kvart u Desincu (projekt „Say hello to the world“)
- izrađen je novi prostor u malom kvartu za pospremanje igrala koja se koriste tijekom boravka na zraku
- Zamijenjena su sjenila za prozore u objektima Radost 1 i Radost 2
- Nabavljene su nove police za didaktiku i stručnu literaturu u vrtićkoj knjižnici
- Nabavljeni su novi tepisi
- Prenamjena i adaptacija multifunkcionalnih prostora za dvije odgojne skupine u objektu Radost 1 (stolarski, parketarski radovi, postavljanje PVC podne obloge)
- Nabavljene su ležaljke i posteljina za nove skupine u Jastrebarskom
- Nabavljena je didaktika i oprema za nove skupine u Jastrebarskom
- Kupljeni su i postavljeni novi sportski rekviziti za igrališta svih objekata, a isto tako i igračke za igru na zraku
- Nabavljena je zaštitna odjeća i obuća za djelatnike
- Nadokupljeno je posuđe i kolica za serviranje radi otvaranja novih skupina u Jastrebarskom
- Tijekom godine kontinuirano je nabavljana stručna literatura i časopisi, izvršena je godišnja nabava potrošnog likovnog materijala te je vršena nadopuna prema potrebi

Planirana obnova keramike na terasi u novom dijelu objekta Radost 1 nije realizirana zbog drugih prioritetnih investicija.

Priliv proračunskih i “vlastitih” sredstava kretao se u okviru plana tako da su računi redovno plaćani, redovno su isplaćivane plaće i uplaćivani doprinosi. U iznosu neoporezive svote isplaćen je radnicima naknada za regres i dar u naravi, te poklon djeci za Svetog Nikolu. Redovito je radnicima isplaćena naknada za prijevoz na posao i s posla.

III. SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

Skrb za tjelesni rast i razvoj djece predstavlja skup planiranih i implicitnih odrednica koje usmjeravaju odgojno-obrazovni proces prema zadacima i sadržajima koji su izvedeni iz cilja, odnosno planiranih očekivanih najpovoljnijih ishoda za svako pojedino dijete. To zahtjeva specifične organizacijske oblike, načine rada i postupke te provjeru uspješnosti istih.

Kvalitetno zadovoljavanje osnovnih potreba djeteta i razvoj brige za sebe temelji se na cjelovitom shvaćanju procesa njege što zahtjeva visoku razinu prilagodljivosti konkretnim mogućnostima, različitim potrebama, sposobnostima i interesima svakog pojedinog djeteta.

Podrazumijeva aktivan razvoj partnerskih odnosa djelatnika vrtića i roditelja.

Temeljeno je na sustavnom planiranju, praćenju, promatranju, dokumentiranju i evaluiranju očekivanih ishoda usmjerenih na:

- ☐ dobrobit razvoja motoričkih potencijala
- ☐ emocionalnu dobrobit
- ☐ usvajanje higijenskih, prehrambenih i kretnih navika kao preduvjeta zdravlja
- ☐ izostanak osjećaja ugroženosti, nemira i zabrinutosti djeteta
- ☐ razvoj sposobnosti privremene odgode zadovoljavanja potreba djeteta kroz usvajanje vještine samoregulacije
- ☐ sposobnost otkrivanja aktualnih, potencijalnih i trajnih zdravstvenih problema djeteta.

Razvoj brige o sebi u svakodnevnom /fleksibilnom/ rasporedu pretpostavlja individualizirano usvajanje rutinskih radnji: hranjenja, odijevanja, kulturno higijenskih navika i dnevnog odmora.

1. Osiguravanje kvalitete prehrane u skladu sa važećim zakonskim odrednicama

1.1. Zadovoljavanje prehrambene potrebe djece sa naglaskom na razvoj brige za sebe

Planiranje jelovnika obavljano je prema Izmjenama i dopunama Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima te prema priručniku Prehrambeni standardi za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću - jelovnici i normativi (2007). Jelovnici su planirani mjesečno na način da se osigura što više sezonska izmjena namirnica, a dopunjavani su uvođenjem novih namirnica u tender prehrane, kako bi djeci bila omogućena degustacija novih jela. Opskrba je bila uglavnom zadovoljavajuća, ali uz povremene poteškoće u dostavi. Dolazilo je do izmjena jelovnika, razlozi su bili: rotacija namirnica u skladištu, dostavljene namirnice slabije kvalitete i manjkava dostava. Ove pedagoške godine osiguran je alternativni doručak u svim odgojnim skupinama. U planiranje jelovnika bile su uključene i odgojne skupine u kojima se provodio projekt „Mi jedemo odgovorno“- Elmeri, Slonići, Zečići, Tratinčice i Tigrići. Posebna pažnja polagana je nabavi namirnica za djecu s posebnostima u prehrani, kako bi im bilo omogućeno da kvalitetno zadovolje svoju prehrambenu potrebu.

Mjera Ministarstva poljoprivrede Privremene izvanredne mjere potpore proizvođačima jabuka i mandarina za postupak povlačenja s tržišta za slobodnu distribuciju kao izvjesni nad standard prehrani djece nije realizirana zbog neodazivanja proizvođača.

Kontinuirano su poboljšavani uvjeti u materijalnoj organizaciji obroka u skladu sa Prehrambenim standardom Dječjeg vrtića Radost, a na način da se vršio dokup posuđa za organiziranje samoposluživanja djece prilikom obroka.

1.2. Higijensko-epidemiološki nadzor- održavanje i unaprjeđenje HACCAP sustava

Higijensko epidemiološki nadzor vršen je u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Andrija Štampar iz Zagreba prema sklopljenom ugovoru. Rezultati mikrobioloških nalaza ukazuju na poštivanje načela dobre higijenske prakse, odnosno dobrih sanitarnih uvjeta u objektu.

Dvoje obveznika polaska Tečaja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u prometu i proizvodnji namirnica polazili su tečaj pri Županijskom zavodu za javno zdravstvo- ispostava Jastrebarsko.

U suradnji sa istim Zavodom redovito su provedeni zdravstveni pregledi djelatnika te je surađivano na temelju higijensko-epidemioloških indikacija pri slučaju grupiranja određenih uzročnika zaraznih bolesti u odgojnim skupinama.

Briga o uvjetima čuvanja, pripremanja i distribucije hrane je redovito provedena, kao i održavanje čistoće prostorija i automobila za distribuciju hrane, prema Planovima čišćenja i održavanja prostorija i HACCAP planu.

1.3. Usvajanje rituala hranjenja i razvoja prehrambenih preferencija kod djece

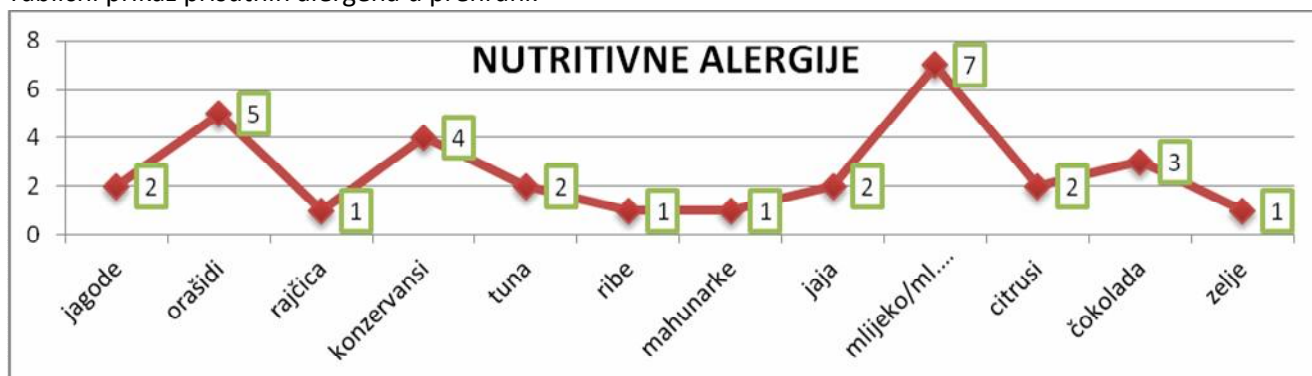
Dnevni ritam obroka u odgojnim skupinama s pravilnim vremenskim razmakom bio je u skladu s izmjenama i dopunama Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i prehrane u dječjim vrtićima i Prehrambenim standardom Dječjeg vrtića Radost. Samoposluživanja djece u prehrani odvijalo se prema važećem Prehrambenom standardu Dječjeg vrtića. Praćenje količine konzumacije obroka realizirano je interno na nivou odgojnih skupina uključenih u projekt „Mi jedemo odgovorno“.

Cilj praćenja standardiziranog postupka prehrane djece bio je usmjeren na procjenu koliko je u svakoj odgojnoj skupini osigurano, u svakodnevnom /fleksibilnom/ rasporedu, individualizirano usvajanje rutinskih radnji higijene hranjenja i samog hranjenja radi što boljeg razvoja brige o sebi svakog pojedinog djeteta te koliko kvaliteta života koja je predviđena Standardom daje prilike djeci da uče prepoznavati i prihvaćati vlastite i tuđe potrebe, poštivati različitosti i izgrađivati skrbne odnosa sa drugima.

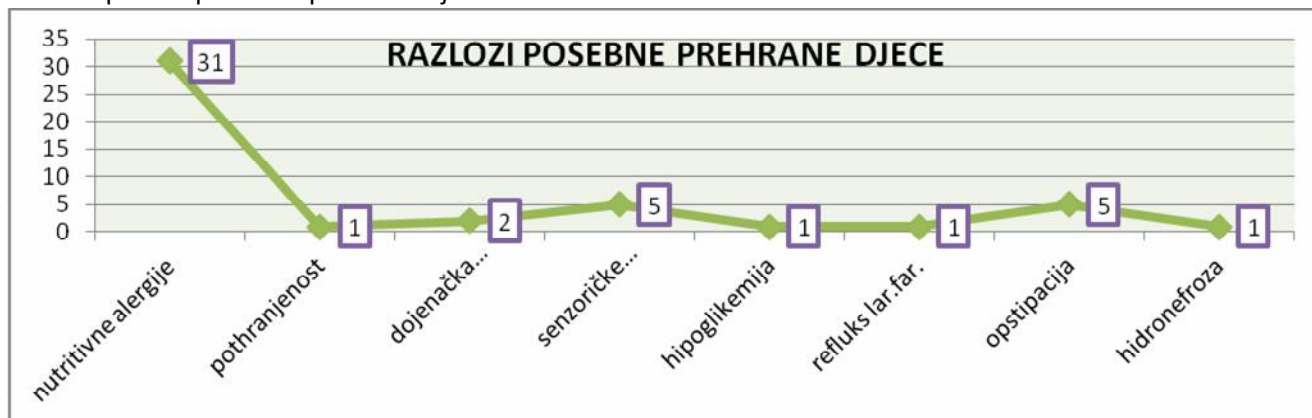
1.4. Otkrivanje i rješavanje problema vezanih uz prehranu djece (alergijske bolesti , ostala dijetalna prehrana, poremećaji u hranjenju djece)

Ove godine je u vrtiću boravilo 47 djece sa specifičnim potrebama u prehrani. 31 dijete je alergično na neku od prehrambenih komponenata dok njih 21 ima neke od zdravstvenih, odnosno senzoričkih teškoća. U suradnji s roditeljima izrađeni su Planovi zdravstvene njege za svako pojedino dijete.

Tablični prikaz prisutnih alergena u prehrani:

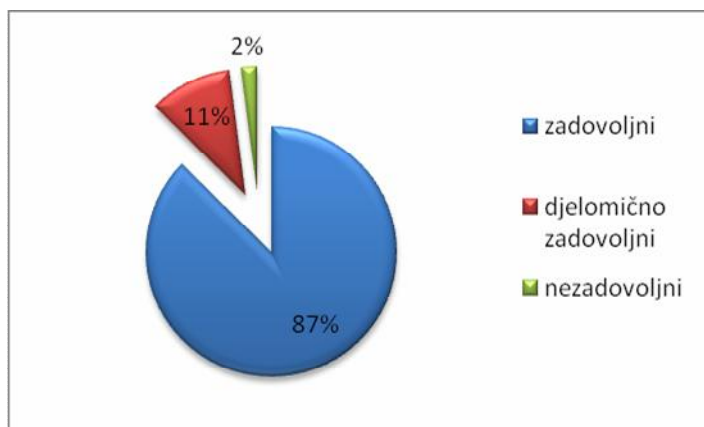
Tablični prikaz specifične prehrane djece:

1.5. Promicanje važnosti zdrave i odgovorne prehrane

Važnost zdrave prehrane u odgojnim skupinama kontinuirano je promican kroz: planirane aktivnosti u neposrednom radu s djecom, provođenjem projekta „Mi jedemo odgovorno“, obilježavanjem Dana kruha - dana zahvalnosti za plodove zemlje i blagoslovom hrane, te aktivnostima vezanim uz provođenje Plana djelovanje eko vrtića.

Zanimalo nas je i koliko su roditelji zadovoljni kvalitetom prehrane te su podaci prikazani na grafičkom prikazu.

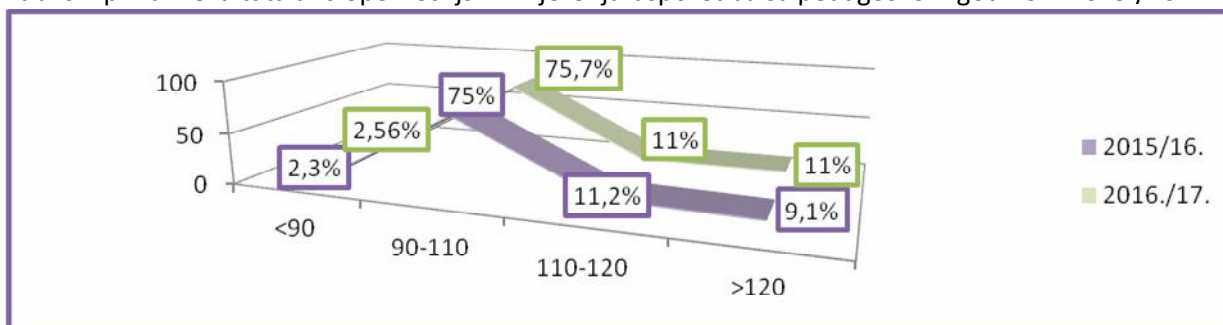
Graf - Zadovoljstvo roditelja kvalitetom prehrane

Iz grafa vidimo da je većina roditelja (87 %) zadovoljna kvalitetom prehrane te smatraju da je kvalitetna, raznolika i zdrava te da obuhvaća cijelu piramidu prehrane, a svako dijete si može odabrati nešto što mu odgovara. 11 % roditelja je djelomično zadovoljno kvalitetom prehrane jer dijete ne jede neke namirnice, smatraju da ima previše kruha te da neke stvari nisu zdrave (npr. pašeta, hrenovke, keksići) pa ne bi trebale biti na jelovniku, a također navode i da se neke namirnice često ponavljaju te predlažu više ribe na jelovniku. Kvalitetom prehrane nije zadovoljno 2 % roditelja jer smatraju da nije prilagođena dobi djece te da je užina preslaba jer dijete dođe gladno iz vrtića.

2. Praćenje rasta i razvoja djece I stanja uhranjenosti

U svim odgojnim skupinama antropometrijska mjerenja izvršena su 2 puta. U usporedbi s prethodnom godinom rezultati su stabilni.

Tablični prikaz rezultata antropometrijskih mjerenja-usporedba sa pedagoškom godinom 2015./16.

Rezultati antropometrijskih mjerenja:

	broj izmjerene djece		relativna težina < od 90		relativna težina od 90-110		relativna težina od 110-120		relativna težina > od 120	
BALONČIĆI	5	9	-	-	5	8	-	1	-	-
ISKRICE	5	9	-	-	5	9	-	-	-	-
SRČEKA	10	10	-	-	9	9	1	1	-	-
SMOKVICE	11	11	-	-	6	10	0	1	-	-
GLJIVICE	10	11	-	-	8	7	2	1	-	-
SOVICE	18	19	-	2	16	14	2	3	-	-
PINGVINI	17	15	-	-	13	12	2	1	2	2
ŠKOLJKICE	21	16	-	1	18	15	3	2	-	0
GUMBEKI	22	24	-	1	18	17	3	5	2	1
PAČIĆI	27	23	-	-	20	16	5	3	2	4
MASLAČCI	24	28	-	-	19	19	3	5	2	4
ZVJEZDICE	25	23	-	2	20	18	2	1	3	2
ELMERI	20	17	-	1	18	14	1	2	1	1
LOPTICE	19	19	1	2	15	11	3	1	2	3
SLONIĆI	29	19	-	0	21	13	6	5	2	1
ZEČIĆI	29	27	-	1	25	18	2	6	2	2
TRATINČICE	30	21	-	1	22	16	4	3	4	1
TIGRIĆI	23	21	-	0	11	14	3	2	9	5
LEPTIRIĆI	13	14	2	0	11	12	0	0	0	2
PANDICE	9	11	2	-	7	9	0	1	0	1
TOČKICE	9	12	-	0	8	8	-	2	1	2
KOCKICE	14	18	-	-	11	10	2	7	1	1
ZVONČIĆI	22	16	2	1	16	11	3	2	1	2
BRODIĆI	16	15	1	1	15	14	-	-	-	-
MAČKICE	16	14	1	1	13	8	1	4	1	1
CVJETIĆI	21	16	-	0	14	9	1	2	6	5
RIBICE	17	17	-	1	13	12	2	1	2	3
UKUPNO:	482	455	9	15	377	333	51	43	62	43
POSTOTAK:			1,86%	3,29%	69,9%	73,1%	10,5%	13,6%	8,9%	9,4%

3. Zadovoljavanje potrebe za kretanjem

Svjetska zdravstvena organizacija tjelesnu neaktivnost koja je u porastu u cijelom svijetu identificira kao četvrti vodeći faktor rizika za globalnu smrtnost. U fokus globalnih preporuka o tjelesnih aktivnosti za zdravlje stavlja primarnu prevenciju kroz tjelesnu aktivnost. Preporuke navedene u ovom dokumentu odnose se na tri dobne skupine, među kojima su i djeca predškolske dobi. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, koji se temelji na cjelovitom shvaćanju procesa njege, usmjerava predškolski odgoj ka cilju unapređivanja zdravlja i stvaranja društva zdravih ljudi. Program mjera zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima predviđa da dijete jednu četvrtinu provedenog vremena u vrtiću provede u kretanju. Protokol o postupanju djelatnika dječjeg vrtića za vrijeme boravka djece na svježem zraku primjenjuje se u svim odgojnim skupinama, kao i Standard planiranja i provođenja tjelesne i zdravstvene kulture. Sva dječja igrališta su primjereno opremljena igralima, spravama i sredstvima za provođenje tjelesnog odgoja, kao i sportska dvorana u centralnom objektu, koja je obnovljena ove pedagoške godine.

Održana je i deveta Dječja olimpijada na kojoj je u centralnom objektu sudjelovalo 451 dijete, a 61 u područnom objektu Desinec. Ovogodišnju Dječju olimpijadu možemo okarakterizirati vrlo uspješnom, a imala je i rekordan broj odraslih posjetitelja - 210.

Pored brojnih jednodnevnih izleta organizirano je ljetovanje za 63 djece u hostelu Stoimena u Crikvenici.

Povodom Europskog tjedna kretanja, u rujnu 2016. u odgojnim skupinama Elmeri, Slonići, Tigrići, Zečići, a u suradnji s njihovim roditeljima, provedeno ispitivanje usmjereno na djecu predškolske dobi sa ciljem istraživanja različitih oblika tjelesnih aktivnosti kojima se bave tijekom slobodnog vremena, načinima na koje aktivno i pasivno sudjeluju u prometu te njihovim stavovima. Ispitivanje je potaklo razvoj odgojno - obrazovnih aktivnosti usmjerenih na djecu i roditelje sa ciljem osvještavanja problema vezanih uz tjelesnu neaktivnost te potrebu za pojačanom sigurnošću djece kao sudionika u prometu. Rezultati ispitivanja ne razlikuju se značajno od rezultata u proteklom pedagoškim godinama. Pokazali su da iako većina djece stanuje relativno blizu vrtiću da ih roditelji uglavnom dovode u vrtić automobilom. Rijetko prevoze djecu prijatelja i rođaka zajedno sa svojom djecom u vrtić. Put do vrtića biciklom ili pješice smatraju sigurnim. Svakodnevno provode vrijeme sa djecom na otvorenom. Neredoviti su u prelaženju ceste kad su sa djecom preko pješačkog prijelaza. Mali dio roditelja djecu ne prevoze u auto sjedalicama. Isto tako djeca često koriste prometala, ali i dalje nedovoljno koriste zaštitne kacige u tu svrhu.

Pored redovitih aktivnosti vezanih uz kretanja djece zabilježili smo uspješnu suradnju sa Univerzalnom sportskom školom "*Mali vitez*", koju u našem gradu provodi Društvo Naša djeca. Školu klizanja, koju također provodi Društvo naša djeca Jastrebarsko, pohađalo je 157 djece.

4. Zdravstveno prosvjećivanje odraslih

Za novozaposlene odgojitelje održan je tečaj Prve pomoći u trajanju od 6 sati.

4.1. Istraživanje o zdravstvenoj pismenosti roditelja

Zdravstvena pismenost je dio opće pismenosti s naglaskom na čitanje i računanje, u zdravstvenom kontekstu, definirana je kao niz vještina i kompetencija koje ljudi razvijaju kako bi potražili, shvatili, ocijenili i koristili zdravstvene informacije u svrhu donošenja informiranih odluka, smanjenja zdravstvenih rizika i veće kvalitete život. Pojam zdravstvene pismenosti opsežan je: obuhvaća promociju zdravlja, prevenciju bolesti, pristup zdravstvenoj zaštiti i ishode, bavi se bazičnim vještinama pisanja i računanja u zdravstvenom okruženju. Navedeno ispitivanje je istraživalo više aspekata zdravstvene pismenosti roditelja djece rane dobi, uvažavajući podjelu iste u odnosu na formalnu, interaktivnu i kritičku pismenost, kao i procjenu izvora zdravstvenih informacija, razumijevanja i primjene istih. Roditeljske vještine traženja, prepoznavanja i korištenja zdravstvenih

informacija, direktno utječu na kvalitetu zdravlja djece kako u ranoj dobi tako i u budućnosti. Roditelji najčešće koriste informacije koje dobivaju od liječnika i s medicinskih portala. Smatraju da bi ih o zdravlju djeteta trebali poučavati liječnici i da oni kao roditelji imaju obavezu da se sami informiraju. Pomoć traže kad im je dijete bolesno i kad bi htjeli saznati nešto više. Najviše ih zanimaju informacije o tjelesnom razvoju djeteta i sprečavanju bolesti. Manje su im zanimljive teme o sprečavanju nepoželjnih navika, pripremi djeteta za školu i načinima rješavanja sukoba. Smatraju da djelomično uspješno procjenjuju stanje svog djeteta u slučajevima bolesti. Zanimljivo je da se jedan dio roditelja ne savjetuje s liječnikom kada je dijete bolesno i ne čita upute o lijekovima koje trebaju primijeniti, te ne vode dijete na preventivne preglede stomatologa. Manji dio roditelja puši u prostorijama gdje borave djeca, ne prevozi djecu u auto sjedalicama. Više od 50% ih koristi u liječenju djece pripravke narodne medicine.

5. Kvalitetan dnevni odmor

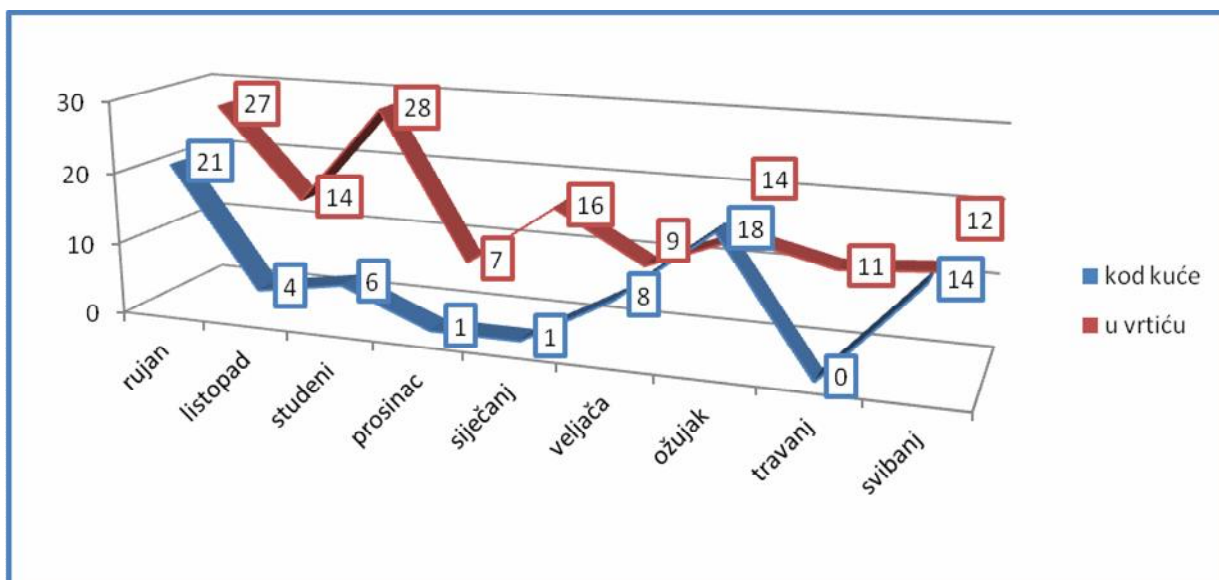
Okruženje u kojemu se dnevni odmor odvija u svim odgojnim skupinama usmjereno je na razvijanje i njegovanje prosocijalnih vještina i humanih vrijednosti. Djeca se izravno uključuju u donošenje odluka relevantnih za njihove vlastite potrebe kao što su samostalnost i autonomno i odgovorno djelovanje, suradnja i timski rad, nenasilni oblici komunikacije i kako se angažirati na onim sadržajima i akcijama koje su od interesa za njih osobno i za druge u zajednici. Dio dana koje nazivamo dnevni odmor djece podijeljen je u faze: pripreme za odmor, fazu relaksacije, fazu tišine, fazu spavanja odnosno mirnih aktivnosti, te fazu ustajanja za djecu koja su spavala. Uloga odgojitelja u tom procesu je promatranje djece i adekvatno odgovaranje na njihove individualne potrebe za spavanjem. Odgojitelji ističu korisnost ovog modela.

6. Prevencija ozljeda i razvoj brige za sebe

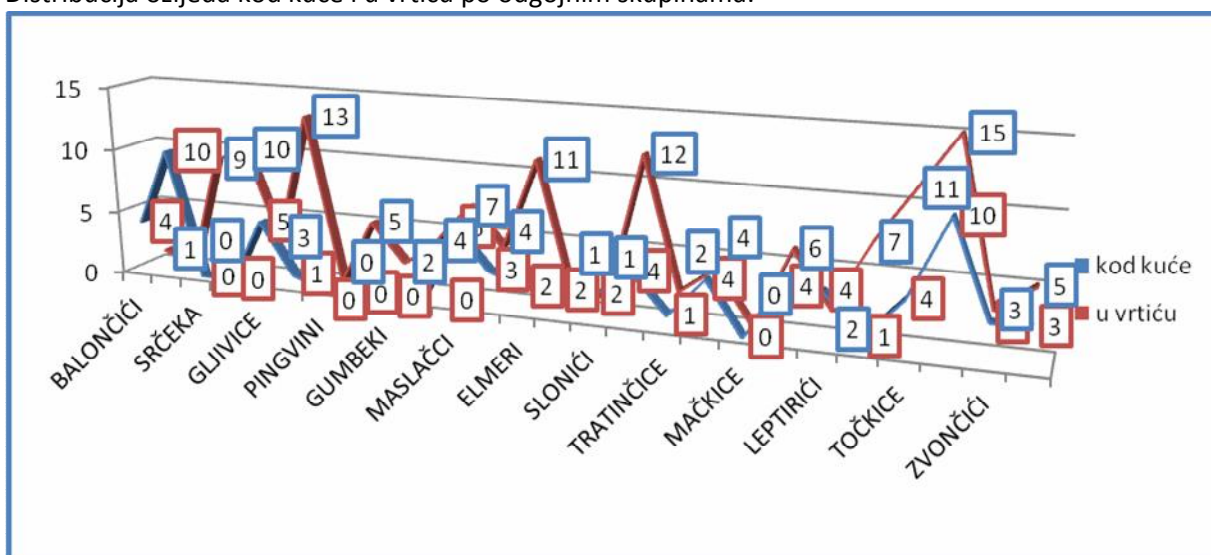
Nesreće s posljedicom ozljeđivanja u djece predstavljaju javnozdravstveni problem u Hrvatskoj i u svijetu zbog potencijalne posljedice trajnog invaliditeta ili smrtnog ishoda. Iznimno su stresne za dijete, za roditelje i za skrbnike te izazivaju prijeloman događaj s fizičkim, psihičkim i socijalnim posljedicama žrtve. Do 5 godine života mehanizmi nastanka ozljeda su padovi i otrovanja. Znatiželja je važan segment u djetetovom životu pa je upravo i ona glavni pokretač nastanka ozljeda. Osim padova i otrovanja razlog nastanka ozljeda predstavljaju i prometne nesreće. Mlađa djeca najčešće stradavaju zbog nepravilnog korištenja auto sjedalice, dok starija djeca češće stradavaju kao suvozači bez primjerene zaštitne opreme. Nesreće u djece se mogu spriječiti i to na način da se vodi briga o sigurnosti okruženja u kojem borave djeca, osmišljavaju i provode preventivne edukativne aktivnosti namijenjene djeci i roditeljima koje ih upozoravaju na moguće opasnosti, negativne posljedice, koje ih uče na koji način spriječiti nesreću te kako i kada preventivno djelovati uz provođenje mjera zaštite.

Evidentiranjem ozljeda djece nastalim u vrtiću odnosno kod kuće dobivamo važne podatke o uvjetima u kojima ozljede nastaju te mogućnost djelovanja u prevenciji istih temeljem analitičkog pristupa. Ozljede evidentiramo na za to predviđenim obrascima: Izjava o ozljedi djeteta u vrtiću koju ispunjavaju odgojitelji i Izjava o ozljedi djeteta kod kuće. Izjava o ozljedi djeteta u vrtiću sadrži slikovni opis intenziteta boli kako bi djeca u dobi od tri godine mogla aktivno participirati u procjeni svog zdravstvenog stanja te skalu procjene stanja za malu djecu za odgojitelje.

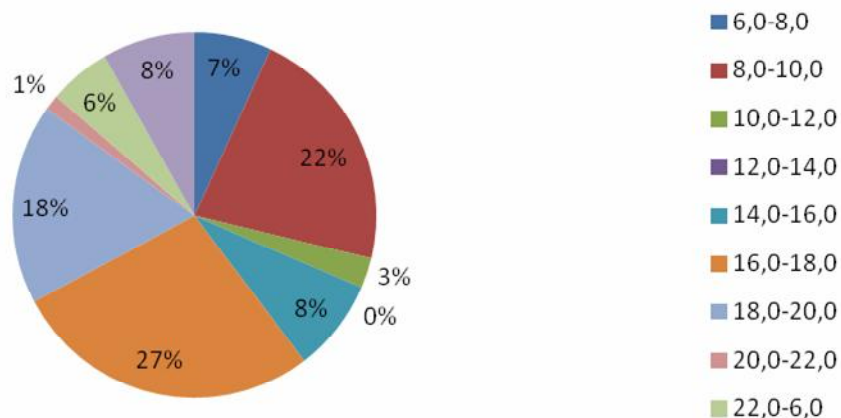
U vrtiću se dogodilo 138 ozljeda, a kod kuće 73 u periodu od rujna do svibnja.

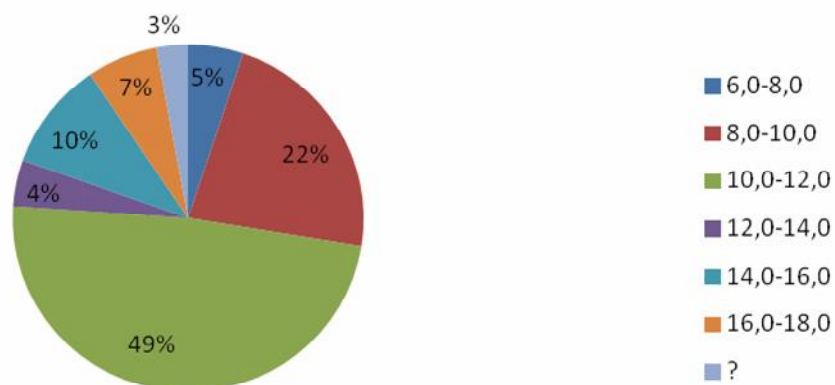
Distribucija ozljeda kod kuće i u vrtiću po odgojnim skupinama:

VRIJEME NASTANKA OZLJEDA KOD KUĆE

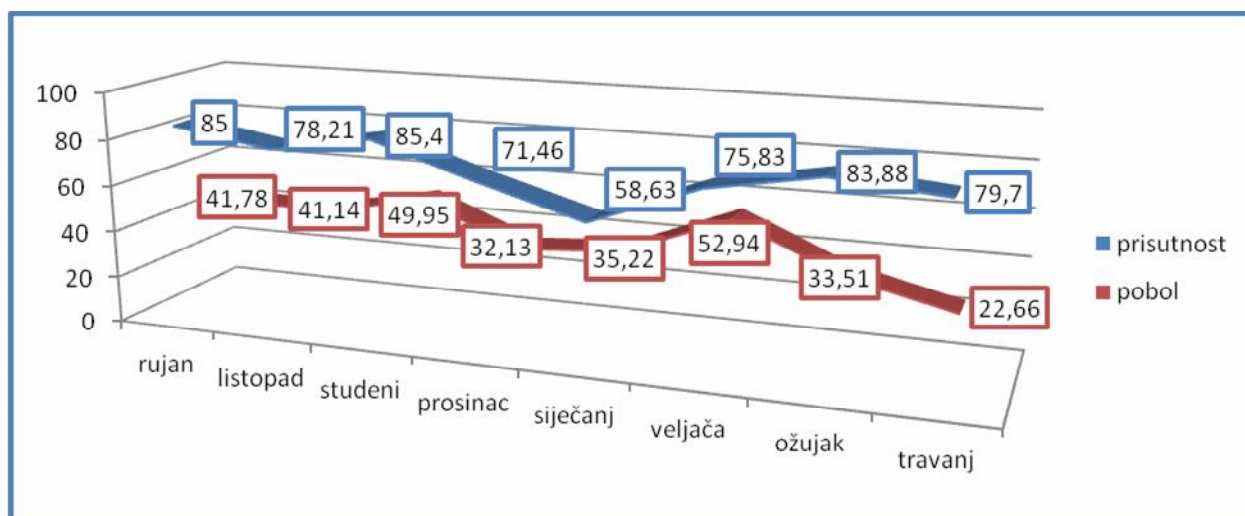
VRIJEME NASTANKA OZLJEDA U VRTIĆU

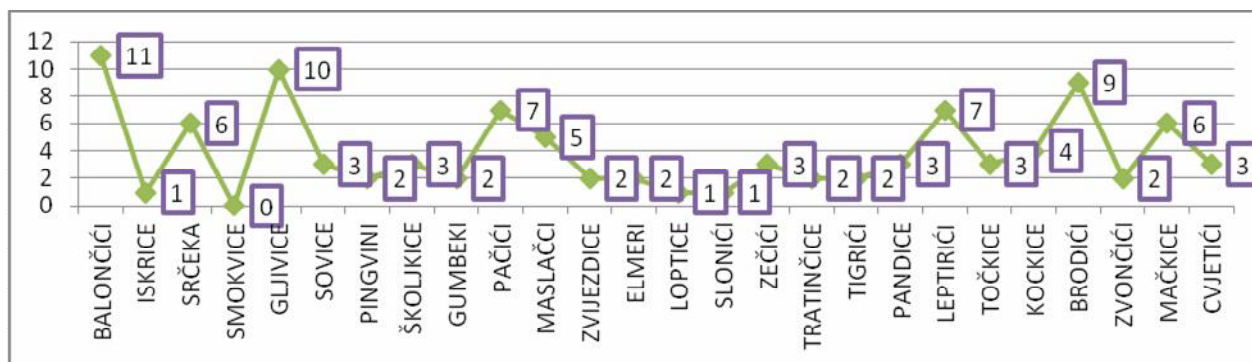
7. Praćenje pobola i izostanka djece

Za ocjenu zdravstvenog stanja djece predškolske dobi analiziraju se pokazatelji temeljem podataka rutinske zdravstvene statistike, a analizom provedenih mjera te pobola djece doprinosi se daljnjem planiranju i organizaciji života djeteta u vrtiću.

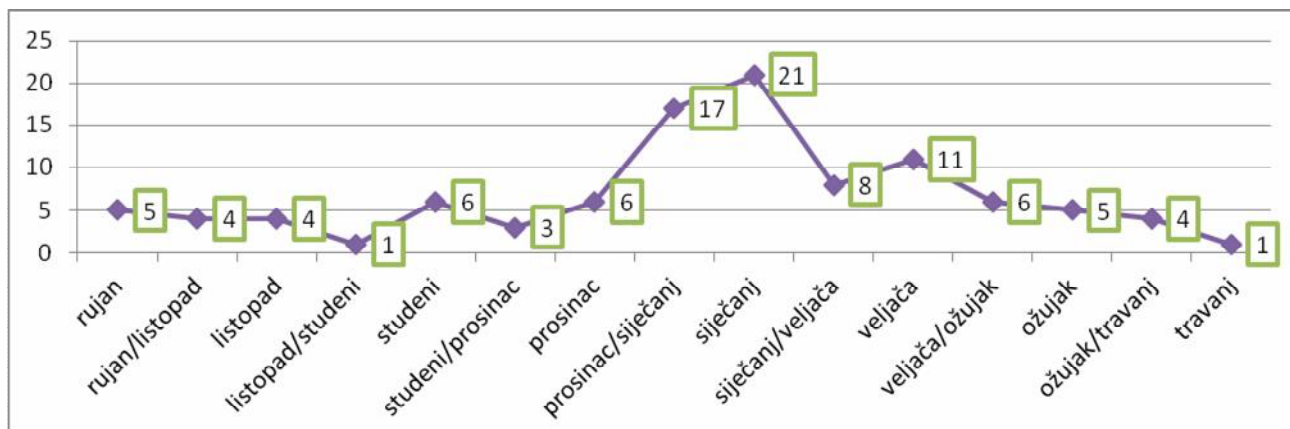
Analiza izostanaka djece i udio pobola u izostancima:

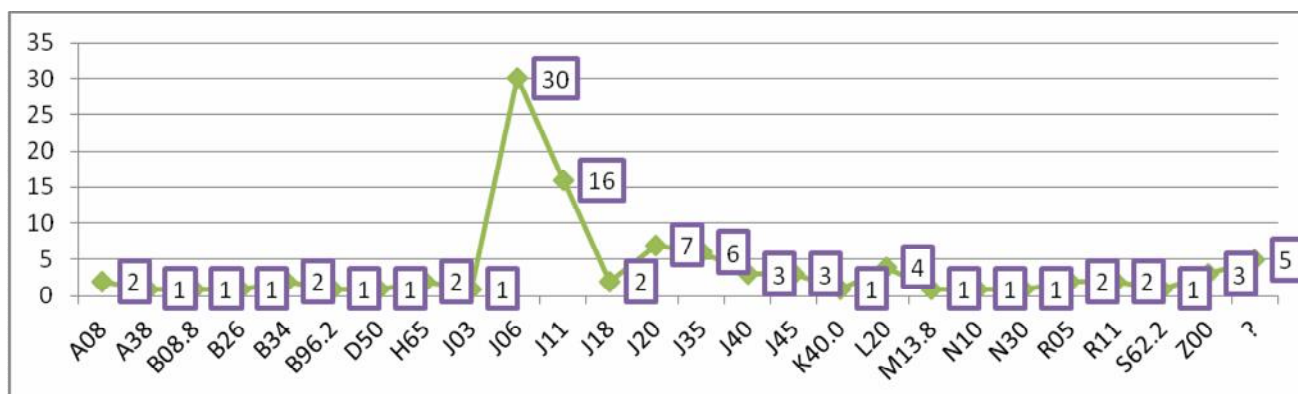
Broj izostanaka djece duljih od mjesec dana, prema liječničkim ispričnicama, u periodu od rujna 2016. godine do svibnja 2017. godine je u porastu u odnosu na prošlu pedagošku godinu. Djeca su najčešće izostajala zbog infekcija gornjih i donjih dišnih putova, zatim oporavka od gripe i alergijskih bolesti. U tablici se nalazi prikaz broja izostanaka po odgojnim skupinama.

Djeca su zbog bolesti više od mjesec dana najviše izostajala u siječnju.

Razlozi izostanka djece veći od 1 mjesec prema dijagnozama.

Najčešći razlozi izostanka djece su akutne respiratorne infekcije dišnih putova i problemi sa alergijama. Od dječjih zaraznih bolesti evidentiran je jedan slučaj zaušnjaka kod redovito cijepljenog djeteta.

Prilikom uočavanja aktualnih i potencijalnih zdravstvenih problema, učinjena je procjena zdravstvenog statusa djeteta u suradnji s roditeljima te su izrađeni individualni procesi zdravstvene njege za 105 djece, a odgojitelji i tehničko osoblje su dobili točne upute o intervencijama koje su potrebne za zadovoljavanje osnovnih potreba djeteta u vrtiću.

POSEBNE ZDRAVSTVENE POTREBE	
POSEBNE POTREBE U PREHRANI-ALERGIJE	31
INTOLERANCIJA LAKTOZE	1
POREMEĆAJI U HRANJENJU	8
POSEBNE POTREBE U PREHRANI-POTHRANJENOST	3
NOVOROĐENAČKA ANOREKSIJA	2
ASTMA	8
FEBRILNE KONVULZIJE	3
RECIDIVIRAJUĆE FEBRILNE KONVULZIJE	5
REFLUKS MOKRAĆNOG MJEHURA	3
HIDRONEFROZA	1
OPSTIPACIJA	5
JUVENILNI ARTRITIS	1
HEMANGIOM	2
ANEMIA	1
HIPOGLIKEMIA	1
LARINGOFARINGEALNI REFLUKS	1
UKUPNO:	76

8. Suradnja sa roditeljima

U suradnji sa roditeljima prikupljani su podaci radi utvrđivanja zdravstvenog stanja djeteta i njegovih specifičnih potreba radi planiranja zdravstvene njege za specifične zdravstvene potrebe i vođenje zdravstvene dokumentacije djeteta u vrtiću. Za roditelje novoupisane djece u prvom tjednu

nove pedagoške godine u rujnu održane su radionice na kojima su upoznati sa načinom života djeteta i prilagodbe djeteta. Odaziv na te radionice je iznimno dobar. Roditelji ih smatraju korisnim.

Roditelji su pravovremeno i primjereno obavještavani o higijensko-epidemiološkoj situaciji odgojne skupine njihova djeteta.

Suradnja s roditeljima ostvarivana je i putem radionica za roditelje, roditeljskih sastanaka sa zdravstvenom temom u 5 odgojih skupina, individualnim razgovorima s roditeljima i ponudom popularnih letaka s aktualnom zdravstvenom tematikom.

9. Higijensko-epidemiološki nadzor

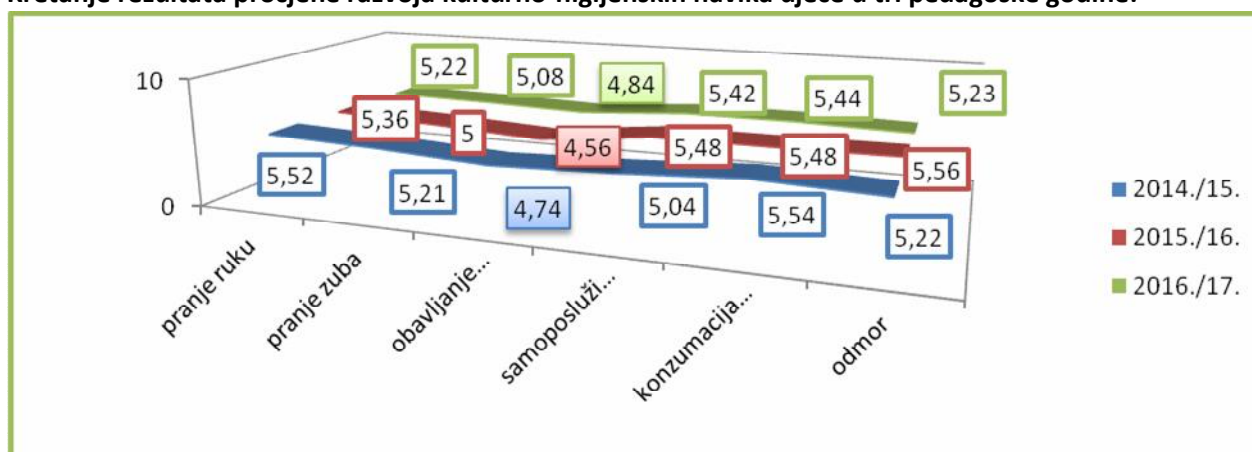
Mjere sigurnosti djece provode se prema Protokolima. Objekti i okoliš Vrtića su čišćeni redovito i određenim propisanim ritmom. Dva puta godišnje u svim objektima provedena je deratizacija i dezinfekcija.

Suradnja sa Zavodom za javno zdravstvo zagrebačke županije - ispostava Jastrebarsko bila je redovita i ovisna o higijensko-epidemiološkoj situaciji. Pregledom Iskaznica imunizacija djece pri upisu odbijen je upis jednog necijepljenog djeteta.

U kontekst cjelovitosti njege djece u smislu zdravstvene dobrobiti svakako spada i razvoj kulturno-higijenskih navika djece. Prema procjeni odgojitelja razvoj samostalnosti u brizi za sebe je optimalan. Usvajanje rituala pranja ruku, zuba, samoposluživanja u prehrani, samostalnost u osvježavanju potrebe za pijenjem vode te rituala odmora odgojitelji ocjenjuju relativno visokim ocjenama. Rezultati govore kako je najviše pomoći djeci potrebno kod usvajanja rituala higijene nakon obavljanja nužde.

PRANJE RUKU	5,22
PRANJE ZUBI	5,08
OBAVLJANJE NUŽDE	4,84
SAMOPOSLUŽIVANJE KOD OBROKA	5,42
KONZUMIRANJE VODE	5,44
ODMOR	5,23

Kretanje rezultata procjene razvoja kulturno-higijenskih navika djece u tri pedagoške godine:

10. Rad tehničkog osoblja na očuvanju zdravlja djece

Uključenost tehničkog osoblja u ostvarivanju zadaća na očuvanju i unapređenju zdravlja djeteta i zadovoljavanju njihovih osnovnih potreba ostvarivana je kontinuirano. Spremačice zadužene za higijenu vrtića nositelji su stvaranja uvjeta za dobru higijensku praksu radi ostvarenja prevencije pobola djece. Struktura njihovog radnog vremena i konkretizirana dnevna, tjedna i mjesečna zaduženja doprinose kvaliteti života djece. Kontinuirano održavanje unutarnjih i vanjskih prostora i briga o igralima povećava razinu sigurnosti djece u vrtiću.

11. Suradnja sa zdravstvenim udrugama

Suradnja sa Stručnim društvom HUMS-a bila je kontinuirana, kao i Hrvatskom udrugom medicinskih sestra-Podružnica dječji vrtići, koje je organiziralo Tečaj trajne edukacije u Zagrebu gdje je viša medicinska sestra prezentirala projekt „Kvalitetan dnevni odmor“, a na 6. Kongresu HUMS-a s međunarodnim sudjelovanjem – „Sestrinstvo bez granica II“ predstavila je Prehrambeni standard Dječjeg vrtića Radost Jastrebarsko.

IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

ORGANIZACIJSKI UVJETI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Upisi i ispisi u primarnom programu, Montessori programu, programu predškole i kraćem programu engleskog jezika

Tablica. Dinamika upisa i ispisa djece u skupinama – primarni program

Odgojne skupine	Br. djece na kraju ped. god.	Upisani tijekom godine	Ispisani tijekom godine	Premještaj u/iz druge odg. sk.
Balončići	10	1	1	0
Iskrice	12	1	1	0
Srčeka	14	0	0	0
Smokvice	14	0	0	0
Gljivice	14	1	1	0
Sovice	20	0	0	0
Pingvini	20	0	0	0
Školjkice	21	1	1	0
Gumbeki	25	0	0	0
Pačići	27	1	0	1
Maslačci	28	1	1	1
Zvezdice	27	0	0	0
Elmeri	22	1	3	1
Loptice	22	0	1	0
Slonići	29	1	1	0
Zečići	32	0	1	0
Tratinčice	28	3	5	0
Tigrići	26	0	0	0

Cvjetići	24	2	1	1
Mačkice	22	0	1	0
Leptirići	15	2	2	0
Pandice	12	5	2	1
Točkice	17	1	0	0
Kockice	21	0	0	0
Brodići	23	2	5	1
Zvončići	22	1	2	1
Predškola	21	5	3	0
Engleski jezik	118	0	0	0

Program predškole s provođenjem je započeo 12. rujna 2016. godine, a završio 31. svibnja 2017. godine te je njime bilo obuhvaćeno 21 dijete. Program se provodio dva puta tjedno u trajanju od 3,5 sata, u poslijepodnevnom terminima, u vrtićkim prostorijama objekta Radosti 2.

Djeca odgojne skupine "Ribice", programa predškole, sudjelovala su u aktivnostima primarnog programa i to: na fašniku-gradska manifestacija, kreativnim radionicama uoči Tjedna solidarnosti, edukativnim radionicama u sklopu CAP programa, na 7. Sportskoj olimpijadi u vrtiću te na Projektom danu. U mjesecu svibnju djeca su bila na cjelodnevnom izletu s odgojnom skupinom Elmeri (Montessori program) i posjetila Tehnički muzej "Nikola Tesla", park Bundek i sajam cvijeća "Floraart" u Zagrebu. Na kraju održanog programa predškole održana je završna svečanosti.

Kraći program engleskog jezika održavao se u objektu Radost 1, u novoj prostoriji u sklopu novog kvarta koja se koristila za potrebe kraćeg programa engleskog jezika i programa za potencijalno darovitu djecu. Ovaj prostor omogućio je nesmetano odvijanje susreta. Kraći program engleskog jezika održavao se i u objektu Radost 2 i na područnom objektu u Desincu. Program je tijekom pedagoške godine realiziran za djecu **1. godine učenja (83 djece), 2. godine učenja (32 djece) i 3. godine učenja (3 djece).**

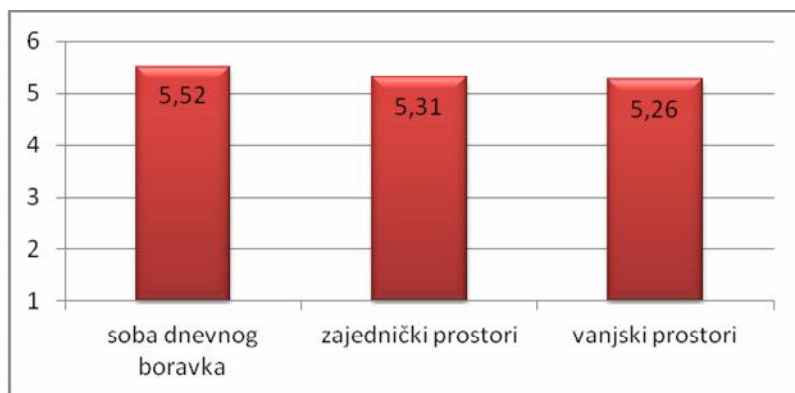
Ukupno je kraći program engleskog jezika polazilo 118 djece. U mjesecu lipnju nisu održane završne svečanosti zbog izostanka odgojiteljice (dulje bolovanje). Voditeljica kraćeg programa engleskog jezika je odgojiteljica naše ustanove.

Materijalni i organizacijski uvjeti rada

"Suvremeno shvaćanje djeteta nametnulo je nove paradigme djetinjstva i odgoja ("Nove paradigme ranoga razvoja", odobren projekt MZOŠ, 2007.) prema kojima je dijete cjelovito biće, tj. ono podrazumijeva shvaćanje njege, zaštite, odgoja i obrazovanja djece kao cjelovitih i nedjeljivih procesa, shvaćanje važnosti cjelokupne kvalitete življenja djece i poštovanja individualnih i razvojnih različitosti djece, kao i njihovih različitih interesa i mogućnosti. ...Dijete je socijalni konstrukt koji aktivno utječe na svoj razvoj, odgoj i učenje, koji ima svoju kulturu i svoje mišljenje i koji je sposoban planirati i organizirati vlastite aktivnosti, njima upravljati i putem njih razvijati svoje intelektualne, socijalne, emocionalne, kreativne i druge potencijale." (NCVVO, 2012.) Poimanje djeteta kao cjelovitog bića iziskuje holistički (integrirani) pristup pri kreiranju i oblikovanju kurikuluma objedinjavajući različita područja odgoja i različite sadržaje učenja djece. Shvaćanje djeteta kao aktivnog, znatiželjnog i kompetentnog bića očituje se kroz aktivnosti koje omogućavaju istraživanje, otkrivanje, "testiranje" vlastite teorije te potiče dijete na aktivno stjecanje znanja i razumijevanje.

U sobi dnevnog boravka, zajedničkom prostoru pa i vanjskom prostoru "dobra atmosfera" (Slunjski, 2008.) je vidljiva kroz istodobno bavljenje različitim aktivnostima djece, njihovoj zaposlenosti, interakciji, slobodnom kretanju djece prostorom, slobodnim odabirom poticaja, sadržaja.

U svojim godišnjim izvješćima odgojitelji su procijenili kvalitetu materijalnih i organizacijskih uvjeta rada i njihovu usklađenost s potrebama djece na skali od 1 do 6. Prosječne ocjene materijalnih i organizacijskih uvjeta rada prikazane su na sljedećem grafu.

Graf. Zadovoljstvo odgojitelja materijalnim i organizacijskim uvjetima

Materijalni i organizacijski uvjeti rada deskriptivno su objedinjeni na nivou kvartova:

1. Osnovni centri u sobama dnevnog boravka djece u jaslicama, malom kvartu centralnog objekta i G. Desincu: centar za obiteljske i dramske igre, centar građenja, glazbeni centar, likovni centar, centar osame, centar početnog čitanja i pisanja, centar mašte, stolno-manipulativni centar, istraživački centar, centar frizera. Centri оформljeni prema interesima djece u sobama dnevnog boravka i u zajedničkim prostorima: senzomotorički centar, centar "Moje tijelo", centar "Dijete i identitet", centar "Boja", centar "Glazba", centar "Pričaonica u kući Mace Papučarice", istraživačko-spoznajni centar, centar liječnika, centar "Pozdrav svijetu", centar "Promet", centar osame. Vanjski prostor za navedenu dob je primjeren, izrađeni su poticaji na razini kvarta (pedagoški neoblikovani materijal), penjalice,...

Odgojitelji i medicinske sestre odgojnih skupina navode kako su zadovoljne: opremljenošću postojećom te dobivenom didaktikom prema potrebama odgojnih skupina, za kojom su izrazili potrebu, djeca kontinuirano borave u centrima koji su оформljeni, isti se dopunjuju potrebnim poticajima s ciljem nadogradnje odnosno produbljivanja spoznaje, funkcionalnošću, povezanošću s odgojnim skupina u kvartu, međusobnom suradnjom djece i odraslih (odgojitelja, tehničkog osoblja, roditelja), reorganiziraju prema potrebi, timskim promišljanjem kreirano je poticajno materijalno okruženje.

Jedno nezadovoljstvo je iskazano na područnom odjeljenju zbog nemogućnosti korištenja travnatog dijela igrališta zbog sigurnosti djece (visoki rubnik).

Za vanjski prostor odgojiteljice i medicinske sestre navode da su zadovoljne jer je primjeren, siguran i poticajan, omogućava aktivnosti za razvoj svih oblika kretanja, redovito je održavan, opremljen potrebitom količinom pijeska, raznim spravama u skladu s dobi djece, poticajima koji su izrađeni od pedagoški neoblikovanog materijala od strane odgojitelja, prostranošću. Pokazala se potreba za rukohvat pri silasku niz i uz stepenice u centralnom objektu. Na područnom odjeljenju potreba je iskazana za natkrivanjem prostora gdje djeca borave tijekom boravka na zraku (hlad) te stolom i klupicama.

2. Osnovni centri u sobama dnevnog boravka djece velikog i novog kvarta: centar građenja, likovni centar, centar početnog čitanja i pisanja, centar matematike, centar za obiteljske i dramske igre, centar frizera, stolno-manipulativni centar. Centri оформljeni prema interesima djece u sobama dnevnog boravka i zajedničkim prostorima: centar "Glazba", centar "Majstor", centar "Trgovina", centar "DR. JOJBOLI", centar "Mašta", centar "Ljekovito bilje", centar "Svjetlost i sjena", centar istraživanja "Rastresiti materijal", centar "Malo kazalište", centar "Biljke", centar "Čitaonica", centar "Titanic", centar, centar prirode, centar "Kontinent: Azija", centar "Restoran "Pačići", centar "Tržnica", centar "Vježbaonica", centar "Afrika", centar liječnika, centar "Glazba i ples", likovni centar.

Područje rada odgojne skupine Montessori: samostalnost, osjetljivost, kozmički odgoj, jezik, matematika, likovnost, prostor za kretanje, društvenost, aktivnosti na otvorenom, a prema interesu: područje "Planetarij", "Mali laboratorij", "Sjeverni pol", "Malo kazalište", "Veliki izumi male djece", "Energija". U zajedničkom prostoru postavljen je zidni pano sa sandučićima koji odlično funkcionira, poster prezentacije, te povremeno slideshow događanja u skupini.

Vanjski prostor oplemenjen je bio jesenskim centrom kojeg su djeca na boravku na zraku tijekom rujna, listopada i studenog "živjela".

Zadovoljstvo je iskazano za: kvalitetno opremljenim centrima koji predstavljaju preduvjet odgojno-obrazovnog procesa, a samim time i intenzitet međusobnih odnosa djece i odraslih, kontinuiranim promišljanjem o poticajnom, bogatom materijalnom kontekstu, otvorenom i međusobno uvažavajućom komunikacijom odgojitelja iz čega je proizašla promišljena, dobro organizirana i kvalitetna iskoristivost prostora koja kod djece potiče samostalnost, odgovornost, toleranciju, samoorganizirajuće aktivnosti djece. Mnogo mogućnosti tijekom boravka na zraku nudi nam naše vrtićko dvorište "Zdravo parkom" (voćnjakom i povrtnjakom, sjenicom, kućicom).

Nezadovoljstvo je izraženo zbog stolova u blagovaonici koje je bilo potrebno premještat i zbog osiguravanja dovoljno prostora za "upotrebu" centra u zajedničkom prostoru, potrebe za više zidnih ploha u sobi dnevnog boravka zbog isticanja likovnih radova i vizualno-taktilnih poticaja, dobi djece koja su imala potrebu boraviti u zajedničkim prostorima, ali uz stalnu prisutnost odgojitelja i odlaska u drugi kvart, kratkoće prijedpodnevnog rada zbog ranijeg termina konzumiranja ručka, prolazak kroz centre koji su oformljeni u zajedničkom prostoru, te potrebe za natkrivanjem pješčanika velikog kvarta, pojedinim centrima koji su bili oformljeni u blagovaonici što je iziskivalo svakodnevno prilagođavanje uoči konzumacije obroka, zbog preseljenja likovnog centra u zajednički prostor izgubio se interes djece za boravkom u navedenom centru, te odvojenosti od odgojnih skupina u kvartu jer se skupina nalazi na katu.

3. Osnovni centri u sobama dnevnog boravka djece objekta Radosti 2: centar početnog čitanja i pisanja, centar za obiteljske i dramske igre, centar građenja, centar stolno manipulativnih igara, centar matematike, centar za društvene igre, likovni centar. Centri oformljeni prema interesima djece u sobama dnevnog boravka i zajedničkim prostorima: centar "Promet", "Banka", "Policajska postaja", "Benzinska postaja", centar "Robot", centar "Mašte", centar "Glazba", centar liječnika, istraživački centar, centar informatike, centar "Knjižnica i čitaonica", centar "Škola", centar "Nakit", centar "Restoran", centar osame.

Odgojitelji su zadovoljni oformljenim osnovnim centrima. Kontinuiranim praćenjem potreba i interesa djece oformljeni su novi centri koji su djecu uveli u neke nove situacije i iskustva, zajedničkim prostorom, međusobnom suradnjom djece i odraslih, "prelijevanjem" centara odnosno poticaja iz unutarnjeg prostora u vanjski dio vrtićkog dvorišta pa i šire.

Nezadovoljstvo je iskazano zbog buke tijekom korištenja zajedničkog prostora (hodnik) istovremeno kad su stručne suradnice koristile kabinet za individualni rad s djecom te nemogućnošću proširivanja centara zbog manje kvadrature sobe dnevnog boravka. Odgojitelji navode potrebu za nabavkom dodatnih niskih ormarića i novih čempresa.

4. Odgojitelji na područnom odjeljenju u Cvetkoviću i Gorici Svetojanskoj oformili su osnovne centre: centar obiteljskih i dramskih igara, centar građenja, centar početnog čitanja i pisanja, glazbeni centar, likovni centar, centar tjelesnih aktivnosti, stolno-manipulativni centar. Centri oformljeni prema interesima djece u sobama dnevnog boravka i zajedničkim prostorima: centar "Afrika", centar "Trgovina", centar istraživanja, centar liječnika, centar "Glazba", centar "Slikovnica", centar za igre vodom i pijeskom, centar informatike, centar "Majstor", centar "Mašta", centar "Emocije".

Zadovoljstvo odgojitelja izraženo je predprostorom i prostorom sobe dnevnog boravka, didaktikom koja je postavljena u hodniku, izdvojenim prostorom koji omogućava djetetu da se osami, organizacijom prostora odnosno oformljenim centrima, promjenom u garderobi koja ujedno služi kao čitaonica u kojoj djeca rado borave i duže se zadržavaju, vrtićkim dvorištem, spravama, preglednošću.

Nezadovoljstvo iskazuju odgojiteljice jedne odgojne skupine zbog velikih i teških ormara koji onemogućavaju veću promjenu u prostoru, zbog sanitarnog čvora.

5. Odgojitelji na područnom odjeljenju u G. Desincu оформili su osnovne centre: centar za obiteljske i dramske igre, centar građenja, glazbeni centar, likovni centar, stolno-manipulativni centar, centar liječnika, centar početnog čitanja i pisanja, centar osame, centar matematike centar osjećaja, centar "Čitaonica". Centri оформljeni prema interesima djece u sobama dnevnog boravka i zajedničkim prostorima: centar "Promet", centar istraživanja, centar "Glazba", centar liječnika, centar "Kazalište", centar osame, centar senzomotorike, centar "Tržnica", centar "Kreativan kutak", centar "Slova", centar "Kockica", centar "Matematika".

Zadovoljstvo je izraženo za organizaciju materijalnog konteksta, ponudom didaktike, poticaja, vanjskim prostorom koji omogućava provođenje tjelovježbe, igre vodom i pijeskom, igre loptom, guralicama i automobilima, poticajnim i bogato opskrbljenim centrima kao posljedicom kontinuiranog promatranja, dokumentiranja, samorefleksije i refleksija svih dionika odgojno-obrazovnog procesa, što je rezultiralo kvalitetnijom suradnjom i zajedničkim uspjehom.

Odgojiteljice navode kako su im potrebni stolovi i stolice za boravak na zraku, zaštita od sunca, poligon za penjanje od paleta, klackalica od auto guma, pješčanike je potrebno zaštititi jer u dvorište dolaze mačke.

6. Odgojiteljica predškole navodi da je sobu dnevnog boravka koristila s odgojnom skupinom primarnog programa gdje su bili оформljeni osnovni centri, a prema interesu djece оформljen je centar "Glazba". Zajednički prostor bio je u nešto manjoj iskorištenosti, a vanjski prostor, vrtićko dvorište, opremljen je raznim spravama te također omogućava dovoljno prostora za provođenje tjelesnih aktivnosti, elementarnih igara, igara vodom i pijeskom.

7. Voditeljica engleske igraonice navodi оформljene centre, a to su: likovni centar, centar slikovnica, stolno-manipulativni centar, centar građenja te centar "Wild animals" te navodi da je zadovoljna realiziranim.

Studentska praksa

Tijekom pedagoške godine 2016./2017. kao vježbaonica za praktično osposobljavanje studenata za rad s djecom predškolske dobi organizirali smo studentsku praksu sukladno uputama i metodičkim zadaćama koje su studenti dobili na fakultetu. Nakon završene prakse, a prema rasporedu boravka studenta u odgojnoj skupini, studenti predaju pedagoginji pripreme i dnevnik rada nakon kojeg dobivaju pismenu potvrdu o izvršenoj odgojno-obrazovnoj praksi (original potvrda se predaje studentu, a fotokopija ostaje u dokumentaciji koju vodi pedagoginja). Studenticama je omogućena posudba stručne literature (1414 naslova) iz vrtićke knjižnice koju studentice i koriste.

Tablica. Studentice koje su obavile studentsku praksu i volontiranje u DV Radost

Fakultet	Godina studija	Red./Izvanred. studij	Napomena	Broj studentica
Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet, Zagreb	1. godina	Redovni	/	1
	3. godina	Redovni	/	2
Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet, Petrinja	1. godina	Redovni	/	1
	2. godina	Izvanredni	/	1
	3. godina	Izvanredni	/	1
Učiteljski fakultet, Čakovec	1. godina	Izvanredni	/	1
Sveučilište u Zadru Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja	1. godina	Izvanredni	/	1
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	1. godina	Redovni	/	1
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb	3. godina	Redovni	volontiranje	2
UKUPNO	/	/		11

Odgovitelji - pripravnici:

Ove pedagoške godine u našoj ustanovi stažira sedam odgojiteljica-pripravnica. Dvije odgojiteljice-pripravnice stručni ispit polagat će u rujnu, 2017. godine dok će dostale odgojiteljice-pripravnice polaganje realizirati tijekom pedagoške godine 2017./2018. Tijekom pripravnčkog staža održana su dva komisijska uvida u rad odgojiteljica-pripravnica i to Povjerenstva za stažiranje (ravnatelj, mentor, stručni suradnik). Također su realizirani odlasci odgojiteljica-pripravnica na stručne skupove za pripravnike koje organizira Agencija za odgoj obrazovanje. Odgojiteljice-pripravnice polaze i interne stručne aktivne organizirane unutar ustanove od strane stručnih suradnika. Pripravnicama je omogućena posudba stručne literature iz vrtičke knjižnice (1414 naslova) koju pripravnice i koriste.

BITNE ZADAĆE NA NIVOU USTANOVE BILE SU:

1. Unapređivanje interakcijsko komunikacijskog konteksta

2. Potencijalne, prolazne i trajnije posebne potrebe djeteta

- a. Inkluzivni odgoj i obrazovanje
- b. Poticanje jezično-govornog razvoja djece predškolske dobi
- c. Socio – emocionalni razvoj djece predškolske dobi
- d. Prepoznavanje potencijalno darovite djece i poticanje njihovog razvoja

1. UNAPREĐIVANJE INTERAKCIJSKO KOMUNIKACIJSKOG KONTEKSTA

"Dijete već vrlo rano izražava želju za uključivanjem u socijalne interakcije ne samo zbog osjećaja psihološke sigurnosti, već i zbog razvoja vještina komunikacije, kulturoloških kompetencija, a time i razvoja pozitivnog identiteta (James, Jenks i Prout, 1998). Vođena participacija uključuje suradnju odraslih i djece, stvaranje zajedničkih značenja tijekom rješavanja problema. Pri tome odgovornost za proces učenja istodobno je na odraslima i djeci jer djeca u proces unose motivaciju, aktivnost, sposobnost opservacije i participacije, a odrasli znanje zasnovano na kulturološkoj praksi.", (Jurčević Lozančić, 2016.). Dijete je aktivan sukonstruktor znanja, ono je istovremeno stvaratelj samog sebe u interakciji s okruženjem, socijalnim i fizičkim. Stoga je važno stvarati socijalne i prirodne uvjete za upoznavanje, isprobavanje i razvijanje individualnih mogućnosti. Odgojitelj treba ohrabriti dijete (etička kompetencija), omogućiti mu iskustva kroz koja ono osjećati koherentnost sa svijetom. "Kroz iskustvo suglasnosti (pripadnosti) sa svijetom razvija se samopouzdanje i kompetentnost nužna za rješavanje i jednostavnih i složenih životnih problema." (Bašić, 2011.).

Odgojno-obrazovni proces zahtijeva visoku razinu prilagodljivosti konkretnim mogućnostima, različitim potrebama, sposobnostima i interesima djece. Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa "produbljuje svijest odgojitelja o razvoju svakog djeteta (...) i olakšava odabir primjerenih strategija za podupiranje razvoja i učenja svakog djeteta" (Katz, 1998.). U skladu s potrebama i interesima djece, tijekom projekata, projicirali smo poticaje, kreirali centre i osmišljavali aktivnosti koje su usmjerene na angažiranje višestrukih inteligencija i razvoj kompetencija i sposobnosti djece, npr.: sposobnosti učenja (učiti kako učiti, poštovati metakognitivne sposobnosti djeteta kao podloge za cjeloživotno učenje), sposobnosti sudjelovanja djeteta u suradničkim aktivnostima (vođenje, sudjelovanje, pregovaranje), sposobnosti odgovornog ponašanja prema sebi, drugima i okruženju, sposobnosti samoprocjene vlastitog napredovanja i različitih postignuća, sposobnosti snalaženja u novim nepredvidivim situacijama, sposobnosti samostalnog djelovanja, mišljenja i odlučivanja, sposobnosti korištenja različitim modalitetima komunikacije, inovativnih i poduzetničkih sposobnosti (Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, 2012.). Učenje se konstruira na nepredvidiv način i u više smjerova, ono je grupni proces kojem pomažu propitivanja, ali i revidiranje istih. "Djeca stvaraju svoje vlastite teorije, koje imaju i vrijednost i značenje, i koje usmjeravaju proces njihova učenja.", navodi Rinaldi, 2006. godine (Slunjski, 2012.).

Provedeni projekti u odgojnim skupinama: "Poticanje ranog razvoja", "Rukama upoznajemo svijet", "Boje", "Promet", "Od sjemenke do biljke", "Svjetlost i sjena", "Titanic", "Azija-Kina", "Škole za Afriku", "Veliki izumi male djece", "Ptice", "Mi jedemo odgovorno", "Glazba i glazbeni instrumenti", "Say hello to the world", "Sjene", "Magnetizam". Navedene projekte odgojitelji su provodili po odgojnoj skupini, više odgojnih skupina unutar kvarta, međusobno se povezujući s obzirom na bliskog teme ili iskazanog interesa djece, razmjenjujući iskustva, ideje, provodeći zajedno aktivnosti, izrađujući poticaje i dr. Odgojitelji navode kako su timskim radom, razmjenom iskustava, samorefleksijama i refleksijama uz pomoć dokumentacije odgojno-obrazovnog procesa nastojali osigurati kvalitetnije socijalne odnose, poticajno i kreativno materijalno okruženje. Prostorno-materijalno okruženje odražava i promovira vrijednosti odgojne skupina, kvarta, objekta odnosno kulturu vrtića.

Projekti su prezentirani u obliku poster prezentacija na Odgojiteljskom vijeću u travnju 2017. godine. Prezentacija projekata koncipirana je kroz dva dijela. U prvom dijelu odgojitelji su obišli postavljene poster plakate (ukupno 27) te su imali mogućnost s odgojiteljem matične odgojne skupine razmijeniti informacije o tijeku projekta, zanimljivostima, izazovima i sl., a drugi dio odnosio se na samorefleksiju i refleksiju viđenog od strane prisutnih na Odgojiteljskom vijeću.

2. POTENCIJALNE, PROLAZNE I TRAJNIJE POSEBNE POTREBE DJETETA

Prema Programskom usmjerenju (1991) posebne potrebe djeteta mogu se izražavati kao potencijalne, prolazne i trajnije.

Potencijalne posebne potrebe može imati dijete koje je u svojem razvoju ili životu imalo određene tzv. rizične faktore (izvanjskog i/ili unutarnjeg porijekla), kao što su prenatalni, perinatalni ili postnatalni rizici (nedonošeno dijete, teški porod, bolest i dr.) ili su bila ili su još uvijek izložena nekim nepovoljnim okolinskim uvjetima (nepotpuna obitelj, bolest u obitelji i dr.). Takve potrebe može također imati i dijete u kojeg razina nekog aspekta razvoja bitnije odudara od ostalih ili se u nečemu znatno razlikuje od djece u grupi (sporiji motorni razvoj, izrazito živo dijete, ono s izrazitim sklonostima i interesima itd.), naglašen individualni pristup i briga za individualne potrebe svakog djeteta u grupi garancija su usmjeravajućeg i preventivnog djelovanja odgajatelja, tj. sprečavanje prerastanja takvih pojava u smetnje daljnjem zdravom razvoju djeteta.

Prolazne posebne potrebe može imati svako dijete zbog očekivanih, razvojno prirodnih raskoraka između djetetovih potreba i mogućnosti u pojedinim fazama razvoja (tzv. krizna razdoblja i pojave kao što je negativizam u trećoj i šestoj godini, fiziološko mucanje u trećoj i dr.). Prolazne posebne potrebe može pokazivati i dijete zbog traumatizirajućih događaja u njegovu životu (npr. smrt u obitelji, boravak djeteta ili roditelja u bolnici, rođenje sestre ili brata, polazak u vrtić, školu i dr.). Uz individualni pristup odgajatelja djetetu (koji se zasniva i na usmjerenjima drugih stručnjaka), te eventualno i terapiju može se uspostaviti nova ravnoteža između djetetovih potreba i mogućnosti.

Trajnije posebne potrebe ima dijete s teškoćama u razvoju, koje se upravo, zbog njihove ozbiljnosti utvrđuju. To su urođena ili stečena stanja organizma koja prema svojoj prirodi zahtijevaju poseban stručni pristup kako bi se omogućili izražavanje i razvoj sačuvanih sposobnosti djeteta i time što kvalitetniji daljnji odgoj i život. Trajnije posebne potrebe ima i dijete koje se bez roditeljske brige duže odgaja u dječjem domu, bolnici i sl. Identificirana darovitost djeteta znači također trajniju posebnu potrebu i kao sve trajnije posebne potrebe određeni stručni pristup (tj. uz odgajatelja i angažiranost drugih stručnjaka).

a. Inkluzivni odgoj i obrazovanje

1.1. Djeca s odstupanjima, teškoćama u razvoju i/ili specifičnim zdravstvenim potrebama uključena u dječji vrtić pedagoške godine 2016.-2017. na opservacijski period

Ove pedagoške godine u dječji vrtić uključeno je ukupno 14 nove djece s medicinskom dokumentacijom o odstupanju u razvoju, teškoći u razvoju i/ili specifičnim zdravstvenim potrebama

na opservacijski period. Jedna djevojčica je ispisana iz vrtića na zahtjev roditelja u listopadu 2016. godine prije završetka opservacijskog postupka.

Po provedenoj opservaciji za osmero djece je zaključeno kako nema potrebe za daljnjim pojačanim praćenjem stručnog suradnika defektologa te su sa roditeljima djece sklopljeni redovni ugovori za boravak djece u primarnom programu, a jedno od navedene djece boravi u vrtiću u odgojnoj skupini prema Montessori programu. Od navedene djece, za njih troje je po provedenom opservacijskom postupku uočena potreba uključivanja djece u individualan tretman stručne suradnice defektologinje tijekom boravka u vrtiću, a za djevojčicu kod koje su uočena odstupanja na svim područjima razvoja osmišljen je i individualizirani odgojno-obrazovni program (IOOP) koji bi odgojiteljice provodile tijekom boravka djevojčice u odgojnoj skupini, no u siječnju 2017. godine je došlo do ispisa iz dječjeg vrtića na zahtjev roditelja iz financijskih i organizacijskih razloga obitelji. Troje djece je i dalje u pojačanom praćenju stručnog suradnika defektologa.

U interpretaciji **Tabela 1 i 3 te Graf 2** potrebno je obratiti pažnju na oznake vrste teškoće: 1 Oštećenje vida, 2 Oštećenje sluha, 3 Poremećaji govorno-glasovne komunikacije, 4 Promjene u osobnosti uvjetovane organskim čimbenicima ili psihozom, 5 Poremećaji u ponašanju, 6 Motorička oštećenja, 7 Snižene intelektualne sposobnosti, 8 Poremećaji spektra autizma, 9 Višestruke teškoće, 10 Zdravstvene teškoće i neurološka oštećenja (dijabetes, astma, bolesti srca, alergije, epilepsije i sl.).

Tabela 1 – Djeca uključena na opservacijski period

Br.	Dob	Spol	Odgojna skupina	Objekt	Oznaka vrste teškoće	Vrijeme boravka u vrtiću	Osiguravanje specifičnih uvjeta (podrška pomoćnika, IOOP, individualan tretman, praćenje)
1.	1-2	M	Balončići	Radost 1	6	Do 10 h	Nije potrebno
2.	1-2	M	Iskrice	Radost 1	6	Do 10 h	Nije potrebno
3.	1-2	Ž	Iskrice	Radost 1	9	Do 6 h	Praćenje razvoja djeteta
4.	1-2	Ž	Pandice	Desinec	6	Do 10 h	Nije potrebno
5.	1-2	Ž	Pandice	Desinec	6	Do 10 h	Nije potrebno
6.	1-2	M	Pandice	Desinec	6	Do 10 h	Nije potrebno
7.	2-3	M	Srčeka	Radost 1	10	Do 10 h	Nije potrebno
8.	2-3	Ž	Leptirići	Desinec	6	Do 10h	Praćenje razvoja djeteta
9.	2-3	M	Elmeri	Radost 1	10	Do 10 h	Nije potrebno
10.	2-3	Ž	Leptirići	Desinec	10	Ispis iz vrtića prije dovršetka opservacije	
11.	2-3	M	Gljivice	Radost 1	9	Do 5 h	Individualan rad defektologa
12.	3-4	M	Leptirići	Desinec	9	Do 5 h	Praćenje razvoja djeteta
13.	5-6	Ž	Zvončići	Desinec	9	Do 10 h	IOOP, individualan rad defektologa
14.	5-6	Ž	Mačkice	Cvetković	9	Do 5 h	Individualan rad defektologa

1.2. Djeca s potencijalnim odstupanjima u razvoju evidentirana trijažnim postupkom

Početkom pedagoške godine stručni suradnici provode trijažne postupke u svim odgojnim skupinama kojim odgojitelji identificiraju djecu s potencijalnim odstupanjima u razvoju. Trijažnim postupkom stručnog suradnika defektologa i odgojitelja identificirano je 11 djece koja su uključena u vrtić kao djeca tipičnog razvoja, a kod koje su odgojitelji zamijetili moguća odstupanja u razvoju te je u suradnji s drugim stručnim suradnicama provedena opservacija djece. Troje djece je po provedenoj opservaciji bilo potrebno uputiti na dijagnostičku obradu u vanjske ustanove, dvoje djece je uključeno u individualan rad stručnih suradnika, a razvoj preostale djece se i dalje prati. Odgojitelji su kod djece evidentirane trijažnim postupkom najčešće uočavali odstupanja na području razvoja jezika, govora i komunikacije koja su dovodili u vezu sa sniženim intelektualnim sposobnostima i/ili oštećenjem sluha. Kod evidentirane djece također su zapazili ponašanja kao što su pojačani nemir, impulzivnost, agresija, teškoće pažnje i koncentracije, a značajna je informacija i da je većina

navedene djece identificirana kao potencijalno darovita te njihova ponašanja treba promatrati i u tom kontekstu. Tijekom pedagoške godine, prilikom provođenja opservacija u odgojnim skupinama i razgovora s odgojiteljima identificirano je još osmero djece s potencijalnim odstupanjima čije su opservacije u tijeku.

Tabela 2 – Djeca identificirana trijažnim postupkom

Br.	Dob	Spol	Odgojna skupina	Objekt	Uočena odstupanja u razvoju djeteta	Zaključci po provedenoj opservaciji djeteta
1.	2-3	M	Srčeka	Radost 1	Intelektualne sposobnosti, sluh, jezik, govor i komunikacija	Dijagnostička obrada djeteta u vanjskoj ustanovi
2.	2-3	Ž	Gljivice	Radost 1	Intelektualne sposobnosti, sluh, jezik, govor i komunikacija	Praćenje razvoja djeteta
3.	2-3	M	Točkice	Desinec	Motorički razvoj	U širim granicama razvoja za dob djeteta
4.	2-3	M	Pandice	Desinec	Intelektualni razvoj, razvoj jezika, govora i komunikacije	Praćenje razvoja djeteta
5.	3-4	M	Cvjetići	Gorica Svetojanska	Intelektualne sposobnosti, jezik, govor i komunikacija	Dijagnostička obrada djeteta u vanjskoj ustanovi
6.	3-4	M	Školjkice	Radost 1	Poremećaji u ponašanju (ADHD), motorički razvoj, jezik, govor i komunikacija	Dijagnostička obrada djeteta u vanjskoj ustanovi, uključen u individualan rad suradnika logopeda i defektologa
7.	3-4	M	Kockice	Desinec	Motorički razvoj, jezik, govor i komunikacija	Praćenje razvoja djeteta
8.	3-4	Ž	Pingvini	Radost 1	Motorički razvoj, razvoj jezika, govora i komunikacije	Praćenje razvoja djeteta
9.	3-4	M	Pingvini	Radost 1	Intelektualne sposobnosti	Praćenje razvoja djeteta
10.	4-5	M	Školjkice	Radost 1	Poremećaji u ponašanju (ADHD), potencijalno darovito dijete	Praćenje razvoja djeteta
11.	4-5	M	Mačkice	Cvetković	Poremećaji u ponašanju (ADHD), potencijalno darovito dijete	Praćenje razvoja djeteta
12.	4-5	M	Pačići	Radost 1	Motorički razvoj, intelektualne sposobnosti, jezik, govor i komunikacija	Praćenje razvoja djeteta, uključen u individualan rad suradnika logopeda
13.	4-5	Ž	Pačići	Radost 1	Motorički razvoj, intelektualne	Praćenje razvoja djeteta

					sposobnosti	
14.	4-5	M	Pačići	Radost 1	Motorički razvoj, razvoj jezika, govora i komunikacije	Praćenje razvoja djeteta
15.	5-6	Ž	Mačkice	Cvetković	Intelektualne sposobnosti	Praćenje razvoja djeteta
16.	5-6	M	Tigrići	Radost 2	Motorički razvoj	Praćenje razvoja djeteta
17.	6-7	M	Tigrići	Radost 2	Poremećaji u ponašanju (ADHD), potencijalno darovito dijete	Praćenje razvoja djeteta
18.	6-7	Ž	Ribice	Predškola	Intelektualne sposobnosti, razvoj jezika i govora	Uključena u individualan rad stručnog suradnika logopeda
19.	6-7	M	Zečići	Radost 2	Motorički razvoj, intelektualni razvoj, razvoj jezika, govora i komunikacije	Praćenje razvoja djeteta

1.3. Djeca s teškoćama u razvoju, razvojnim i/ili zdravstvenim specifičnostima uključena u dječji vrtić prijašnjih pedagoških godina

25 djece koja su uključena u dječji vrtić prijašnjih pedagoških godina kao djeca s teškoćama u razvoju, razvojnim i/ili zdravstvenim specifičnostima je i tijekom ove pedagoške godine bilo uključeno u edukacijsko-rehabilitacijske postupke tijekom boravka u vrtiću. Kao što je vidljivo iz Tabele 3, šestero djece s težim teškoćama u razvoju boravilo je u vrtiću uz osiguravanje specifičnih uvjeta kao što je podrška pomoćnika, kraće vrijeme boravka, provođenje Individualiziranog odgojno-obrazovnog programa (IOOP) tijekom boravka u odgojnoj skupini te individualan (re)habilitacijski tretman stručnog suradnika defektologa tijekom boravka u vrtiću.

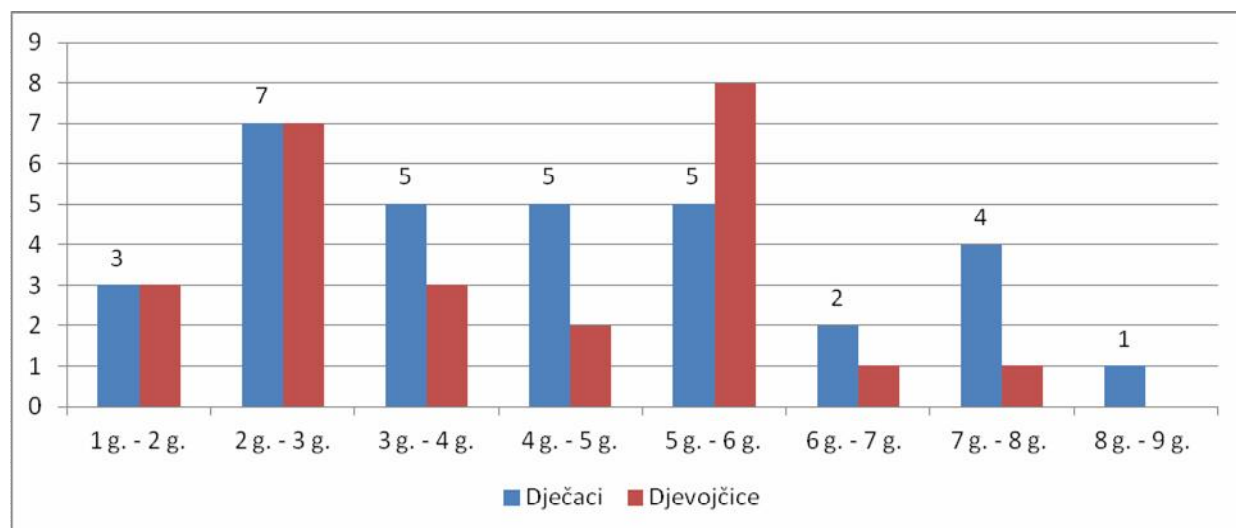
Tabela 3 – Djeca s teškoćama u razvoju, razvojnim i/ili zdravstvenim specifičnostima uključena u dječji vrtić prijašnjih pedagoških godina

Br.	Dob	Spol	Odgojna skupina	Objekt	Oznaka vrste teškoće	Vrijeme boravka u vrtiću	Osiguravanje specifičnih uvjeta (podrška pomoćnika, IOOP , individualan tretman, praćenje)
1.	8-9	M	Zečići	Radost 2	9	Do 4 h	Podrška pomoćnika, prilagođen jelovnik, IOOP, individualan rad defektologa
2.	7-8	M	Tratinčice	Radost 2	8	Do 7 h	Podrška pomoćnika, IOOP, individualan rad logopeda i defektologa
3.	7-8	M	Zvončići	Desinec	9	Do 6 h	Podrška pomoćnika, IOOP, individualan rad logopeda i defektologa
4.	7-8	Ž	Brodići	Desinec	9	Do 10 h	Individualan rad defektologa
5.	7-8	M	Tratinčice	Radost 2	5	Do 10 h	Individualan rad defektologa
6.	7-8	M	Ribice	Predškola	9	/	Praćenje razvoja djeteta
7.	5-6	Ž	Loptice	Radost 1	9	Do 4 h	Podrška pomoćnika, IOOP, individualan rad defektologa
8.	5-6	Ž	Cvjetići	Gorica Svetojanska	9	Do 5 h	Podrška pomoćnika, prilagođen jelovnik, IOOP, individualan rad defektologa

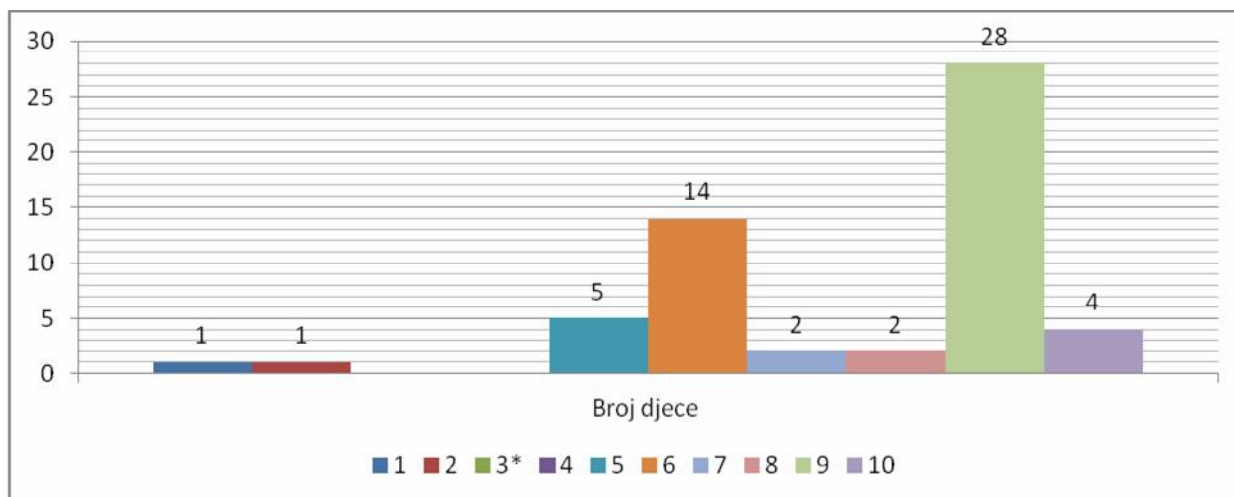
9.	5-6	M	Brodići	Desinec	8	Do 4 h	Podrška pomoćnika, IOOP, prilagođen jelovnik, individualan rad logopeda i defektologa
10.	5-6	Ž	Slonići	Radost 2	9	Do 10 h	IOOP, prilagođen jelovnik, individualan rad logopeda i defektologa
11.	5-6	M	Zvezdice	Radost 1	9	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta, individualan rad logopeda
12.	5-6	M	Zvezdice	Radost 1	9	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta, individualan rad logopeda
13.	5-6	M	Zvončići	Desinec	10	Do 5 h	Praćenje razvoja djeteta
14.	5-6	Ž	Tigrići	Radost 2	6	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta
15.	5-6	Ž	Tigrići	Radost 2	5	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta
16.	4-5	M	Brodići	Desinec	9	Do 10 h	Individualan rad defektologa
17.	4-5	Ž	Školjkice	Radost 1	9	Do 10 h	Individualan rad logopeda i defektologa
18.	3-4	Ž	Školjkice	Radost 1	6	Do 5 h	Praćenje razvoja djeteta
19.	3-4	Ž	Sovice	Radost 1	1	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta
20.	2-3	Ž	Pingvini	Radost 1	2	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta
21.	2-3	Ž	Gljivice	Radost 1	6	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta
22.	2-3	M	Točkice	Desinec	6	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta
23.	2-3	Ž	Točkice	Desinec	6	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta
24.	2-3	Ž	Školjkice	Radost 1	6	Do 10 h	Praćenje razvoja djeteta

Tijekom ove pedagoške godine je ukupno 57 djece (Tabela 1,2 i 3) bilo obuhvaćeno edukacijsko-rehabilitacijskim postupcima tijekom boravka u dječjem vrtiću Radost.

Graf 1 – Distribucija djece s evidentiranim odstupanjima u razvoju, razvojnim i/ili zdravstvenim specifičnostima te teškoćama u razvoju prema dobi i spolu

Graf 2 – Distribucija djece s evidentiranim odstupanjima u razvoju, razvojnim i/ili zdravstvenim specifičnostima te teškoćama u razvoju prema oznaci vrste teškoće

Djeca s poremećajima govorno-glasovne komunikacije nisu prikazana ovim grafom, oznaka 3, već se detaljnije informacije o djeci s odstupanjima ili teškoćama na području razvoja jezika, govora i komunikacije nalaze u poglavlju jezično-govorni razvoj. Najveći broj evidentirane djece obuhvaćene edukacijsko-rehabilitacijskim postupcima stručnog suradnika defektologa su djeca s odstupanjima na više područja razvoja uz zdravstvene specifičnosti, odnosno s višestrukim teškoćama, oznaka 9.

1.4. Inkluzivni odgoj i obrazovanje djece odgojnih skupina u koje su uključena djeca s teškoćama u razvoju

Kako bi inkluzija djece s teškoćama u razvoju u dječjem vrtiću bila na dobrobit sve uključene djece, od iznimne je važnosti provoditi sustavnu edukaciju sve uključene djece, poticati toleranciju, prihvaćanje različitosti, empatiju, senzibilizirati djecu tipičnog razvoja. U te svrhe tijekom prosinca 2016. godine, stručna suradnica defektologinja provela je u objektu Radost 2 s djecom odgojnih skupina Slonići, Zečići, Tigrići i Tratinčice sociometrijsko istraživanje tijekom kojeg su djeci postavljana pitanja prilagođena dobi djece, a analiza njihovih odgovora pokazala je stavove djece spram djece s teškoćama u razvoju (1. U vrtiću si u svojoj grupi i igraš se nešto što jako voliš raditi. a) Koje dijete bi najviše volio/voljela da se dođe igrati sa tobom? b) Koje dijete nikako ne bi volio/voljela da se dođe igrati sa tobom? Zašto?, 2. Vrijeme je ručka i trebaš sjesti za stol. a) Pokraj kojeg djeteta bi najviše volio/voljela sjediti za stolom? b) Pokraj kojeg djeteta nikako bi volio/voljela sjediti za stolom? Zašto?, 3. Idete u šetnju, trebaš odabrati dijete koje će s tobom biti u paru. a) Koje dijete bi najviše volio/voljela da bude tvoj par u šetnji? b) Koje dijete nikako ne bi volio/voljela da bude tvoj par u šetnji? Zašto?, 4. Roditelji su ti dozvolili da pozoveš dijete iz vrtića na igru k sebi doma. a) Koje dijete bi najviše volio/voljela pozvati na igru doma? b) Koje dijete nikako ne bi volio/voljela pozvati na igru doma? Zašto?).

Analizom odgovora djece odgojne skupine Slonići utvrđeno je da dijete s teškoćama uključeno u tu odgojnu skupinu ima jedno pozitivno biranje i tri negativna biranja, dok najveći broj negativnih biranja, njih 21 ima dječak koji nema teškoće u razvoju već ga djeca percipiraju kao neposlušnog i opisuju svoje negativno biranje riječima „danas me udario kockom, uvijek priča s punim ustima, tuče djecu i kaže jako ružne riječi (glupača!), stalno mi ruši s čim se mi igramo, ne zna dobro držati vilicu i žlicu, ne sviđa mi se, razbacuje i trga igračke i gazi po njima, uvijek priča, uvijek tužaka i laže da sam ga lupio, govori ružne riječi, nekad laže, uvijek me zez, gura se,...“.

Analizom odgovora djece odgojne skupine Zečići utvrđeno je da dijete s teškoćama uključeno u tu odgojnu skupinu uz podršku pomoćnika nema niti pozitivnih niti negativnih biranja. Najveći broj negativnih biranja podijeljen je između četiri dječaka bez utvrđenih teškoća u razvoju, no dječak s najvećim brojem negativnih biranja (16) evidentiran je kao potencijalno darovito dijete, a kao razloge negativnih biranja navode „puno priča i tuče se, dere se i viče, udario je drugog dječaka u glavu, strgao je moju pozivnicu kad sam ga zvao k sebi, stalno me gura, zločest je, smije se bez veze, glupira

se kad se šecemo, ne sluša tetu, stalno podivlja, nekad lupa bez razloga, on sve tuče, stalno priča“. Dječak s 15 negativnih biranja „podriguje, stalno nam nešto sruši, uzima mi stalno kruh, jako se glupira, slinave su mu ruke i stalno ih stavlja u usta, stalno nastavlja po svom i ne sluša tetu, liže tanjur, u šetnji vuče noge, stavlja mi ruku u džep u šetnji, stalno se valja po podu kao mrtvac, ja ga ne razumijem“.

Analizom odgovora djece odgojne skupine Tigrići utvrđeno je da dvoje djece s lakšim teškoćama uključeno u tu odgojnu skupinu ima svako po pet pozitivnih biranja i niti jedno negativno biranje. Najviše negativnih biranja njih 25 imao je dječak bez utvrđenih teškoća u razvoju, a djeca kao razloge negativnih biranja navode „svaki put me tuče i kad mu ništa ne radim, on me svaki put udara, udara i grebe kad smo blizu njega, lupa djecu, nekog lupa ili gura, neke gura u stranu, neće jesti nego samo makarone, tuče i gura, voli trgat igračke i delat nered, jer bi me stalno tukao i gurao pa bi pala i razbila se, tuče nas, on se zaustavi i spor je, baca igračke, tuče se, on sve tuče, stalno se hoće igrati samo s bagerima, on tuče“.

Analizom odgovora djece odgojne skupine Tratinčice utvrđeno je da dječak s težim teškoćama u razvoju koji boravi u skupini uz podršku pomoćnika ima jedno pozitivno i nema negativnih biranja, dok dječak s lakšim teškoćama u razvoju (ADHD) ima jedno pozitivno biranje i čak 43 negativna biranja. Negativna biranja obrazložena su „jako je zločest, nismo prijatelji, tukao bi djecu, uvijek viče i nešto baci na pod, ponekad gura stvari, trčao bi, on se želi igrati samo s autićima, stalno gradi puške, stalno bere kestene u šetnji, vikao bi, tuče se, žvcira nas, uvijek se glupira, stalno viče, tukao bi se, uvijek mi se dere na uho, uvijek je glasan, stalno me tuče, stalno priča, ponekad je zločest, priča za stolom, tuče nas s nogom, ponekad nas tuži, baca hranu, uvijek radi gluposti i podriguje se, nije mi prijatelj, lupa djecu po glavi, jednom mi je potrgao igračku na daljinski“.

Možemo zaključiti kako djeca s težim teškoćama koja borave u vrtiću uz podršku pomoćnika nisu imala negativnih biranja, no isto tako je broj pozitivnih biranja bio minimalan.

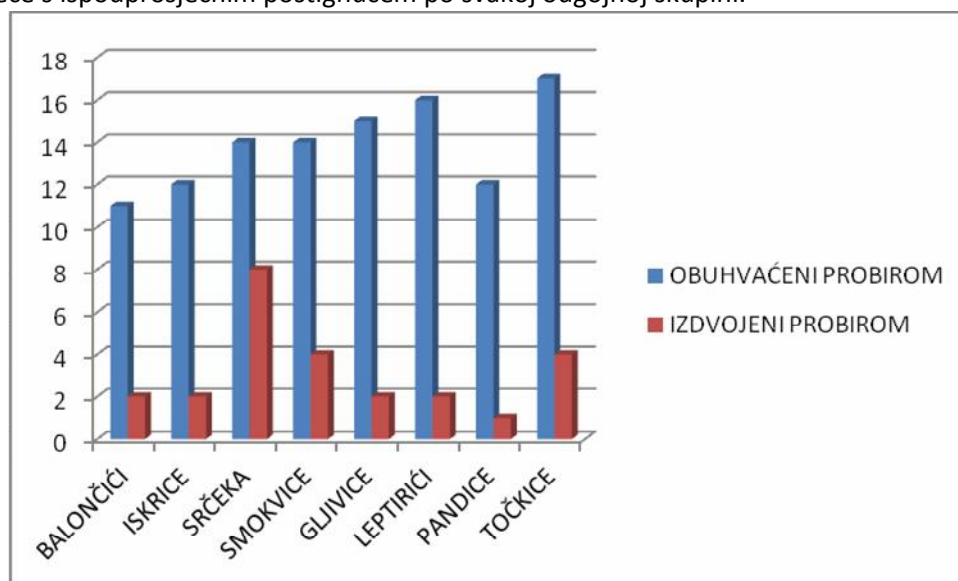
Kako bi djeca tipičnog razvoja u čijim odgojnim skupinama su uključena djeca s teškoćama u razvoju na njima prilagođen način spoznala posebne potrebe djece s teškoćama i bila senzibilizirana, tolerantna, spremna pružiti odgovarajuću pomoć i podršku, tijekom pedagoške godine stručna suradnica defektologinja provela je nekoliko radionica za djecu. Povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom u prosincu 2016. provedene su dvije radionice u objektu Radost 2 za djecu odgojnih skupina Slonići, Zečići, Tigrići i Tratinčice. Na Svjetski dan osoba s Down sindromom provedena je radionica za djecu odgojnih skupina Brodići i Zvončići u objektu Desinec, a povodom Svjetskog dana svjesnosti o autizmu provedene su dvije radionice u objektu Radost 2 za djecu odgojnih skupina Slonići, Zečići, Tigrići i Tratinčice.

b. Poticanje jezično-govornog razvoja djece predškolske dobi

Rad na prevenciji, detekciji i uklanjanju jezično – govornih teškoća djece, kao i poticanje tipičnog jezično – govornog razvoja odvija se kroz individualni i grupni neposredni rad stručnog suradnika logopeda s djecom, ali i kroz suradnju s odgojiteljima i roditeljima. Zajedničko planiranje, postavljanje ciljeva za rad, kao i njihova zajednička realizacija temelj su za sustavno praćenje jezično – govornog razvoja sve djece uključene u primarni program.

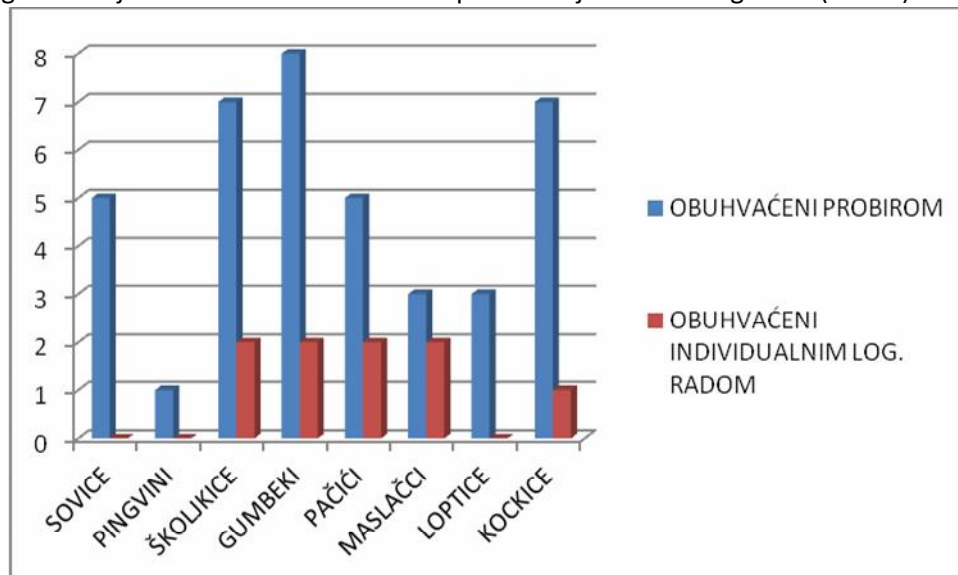
U odgojnim skupinama koje polaze djeca **do treće godine života** sva su djeca obuhvaćena praćenjem ranog jezično – govornog razvoja. Popunjavanjem lista procjene na tromjesečnoj razini odvija se probir djece s odstupanjima u jezično – govornom razvoju, sustavno se prati jezično – govorni razvoj sve djece te se suradnjom roditelja, odgojitelja i logopeda definiraju specifičnosti u jezično – govornom razvoju djece s ispodprosječnim rezultatima na listama procjena. Temeljem definiranih potreba na jezično – govornom i komunikacijskom području planira se rad u odgojnoj skupini, kako poticanje razvoja pojedine djece, tako i aktivnosti za skupinu djece. U navedenom praćenju ove pedagoške godine sudjelovale su odgojne skupine: Balončići, Iskrice, Srčeka, Smokvice, Gljivice, Leptirići, Pandice i Točkice. Ukupno je obuhvaćeno 111 djece, od toga je izdvojeno njih 25 s

ispodprosječnim rezultatima na listama procjene. Graf 1 prikazuje broj djece obuhvaćene probirom te broj djece s ispodprosječnim postignućem po svakoj odgojnoj skupini.

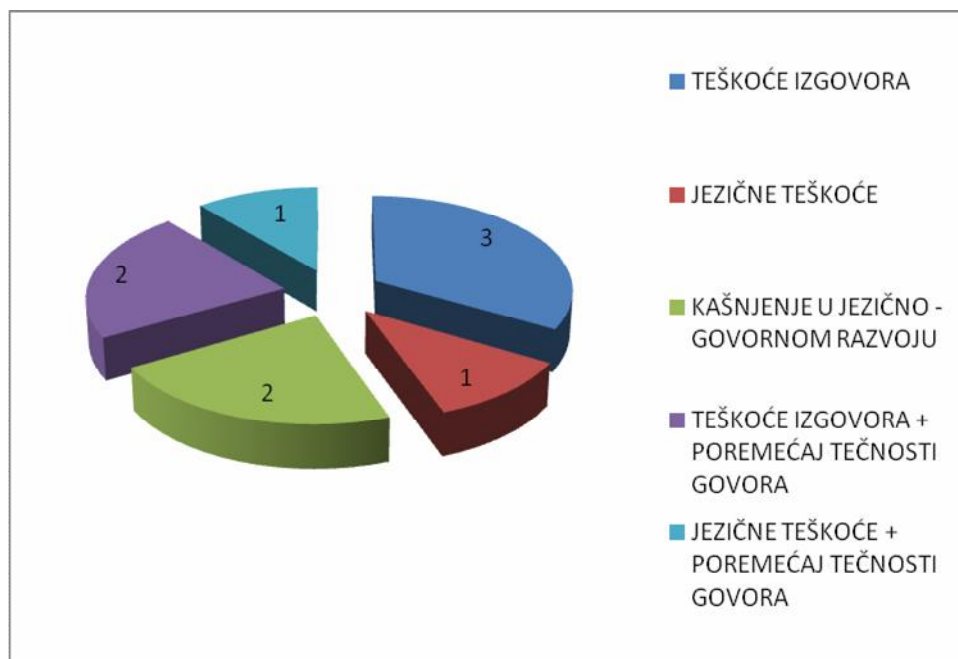

Graf 1: Djeca obuhvaćena probirom do treće godine života

U odgojnim skupinama koje polaze djeca **od treće do pete godine života** praćenje jezično – govornog razvoja, prevencija i detekcija jezično – govornih teškoća, kao i poticanje tipičnog jezično – govornog razvoja odvija se trijažnim postupkom u suradnji s roditeljima i odgojiteljima, zajedničkim planiranjem rada, definiranjem ciljeva i praćenjem njihove realizacije. Pojedina djeca uz to su uključena u individualni logopedski rad na tjednoj razini. Iz odgojnih skupina: Sovice, Pingvini, Školjkice, Gumbeki, Pačići, Maslačci, Loptice i Kockice trijažnim je probirom obuhvaćeno 21% djece (Graf 2). Njih devetero iz navedenih skupina bilo je obuhvaćeno individualnim logopedskim radom na tjednoj razini zbog teškoća u izgovoru, jezičnih teškoća, kašnjenja u jezično – govornom razvoju te teškoća izgovora ili jezičnih teškoća udruženih s poremećajem tečnosti govora (Graf 3).

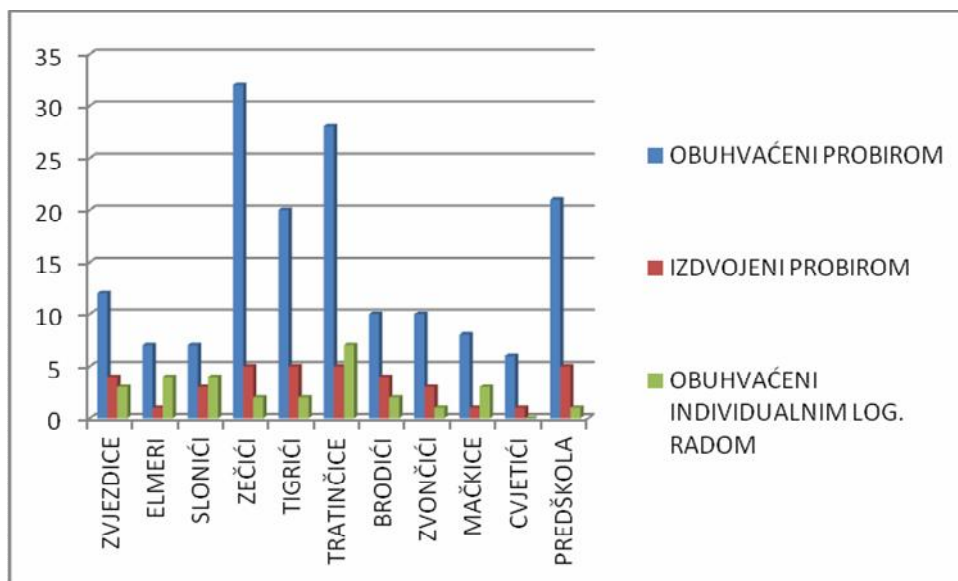

Graf 2: Djeca obuhvaćena probirom i individualnim logopedskim radom od treće do pete godine života

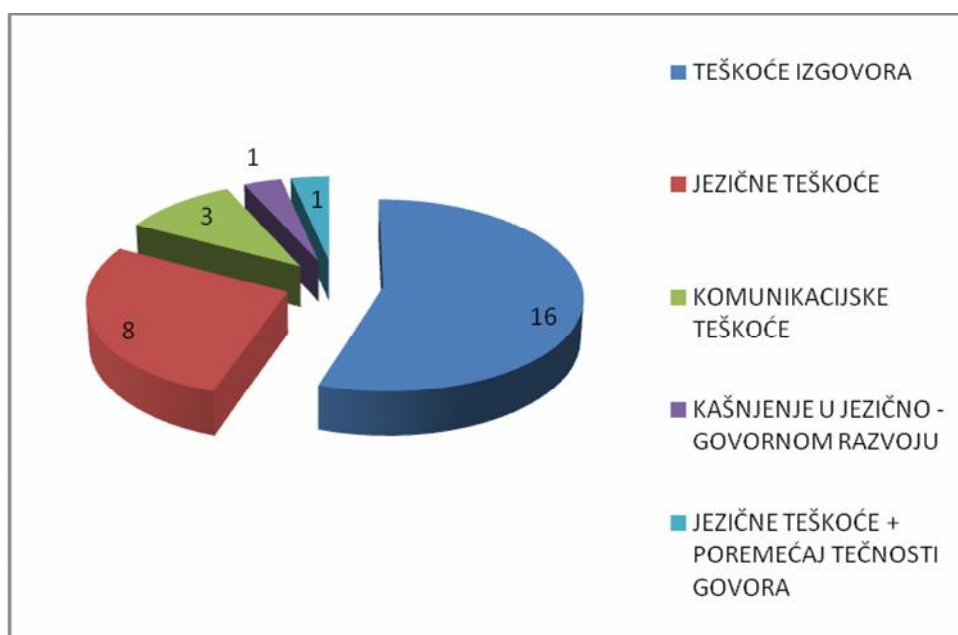

Graf 3: Zastupljenost jezično – govornih teškoća kod djece obuhvaćene individualnim logopedskim radom od treće do pete godine života

U odgojnim skupinama koje polaze djeca **školski obveznici** praćenje jezično – govornog razvoja također se odvijalo kontinuirano tijekom pedagoške godine. U tu svrhu provedeno je timsko planiranje odgojitelja i logopeda, zajedničko definiranje ciljeva za rad te praćenje njihove realizacije. Kod djece školskih obveznika praćen je razvoj specifičnih jezičnih predvještina potrebnih za formalno podučavanje vještinama čitanja i pisanja s kojim se započinje polaskom u osnovnu školu. Razvoj ovih predvještina sustavno je potican kod sve djece, dok su pojedina djeca izdvojena temeljem nižih rezultata na listama procjene jezično – govornog razvoja u svrhu daljnje procjene, testiranja te individualnog pristupa u radu na navedenim područjima. U skupinama koje polaze djeca školski obveznici: Zvezdice, Elmeri, Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice, Brodići, Zvončići, Mačkice, Cvjetići i skupina programa predškole sva su djeca školski obveznici obuhvaćena probirom. Od ukupnog broja djece školskih obveznika ovim je postupkom, temeljem nižih rezultata na listama procjene, izdvojeno njih 26%. Uz djecu školske obveznike, u navedenim su odgojnim skupinama probirom (trijažom, opservacijom) izdvojena i mlađa djeca čiji je jezično – govorni razvoj praćen, procjenjivan te testiran po pojedinim područjima (Graf 4). Iz navedenih je skupina 63% djece obuhvaćeno je probirom. Njih 29 na tjednoj je razini obuhvaćeno individualnim logopedskim radom zbog teškoća u izgovoru, jezičnih teškoća, komunikacijskih teškoća, kašnjenja u jezično – govornom razvoju te jezičnih teškoća udruženih s poremećajem tečnosti govora (Graf 5).

Graf 4: Djeca odgojnih skupina koje polaze školski obveznici obuhvaćena probirom i individualnim logopedskim radom

Graf 5: Zastupljenost jezično – govornih teškoća kod djece obuhvaćene individualnim logopedskim radom u odgojnim skupinama koje polaze školski obveznici

Osvrt odgojitelja na osiguravanje specifičnih uvjeta za poticanje jezično – govornog razvoja djece: praćenje stručne literature te korištenje prikladnih materijala omogućava kvalitetno ostvarivanje postavljenih ciljeva. Svakodnevno je kod djece poticano aktivno slušanje, poticano je oponašanje modela, čitane su slikovnice, korištene su brojalice i pjesmice u rimi, poticana je verbalizacija. Korištena je dramatizacija, različite govorne igre, osvještavani su glasovi, stvarane su situacije i poticaji za govorno izražavanje djeteta osnovani centri početnog čitanja i pisanja, korištena je metoda „Ples pisanja“, a različiti pedagoški neoblikovani materijal korišten je u svrhu poticanja razvoja fine motorike i grafomotorike djeteta. Djeca izdvojena probirom su kontinuirano praćena, procjenjivana i testirana, aktivnosti za njih su ciljano osmišljavane te je to poboljšalo kvalitetu rada s

djecom. Razmjena iskustva, kao i osmišljavanje aktivnosti za neposredan rad s djecom odvijala se kroz interne stručne aktive, u suradnji s logopedinjom.

Prijedlozi odgojitelja za unapređivanje odgojno – obrazovnog rada na ovom području: nadogradnja svih do sada korištenih oblika rada, korištenje novih saznanja, sadržaja i metoda. Nadalje pružati poticaje za optimalan jezično – govorni razvoj djeteta, kao i njegove individualne potrebe i potencijale. Praćenje jezično – govornog razvoja svakog djeteta. Dosadašnja suradnja s logopedinjom pokazala se vrlo korisnom. Trenutni način rada i suradnje s logopedinjom je koristan i nadamo se nastavku s ovakvim oblicima suradnje. Potrebno je poraditi na educiranju roditelja o važnosti jezično – govornog razvoja. Izmjena ideja za rad i Montessori vježbe s drugim Montessori odgojiteljima. Kroz aktiv pod vodstvom logopedinje i nadalje jačati kompetencije odgojitelja na ovom području. Nastaviti s korištenjem novouvedene pripreme s područja jezično – govornog razvoja. Zadovoljstvo dosadašnjim načinom rada na ovom području. Što ranije testiranje djece školskih obveznika u svrhu konkretnijeg i pravovremenog ciljanog planiranja aktivnosti.

c. Socio-emocionalni razvoj djece predškolske dobi

Danas na dijete gledamo kao na cjelovito biće, a na njegov razvoj kao složenu pojavu koja je više nego zbroj pojedinih aspekata razvoja. Razvoj ima više međusobno povezanih dimenzija te uključuje motorički, jezično-govorni, spoznajni i socio-emocionalni razvoj koji utječu jedan na drugi i razvijaju se usporedno. Stoga svaka razvojna intervencija utječe na sva područja razvoja (Starc i sur., 2004).

Iako je glavna je značajka odgojno – obrazovnog rada princip cjelovitosti pristupa djetetu, radi lakše klasifikacije različitih aspekata dječjeg razvoja podijelili smo ih u navedena područja.

U okviru socio-emocionalnog razvoja dijete postupno razvija odnose prema sebi i ljudima iz svoje okoline. Izražavanje emocija pomaže djetetu signalizirati okolini svoje potrebe i stupiti u sve složeniji odnos s okolinom. Postupno dijete uči ne samo izražavati emocije nego i razumjeti emocije ljudi koji ga okružuju. Snaga tog međusobnog odnosa i razumijevanja ovisi o djetetovu temperamentu koji je određen djetetovim biološkim predispozicijama i snažno oblikuje reakcije okoline na dijete. Svakodnevne, dugotrajne i snažne interakcije djeteta i okoline dovode do razvoja specifične vrste odnosa koji ima golemu ulogu u općem, a posebno socio-emocionalnom razvoju djeteta, a to je privrženost. Daljnji razvoj socio-emocionalnih odnosa s okolinom karakteriziran je socio-kognitivnim razvojem unutar kojeg se paralelno događaju razvoj poma o sebi i razvoj socijalnog razumijevanja okoline. Okolina znatno utječe na socio-emocionalni razvoj pomažući djetetu da zadovolji specifične razvojne potrebe u pojedinim razvojnim razdobljima i uspostavi samoregulaciju prema svojim unutarnjim razvojnim mehanizmima nadzora impulsa i odgađanja zadovoljenja. Zato unutar emocionalnog i socijalnog razvoja moramo promatrati sljedeće razvojne osobine i procese: temperament, emocionalni razvoj u izražavanju vlastitih i razumijevanju tuđih emocija, razvoj privrženosti, socio-spozajni razvoj u razumijevanju pojma o sebi i razumijevanju odnosa s drugima, razvoj samoregulacije i razvoj društvenosti (Starc i sur., 2004).

Kako je vrtićko okruženje direktno odgovorno za poticanje cjelokupnog razvoja, a samim tim i područja socio-emocionalnog razvoja djece te zadovoljavanje njihovih potreba, praćenje dječjeg razvoja je iznimno korisno kao pomoć odgojiteljima u planiranju aktivnosti i prostorno – materijalnog okruženja za buduće razdoblje, u kojem će poticati posebno one aspekte razvoja pojedinog djeteta u kojima mu je potreban dodatni poticaj.

Socio-emocionalni razvoj djece pratio će se pomoću lista procjene koje su odgojitelji ispunjavali tromjesečno te trijažnim listama koje odgojitelji ispunjavaju na početku pedagoške godine. Na trijažnim listama odgojitelji su izdvojili 38 djece sa odstupanjima u socio-emocionalnom razvoju. Najčešći razlozi stavljanja na listu su agresivnost prema vršnjacima, odraslima i predmetima, nesamostalnost, neadekvatno izražavanje emocija te pretjerana povučenost. Provedene su opservacije djece u skupini, a ovisno o potrebama primijenjena su psihodijagnostička sredstva kao što je projektni upitnik za ispitivanje emocionalne stabilnosti djece u predškolskoj dobi (IPUES),

ljestvica simptoma traume kod mlađe djece (TSCYC) u slučaju prolaznih posebnih potreba zbog traumatizirajućeg događaja u djetetovom životu, RTC, ADHD, CPM s ciljem utvrđivanja specifičnih potreba kod djece te osmišljavanja adekvatnih poticaja za pojedino dijete.

S odgojiteljima su provedene radionice s temom „Socio-emocionalni razvoj djece predškolske dobi“ i individualne konzultacije u cilju zajedničkog planiranja i osmišljavanja adekvatnih poticaja kao važnog temelja za pravilan socio-emocionalni razvoj djeteta. Tijekom godine odgojitelji su adekvatno organizirali materijalno okruženje te planirali i provodili brojne aktivnosti u svrhu poticanja socio-emocionalnog razvoja. Odgojitelji navode da, s obzirom na broj djece u skupini i vodeći se posebnošću svakog djeteta, mogli su svakom djetetu pristupiti individualno ovisno o djetetovim potrebama stvarajući toplo i vedro okruženje te uvažavajući svaku emociju djeteta. Uz malo fleksibilnosti, poštujući dječji temperament, potrebe, interese i različite mogućnosti, sredinu odakle dijete dolazi, poticali su komunikaciju odgojitelj-dijete, dijete-dijete, uvažavanje, samopouzdanje, odgovorno ponašanje. Odgojitelji također potiču aktivnosti u kojima djeca uče razlikovati, prepoznavati i izražavati vlastite osjećaje i osjećaje drugih, razvijaju toleranciju, samostalnost, samoregulaciju i poželjne oblike ponašanja te pojam o sebi. Realizirane su i različite aktivnosti stvaranja uzajamnog povjerenja, pripadnosti, timskog rada, pregovaranja i konstruktivnog rješavanja konflikata. Odgojitelji navode da kontinuirana međugrupna povezanost kroz kvartovska druženja omogućuje razne zajedničke aktivnosti i projekte koji pridonose kvalitetnijem socio-emocionalnom, ali i cjelokupnom razvoju djeteta. Odgojitelji smatraju da je na ovom području nužno kontinuirano praćenje napretka svakog djeteta, uvažavanje osobnosti i individualnosti djeteta kao i adekvatno poticanje daljnjeg razvoja.

S roditeljima su također provedeni individualni razgovori s ciljem osnaživanja roditeljskih kompetencija i usklađivanja odgojnih postupaka u obiteljskom i izvanobiteljskom okruženju.

d. Prepoznavanje potencijalno darovite djece i poticanje njihovog razvoja

Darovitost možemo definirati kao sklop osobina i sposobnosti koje djetetu omogućuju da u jednom ili više područja postiže natprosječne rezultate. Kao darovitu, odgojitelji izdvajaju djecu koja mnoge stvari rade prije, brže, uspješnije i drukčije od svojih vršnjaka te onu koja u tome imaju bolja i viša postignuća. Zato darovitim djetetom predškolske dobi smatramo ono koje, u aktivnostima kojima se bavi, dosljedno postiže značajno bolja (iznad prosječna) postignuća od svojih vršnjaka. Darovito dijete se mnogim stvarima počinje baviti prije svojih vršnjaka, čini ih uspješnije od njih, a često iskazuje i neke specifične interese (zahvaljujući kojima ovladava i većom količinom znanja i vještina) te iznimnu kreativnost. Osnovu tih iznimnih postignuća čini specifičan način intelektualnog funkcioniranja djeteta. Darovito je dijete s IQ 130 i iznad (Cvetković-Lay, Sekulić-Majurec, 1998).

Hoće li dijete razviti svoju darovitost i iskazati ga u nekom području svojih aktivnosti ovisi, osim o onome što je na svijet donijelo rođenjem, i o brojnim okolinskim činiteljima. Darovita djeca zahtijevaju dodatnu pažnju roditelja, odgojitelja i stručnjaka koji će djetetovu darovitost usmjeriti i razvijati u onom smjeru u kojem idu i djetetovi interesi i želje. Upravo je zbog toga potrebno tijekom predškolske dobi poticati razvoj svih postojećih potencijala, pa tako i onih područja koja bi se mogla razviti intenzivnije i značajnije od drugih i kasnije iskazati kao darovitost.

Rano otkrivanje i poticanje sposobnosti darovite djece područje je koje u svijetu sve više dobiva na značaju. Mnoga znanstvena istraživanja nepobitno dokazuju da je darovitost moguće i potrebno uočiti u što ranijoj dobi kako bi se djetetu osigurao odgovarajući odgoj i obrazovanje, u skladu s njegovim mogućnostima. Takav pristup ima i preventivni značaj jer su istraživanja također pokazala da se neprimjeren odgoj i obrazovanje djece s izrazito visokim sposobnostima kasnije može rezultirati raznim oblicima njihova neprihvatljiva, pa čak i asocijalnog ponašanja (Saunders & Espeland, 1991., prema Lay, 2002.) Identifikacija darovite djece usmjerena je ka pravilnom uočavanju i utvrđivanju mogućnosti djeteta kako bi se primjereno zadovoljilo njegove posebne odgojno-obrazovne potrebe kroz posebno planirane odgojno-obrazovne postupke.

Fleksibilnost, kreativnost i razvojnost predškolskih programa može se smatrati plodnim tlom za primjenu suvremenih spoznaja i iskustava u radu sa svom djecom pa tako i u području rada s

darovitima. Više se ne govori o njihovom odgoju i obrazovanju u klasičnom smislu, nego o poticanju razvoja sposobnosti, interesa i kreativnosti u široko postavljenim i obogaćenim programima za svu djecu. Tipovi aktivnosti koji se posebno preporučuju u radu s darovitom djecom su oni koji potiču aktivno učenje, više razine misaonih procesa i kreativno mišljenje kao npr. pokusi, edukativne igre na računalu, igre kreativnog rješavanja problema, „mozgalice“, zagonetke, pitalice i razne logičko-kombinatoričke igre. Projekt se pokazao iznimno prihvaćenim oblikom rada u vrtićima. Darovito dijete predškolskog uzrasta ima neke posebne potrebe u odgoju i obrazovanju koje proizlaze iz njegovih specifičnih osobina: potreba za kontaktiranjem s vršnjacima prema kronološkoj dobi, potreba za kontaktiranjem s vršnjacima prema intelektualnoj dobi, potreba za neovisnošću u učenju, potreba za izazovima sve do točke moguće pogreške, potreba za širokim programom kojim se potiče cjelokupni razvoj djeteta.

I ove pedagoške godine odgojitelji su u svojim skupinama nastavili raditi na obogaćivanju i diferenciranju programa kako bi se kroz proširivanje i produbljivanje aktivnosti djeci omogućilo izražavanje i razvijanje njihovih istaknutih sposobnosti. Odgojitelji smatraju kako je važno od najranije dobi prepoznati potencijal koji djeca imaju te mu omogućiti daljnje razvijanje kroz adekvatne poticaje prema mentalnoj a ne kronološkoj dobi. Tako su odgojitelji kroz obogaćivanje prostornog konteksta i programa unutar redovne skupine, kroz diferenciranje sadržaja i bržeg tempa odvijanja aktivnosti, individualnog pristupa te kroz projektno planiranje poticali razvoj potencijalno darovite djece, ali i sve ostale djece. Izradili su brojne igre različite zahtjevnosti u koje su se, osim potencijalno darovite djece, rado uključivala sva djeca. Neke od aktivnosti bile su: igre za razvoj kritičkog mišljenja, igre rješavanja problema, labirinti, zagonetke, mozgalice, šah, razne logičko-kombinatoričke igre, igre asocijacija. Vrlo zastupljen oblik rada bili su i projekti. Odgojitelji su također davali prijedloge za unapređenje odgojno-obrazovnog rada na ovom području te smatraju da i ubuduće treba obogaćivati i diferencirati program unutar redovne skupine, a razne igre i aktivnosti mogu osmisliti i djeca za djecu. Također navode kako bi bilo korisno da odgojitelji na određenom mjestu izlažu fotografije, popis i primjere aktivnosti koje provode u skupini kako bi dodatno razmijenili iskustva i dobili nove ideje. Također smatraju da i sljedeće pedagoške godine treba nastaviti sa provođenjem igraonice za potencijalno darovitu djecu.

Premda uspješni, programi koji integriraju darovitu djecu u redovne skupine pokazuju se nedostatnima za intelektualno darovitu djecu koja od svojih vršnjaka u razvoju odskoču za nekoliko mentalnih godina. Njima je nužno osigurati poseban program (Cvetković Lay, 2002) stoga smo ove pedagoške godine nastavili provoditi igraonicu za potencijalno darovitu djecu koju su vodile odgojiteljice educirane za rad s potencijalno darovitom djecom Sandra Žalac i Marija Fabijanić. Igraonica je počela s radom u listopadu i trajala je do polovice lipnja. Igraonica se provodila jednom tjedno u trajanju od sat i pola (od 16,30 do 18,00 sati). Odgojitelji su nominirali ukupno 27 djece kao potencijalno darovitu djecu koja su testirana Ravenovim progresivnim matricama te je identificirano 9 djece čiji rezultat spada u ili iznad 95. centila. Osim nominirane djece testirano je još 132 djece starije od 5 godina (mlađa djeca nisu testirana zbog nedostupnosti odgovarajućeg testovnog materijala za tu dob) te je još 8 djece postiglo rezultat koji spada u ili iznad 95. centila. Sa 16 roditelja proveden je individualni razgovor s ciljem prikupljanja što više podataka o djetetu i utvrđivanja njegovih potreba i interesa. Tijekom godine je 15 djece bilo uključeno u kraći program, igraonicu potencijalno darovite djece međutim tijekom provedbe programa četvero djece je odustalo od daljnjeg sudjelovanja u igraonici te je do kraja program pohađalo 11-ero djece.

Upravo zbog specifičnosti programa i zahtjeva koji se postavljaju pred djecu dolazilo je do odustajanja od daljnjeg sudjelovanja te je u siječnju proveden roditeljski sastanak s temom „Potrebe i osobine potencijalno darovite djece i izazovi u radu s potencijalno darovitom djecom“ na kojem je roditeljima približen način rada u igraonici kao i reakcije djece te su dobili letak „Igraonica potencijalno darovite djece“ kako bi im se što više približio pojam darovitosti te potrebe potencijalno darovite djece. Roditeljskom sastanku je prisustvovalo 10 roditelja.

Posljednji susret održano je druženje djece i roditelja kako bi roditelji stekli uvid u rad igraonice te su podijeljene diplome, radovi djece i zapažanja o radu i sudjelovanju djece na igraonicama.

ZADAĆE NA NIVOU USTANOVE U KONTINUITETU:

1. ODGOJ I OBRAZOVANJE ZA LJUDSKA PRAVA I DEMOKRATSKO GRAĐANSTVO

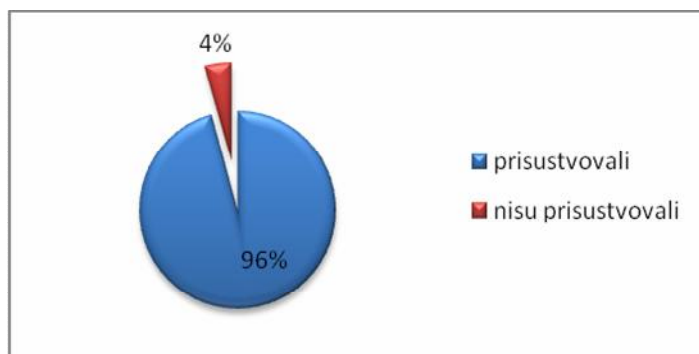
a. CAP program

I ove pedagoške godine u vrtiću je proveden CAP program – program prevencije zlostavljanja djece. Cilj ovog programa je poučavanje vještinama komunikacije, tehnikama djelotvornog rješavanja problema, načinima na koje se konflikti mogu rješavati bez fizičkog obračuna ili gubitka prava i samopoštovanja. Svaka zajednica mora svojoj djeci usaditi poštovanje prema ljudima bez obzira na rasu, godine, etničko podrijetlo, spol i sposobnosti. Djecu moramo učiti suradništvu i poštivanju razlika, a ne nasilju. Budemo li djecu učili ovim vrijednostima, odvratit ćemo ih od agresije i spriječiti njihovu viktimizaciju. CAP-ova osnovna filozofija je jačanje djece i pružanja pozitivne podrške djeci. Njegova polazna postavka je da djecu treba naučiti kako da se sama zaštite i dati im podršku u tome, a ne ih učiniti potpuno ovisnima o odraslima.

CAP program provodi se s djecom školskim obveznicima, a sastoji se od skupa aktivnosti za pripremu djece za radionice unutar redovnog programa, radionice pod vodstvom CAP tima te aktivnosti u redovnom programu nakon provedenih radionica u cilju obnavljanja znanja i učvršćivanja strategija zaštite i samozaštite. CAP program provodila su tri tima: 8 odgojitelja i stručni suradnik – psiholog.

CAP program čine tri komponente: radionica za sve djelatnike vrtića, radionica za roditelje i radionica za djecu. Djelatnici koji nisu prisustvovali radionici za djelatnike, prisustvovali su radionici za roditelje.

Radionice za roditelje održane su tijekom veljače, a tijekom ožujka provedene su radionice za djecu. Radionice se provode sa djecom školskim obveznicima i to kroz dva dana, odnosno dvije radionice po skupini. Radionice su provedene u dvanaest odgojnih skupina koje pohađaju djeca školski obveznici (tri starije skupine, jedna skupina predškole te 8 mješovitih skupina). Održano je ukupno 7 ciklusa radionica za 134 od 140 djece školskih obveznika.

Graf. Proporcija djece prisutne na radionici

Kako bi se pažnja djece u radionici maksimalno zadržala na bitnim porukama, nužno je podržavati dječju diskusiju samo oko predmeta razgovora i zato je nužno djecu pripremiti za dječju radionicu. Iz tog razloga, prije samog provođenja radionica, a u cilju što većeg i jasnijeg efekta na dječje znanje i ponašanje, odgojitelji ciljanih odgojnih skupina su realizirali niz aktivnosti kako bi djecu pripremili za radionicu (rad na iskazivanju i prepoznavanju svojih i tuđih osjećaja, aktivnosti na temu različitosti, tolerancije, nenasilnog rješavanja sukoba te razgovor o ključnim riječima kao što su napad, dječja prava, sigurnost, vanjska i unutarnja snaga, sloboda, tužakanje, neznajac, dobra i loša tajna, ugodni i neugodni dodiri).

U radionicama se raspravlja o tri potencijalno opasne situacije: kada dijete ugrožava vršnjak ili nešto starije dijete; kada ga ugrožava nepoznata odrasla osoba i kada ga ugrožava poznata odrasla

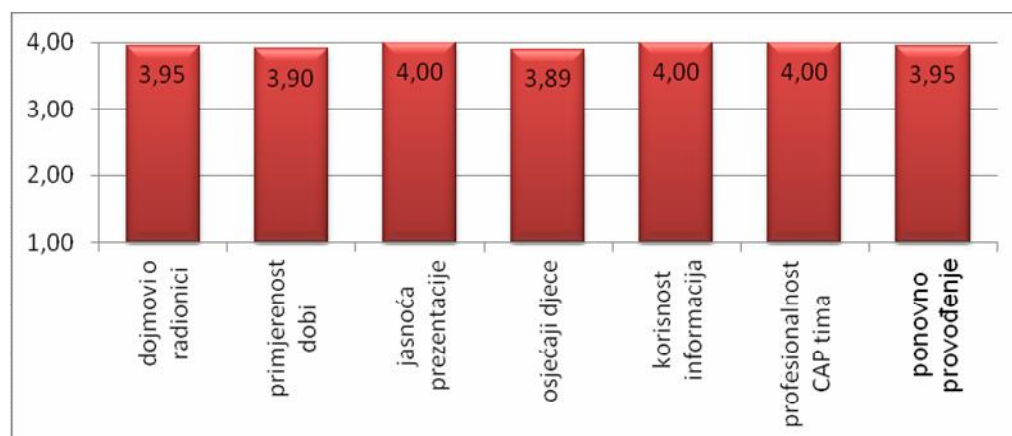
osoba. Djeca su naučila razliku između dobre i loše tajne, jasno i glasno reći „ne“ onome tko ih pokušava ugroziti, tražiti pomoć vršnjaka, tražiti pomoć odraslih u koje imaju povjerenja te da to nije tužakanje. Također su naučili da u opasnosti pobjegnu na najbliže sigurno mjesto i viču što glasnije mogu te uvijek budu na sigurnoj udaljenosti kad razgovaraju s nepoznatom osobom i nikad ne prihvaćaju darove, obećanja i ponude u zamjenu za ulazak u auto ili stan nepoznate osobe te su naučili male trikove samoobrane kako se osloboditi ako ih uhvati neznanac.

U CAP radionicama je sudjelovalo prvi dan 134 djece, a drugi dan radionica 118 djeteta - ukupno 95,7% prvog dana radionica, a 84,3 % drugog dana radionica od 140 djece školskih obveznika u redovnom primarnom programu i programu predškole. Održano je ukupno 7 ciklusa radionica, kroz po dva dana u svakoj skupini. U tablici je naveden broj djece po skupinama koja su prisustvovala radionicama.

Tablica. Broj djece po skupinama prisutne na radionicama

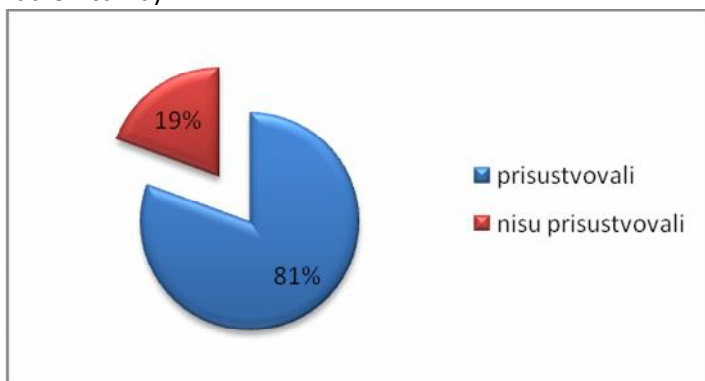
	Broj djece školskih obveznika	Broj djece prisutne 1. dan radionice	Broj djece prisutne 2. dan radionice	Broj djece na individualnom razgovoru
Maslačići	1	1	1	1
Zvezdice	13	12	11	11
Elmeri	4	4	4	2
Slonići	4	4	4	2
Zečići	28	28	17	24
Tratinčice	24	24	24	15
Tigrići	20	18	19	18
Brodići	10	9	7	7
Zvončići	8	8	7	6
Mačkice	2	1	1	1
Cvjetići	6	6	6	6
Ribice	20	19	17	15
UKUPNO	140	134	118	108

Nakon svake radionice za djecu odgojitelji skupina u kojima su se održavale radionice procjenjivali su kvalitetu radionica na skali od 1 do 4. Prosječne ocjene prikazane su na grafu.

Graf. Procjene odgojitelja o pojedinim aspektima CAP radionica za djecu, uključene procjene oba dana radionica (maksimalna ocjena 4, N=20)

Nakon provedenih radionica CAP pomagači provode individualni razgovor sa djecom koja to žele. Na individualnom razgovoru bilo je ukupno 108 djece (80,6 % djece koja su sudjelovala na radionicama).

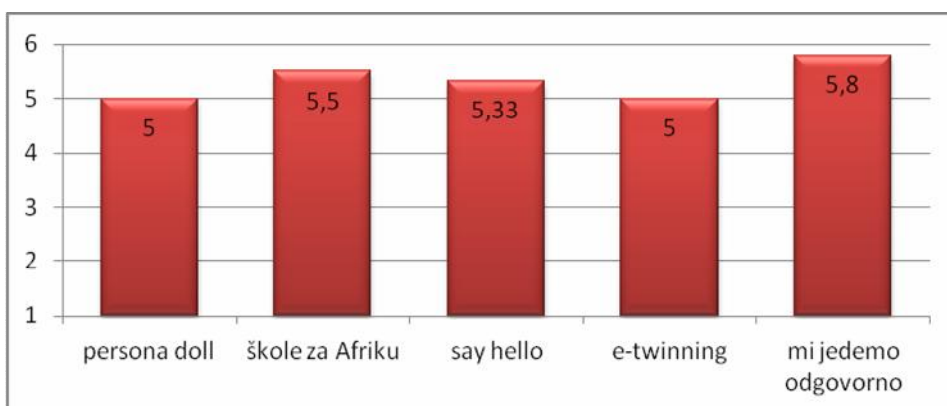
Graf. Proporcija djece prisutne na individualnom razgovoru

Također, nakon provedenih radionica nužno je ponavljati usvojene preventivne strategije i osvježiti dječje pamćenje te je također proveden niz aktivnosti kako bi djeca što bolje utvrdila ono što su naučila na radionicama kao što su ponavljanje strategija (što činiti u opasnim situacijama) i vještina (tehnika samoobrane) tijekom godine, aktivnosti za identificiranje opasnih situacija i osoba koje mogu pomoći u opasnosti te jačanje povjerenja u te osobe (npr. policija), aktivnosti za poticanje samopouzdanja te za poticanje slobodnog izražavanja osjećaja.

Tijekom provedbe CAP programa nije otkriven ni jedan slučaj zlostavljanja.

b. Odgoj za različitost

Odgojitelji su u svojim godišnjim izvješćima na skali od 1 do 6 procjenjivali kvalitetu pojedinih realiziranih projekata u koje su bili uključeni tijekom godine. Prosječne ocjene su prikazane na sljedećem grafu.

Graf. Zadovoljstvo odgojitelja provedbom projekata

Metodu Persona Doll nastavili smo primjenjivati u neposrednom radu s djecom i ove pedagoške godine, i to u sedam odgojnih skupina s deset odgojiteljica i jednom medicinskom sestrom. Nastavili smo s načinom provođenja metode u neposrednom radu kao i do sada: aktivnost se planira za "grupu djece", a prema potrebi i za cijelu skupinu, u trajanju od 10-15 minuta, vodeći računa o interesu djece. Sjedenje u krugu je obavezno tijekom aktivnosti, aktivnost se dokumentira kroz video zapis i/ili fotografije te u obrazac predviđen za dokumentiranje ovih aktivnosti. Luna je u skupini/kvartu/objektu boravila 7-10 dana uz prethodnu predbilježbu, obrazac koji se upisuje gdje Luna boravi. Odgojitelji su ovom metodom proveli sljedeće aktivnosti: "Ruganje", "Biti prvi", "Luna i igračke", "Upoznali smo Lunu", "Uzimanje igračaka", "Obuvanje i izuvanje", "Urednost", "Ja sam poseban/na", "Samopouzdanje", "Odgovorna prehrana". Na komunikacijskim roditeljskim sastancima

roditelji su upoznati s primjenom i ishodima metode Persona Doll u radu s djecom. Povratna informacija roditelja je pozitivna i podržavajuća. Primjena metode je dokumentirana na predviđeni obrazac, kroz video zapis i fotografije. Odgojiteljice navode da djeca lutku Lunu dobro prihvaćaju, spontano postavljaju pitanja, da ih potiče na interakciju (uključila su se povučeni djece) i pronalaženje rješenja koju iniciraju djeca, metoda Persona Doll je dobar poticaj za razvoj pozitivne slike o sebi, bogaćenje rječnika, osvježavanje zadovoljavanja potreba djece jasličke dobi. Ova metoda također pomaže u potvrđivanju prikladnog ponašanja: komunikacija s lutkom Lunom preljeva se i na aktivnosti ukoliko se pojavi neko nepoželjno ponašanje ili kao poticaj za bolju interakciju između djece. Primjena ove metode potaknula je djecu na izražavanje vlastitih osjećaja i razmišljanja, spremnosti u pronalaženju rješenja, pomaganje, suradništvo, empatiju, prihvaćanje različitosti. S primjenom metode u radu s djecom nastavljamo u sljedećoj pedagoškoj godini. Ostali educirani odgojitelji zbog dobi djece i primjene drugih metoda u radu s djecom nisu primjenjivali ovu metodu. Odgojitelji su procjenjivali na skali od 1 do 6 koliko su zadovoljni ishodima primjenjujući metodu i to prosječnom ocjenom 5.

S provedbom projekta "Škole za Afriku", a vođeni smjernicama Ureda UNICEF-a u Republici Hrvatskoj, započeli smo u pedagoškoj godini 2012./2013. u jednoj odgojnoj skupini. U pedagoškoj godini 2016./2017. nastavili smo s provođenjem u četiri odgojne skupine i to dvije odgojne skupine u centralnom objektu i dvije odgojne skupine na područnom odjeljenju u Cvetkoviću i Gorici Svetojanskoj. Djeca ovih odgojnih skupina aktivnosti su realizirala uz pomoć materijala koje smo primili iz UNICEF-a te drugih mnogobrojnih poticaja koje su osigurale odgojiteljice kao što su slikovnice, stručna literatura, fotografije, glazba i dr.

Odgojna skupina "*Maslačci*", 4-6 godina, odgojiteljice: Manuela Miljenović i Natalija Škiljan. Provedene aktivnosti: "Kontinent Afrika"-upoznavanje djece uz pomoć globusa, enciklopedije, karte svijeta, "Centar Afrike"-kreiranje centra u sobi dnevnog boravka, "Kako žive ljudi u Africi?"-slikovni materijal, razgovor, cd-e, "Piramida od gline i glinamola"-razgovor o pustinji, faraonima i piramidama, "Dječja prava", "I zeko ima prava-zečja prava", "Vlak suradnje", "Igre u Africi"- "KAMESHI NE MPUKU", afričke pjesme i ples, izrada kišnih štapova i suknji, "Životinje Afrike"-memory, "Prijateljima u Africi bih za Božić poklonio/la...", Afrički bubnjevi - izrada glazbenog instrumenta, "Tkalački stan-tkanje tepiha", "Wimowli"-afrička pjesma s pokretom, "Zaigrani lavići", "Kralj lavova"-mjuzikl u izvedbi učenika Osnovne škole "Ljubo Babić" iz Jastrebarskog, "Afričke lutke", "Đungla", "Savana", "Nakit", "Zastave", "Mali svjetski putnik", "Maske", mali koncert zbora AD-HOC, "Dječak Jorum", obilježavanje Dana Afrike (25. svibanj), "Kukulu" i "Velika zmija".

Odgojna skupina "*Zvezdice*", 4-6 godina, odgojiteljice: Vesna Navoj i Daniela Bobinski. Provedene aktivnosti: "Priča o ONMOU"- prikaz s cd-a, Malo kino, razgovor uz plakat, "Džungla"-sat tjelesnog vježbanja, "Atlas-kontinenti, Afrika", razgovor, promatranje, "Države svijeta"-društvena igra, Centar Afrike u sobi dnevnog boravka-plakat "Različitost je naša snaga", "MBUBE" - el. igra, boravak na zraku, Vremeplov-pratimo naše aktivnosti, "Djeca Afrike - djeca svijeta"-izrada plakata, "Afrika-Zastave-Države-neobična imena", "Škole za Afriku"-radni listići, Narodnoj knjižnici i čitaonici u Jastrebarskom-posjeta, dopuna centra slikovnicama, knjigama o Africi i afričkim životinjama, "Bogatstvo Afrike"-spoznajna aktivnost (ucrtavanje životinja, rijeka, gradova,...), "Azija i Afrika-put Sv. obitelji" - Nazaret, Betlehem, Egipat, "Gdje žive i čime se hrane životinje?", "Od kolibe do nebodera", "Kućica iz Afrike", razgovor uz plakat "Djeca svijeta", "Afrički motivi"-oslikavanje platna, "Dugine boje", "Prava djece", "Ples", Dan planete Zemlje, obilježavanje Dana Afrike, izrada medalja za 9. vrtićku olimpijadu s ucrtanim kontinentima "Kralj lavova"-mjuzikl u izvedbi učenika Osnovne škole "Ljubo Babić", Jastrebarsko.

Odgojna skupina "*Mačkice*", 3-7 godina, odgojiteljice: Natalija Vašina i Željka Batušić. Provedene aktivnosti: "Toto"-igra u obiteljskom centru s novom lutkom, "Super je biti različit", Đ. Miklaužić, slikovnica, "Afrika-domovina našeg Tota"-igra s globusom, pronađi kontinent Afriku, "Koja su obilježja Afrike?"-slikovni atlas, Enciklopedija životinja-životinje u Africi, prikupljanje plastičnih životinja, "Elmer"-slikovnica, "Afričke životinje"-memory, "Slon"-puzzle, Atlas s naljepnicama, zabava i učenje, "Slon koji se pravio da je komarac", "Biljni i životinjski svijet Afrike"-DVD, "Zebra Silvija",

"Burkina Faso"-DVD, "Što ako...?", Vlak suradnje", "Kukulu" i "Awo i Aydelem"-igre iz Etiopije, "Koliko ih ima?"-igra iz Mozambika, "Škola za prijatelje u Africi"-igra novim materijalom u centru građenja, "Pobjednik nad leopardima"-Etiopska narodna priča, "Kudoda"-igra iz Zimbabvea, "Afrika-Hrvatska"-sličnosti i različitosti, "Mbube, mbube"-južna Afrika, "Velika zmija". cjelodnevni izlet: Zoološki vrt u Zagrebu-posjeta.

Odgojna skupina „*Cvjetići*“, 3-7 godina, odgojiteljice: Zvonimira Pintur i Valentina Božić. Provedene aktivnosti: "Ja u ogledalu", "Moja osobna iskaznica", "Ovo sam ja", "Ovo sam ja", "Tko sam ja", "Super je biti različit", "Ljudi u Africi", "Elmer", "Djeca svijeta", "Koje životinje žive u Africi?", "Pjesme i priče iz Afrike", "Rijeke i planine Afrike", Film o Africi, "Kućice svijeta", "Afrički ples", "Da sam u pustinji...", "Bubanj", "Ta divna Afrika", "Nakit", "Afrički safari na mom papiru", "Nastambe za afričke životinje", "Travellino", "Piramide", "Pošta"-posjeta, cjelodnevni izlet: Zoološki vrt u Zagrebu-posjeta.

U periodu od 1. siječnja do 25. svibnja 2017. godine djeca odgojnih skupina prikupljala su novčana sredstva na sljedeći način: u odgojnim skupinama djeca su izradila kutije u obliku autentičnih afričkih koliba u koje su kod kuće prikupljali novčana sredstva. 25. svibnja 2017. godine djeca su u odgojnu skupinu donijela kućice i prikupljena novčana sredstva koja su s odgojiteljicama specificirali i položili na račun UNICEF-a. Četiri odgojne skupine prikupile su ukupno 5.511,19 kuna. Ovom prilikom želimo se još jednom zahvaliti svima na podršci!

Tijekom provedbe aktivnosti u okviru projekta, djeca su bila u mogućnosti upoznati posebnosti drugih kultura te načine života drugih zajednica, njegujući i razvijajući pri tome svijest o važnosti obrazovanja, humanosti, solidarnosti i međusobnom uvažavanju različitosti. Odgojitelji su provođenje ovog projekta na skali od 1 do 6 ocijenili prosječnom ocjenom koja iznosi 5,5.

SAY HELLO TO THE WORLD

1. PALAC: "TO SAM JA"

Ciljevi: • Poticati djecu, da razmišljaju o sebi, o svojim karakteristikama i tjelesnim osobinama • Djeca su svjesna važnosti osobnog identiteta • Djeca gledaju fotografije djece iz cijelog svijeta, uspoređuju ih među sobom, traže sličnosti, razlike • Uz pomoć socijalnih igara razvijaju sve kompleksnije socijalne vještine uspostavljanja kontakata s drugima • Kontakt s računalom (po prvi puta se upoznaju s korištenjem računala, s korištenjem video poziva..)

Provedene aktivnosti (studeni – prosinac) • Otisci ruku – likovna aktivnost • Ja sam... - govorna igra • „Moje tijelo“ - slikovnica • Što sve mogu moje ruke, noge? – spoznajna, govorna aktivnost • "Pozdrav svijetu" – likovna aktivnost • Igra – "prste ima ruka svaka" • Igra – "gdje je palac?" • Kako se zovem? Što volim raditi? – govorna aktivnost • Dijelovi tijela – pokretna igra • Dijelovi tijela (memory) – raznovrsne igre • "Kad si sretan" – glazbena aktivnost • Prepoznavaj prijatelja na fotografiji – spoznajna aktivnost • Složi djevojčicu / dječaka – stolno manipulativna igra • Ja u ogledalu – spoznajna aktivnost • "To sam ja" – dijete u prirodnoj veličini/ oslikavanje/ ucrtavanje dijelova tijela • Djeca svijeta – spoznajna aktivnost (traženje sličnosti i različitosti) • Otisci dlanova svakog djeteta (ukrašavanje prostora) – specifična aktivnost • Gdje žive naši novi prijatelji? – pregled na karti • Izrada osobnih karti – specifična aktivnost • Ja i moj prijatelj na fotografiji – spoznajna aktivnost • Tko je ovo? – spoznajna aktivnost (čarobna vrećica s fotografijama djece).

VIDEO JAVLJANJE HRVATSKA – SLOVENIJA (02.12.2016.) • Pozdrav Pingvinima • Predstavljanje svakog djeteta sa osobnom iskaznicom (govore svoje ime) • Govorna igra – prste ima ruka svaka • Učenje prve slovenske riječi (dobar dan)

VIDEO JAVLJANJE SLOVENIJA – HRVATSKA (09.12.2016.) • Pozdrav Točkicama • Predstavljanje pojedinog djeteta (predstavitev posameznega otroka) • Recitacija "To sam ja"(To sem jaz) • Pjevanje pesme (petje pesmi).

2. KAŽIPRST: "JA I MOJA OBITELJ"

Ciljevi: • djeca stječu spoznaje u kakvoj obitelji žive • djeca stječu spoznaje u kakvim obiteljima žive druga djeca • stječu spoznaje o različitim tipovima obitelji • djeca preko fotografija upoznaju obitelji druge djece (srodstvo, imena) • kontakt s računalom • upoznavanje novih stranih riječi putem video poziva provedene aktivnosti (prosinac – siječanj) • „Moja obitelj“ – spoznajna aktivnost • „Tko je na fotografiji?“ (obitelj) – govorna aktivnost • „Obitelj“ – dramatizacija lutkicama • „Članovi obitelji“ – specifična aktivnost • vrste obitelji – uže, proširene, samohrane • „Tko sve živi u kući?“ – spoznajna aktivnost • „Moja obitelj“ – spajanje fotografija – spoznajna aktivnost • „Što volim raditi s mamom/tatom/bracom/sekom?“ – govorna aktivnost • „Djed i repa“ – umjetnički sadržaj • „Prstići“ – članovi obitelji – glazbena aktivnost • „Što se sve u kući radi?“ – spoznajna aktivnost • „Osobne karte“ – nadopunjavanje – specifična aktivnost • igre u obiteljskom centru – simbolička igra

VIDEO JAVLJANJE HRVATSKA – SLOVENIJA (17.01.2017.) • Pozdrav Pingvinima • Svako dijete pokazuje fotografiju svoje obitelji • "Obitelj" – igra prstićima • Učimo nove strane riječi (mama, tata, brat, sestra, djed, baka)

VIDEO JAVLJANJE SLOVENIJA HRVATSKA • Pozdrav Točkicama • Vsak otrok predstavi svoju družinu (svako dijete pokazuje svoju obitelj) • Sneženi mož - petje pesmi (snješko-pjevanje pjesme)

3. SREDNJI PRST: "JA I MOJ VRTIĆ"

Ciljevi: • djeca upoznaju svoj vrtić i vrtić s kojim sudjeluju • pripremaju fotografije vrtića i njegove bliže okolice • djeca fotografiraju aktivnosti koje žele predstaviti • djeca uz pomoć odgojitelja upoznaju fotoaparata • upoznavanje novih riječi • kontakt s računalom provedene aktivnosti (siječanj/veljača): • "Što se u vrtiću radi?" – glazbena aktivnost • "Kad u vrtić dođeš ti" – glazbena aktivnost • "Veseli vrtićki dani" – glazbena aktivnost • "Ljepota života" – glazbena aktivnost • „Moj najbolji prijatelj u vrtiću je...“ – govorna aktivnost • „Najdraža igra u vrtiću...“ – govorna aktivnost • „Kako moj vrtić izgleda?“ – spoznajna aktivnost • „Što sve moj vrtić ima?“ – spoznajna aktivnost • „Dječji vrtić Radost“ – područni objekti – spoznajna aktivnost • „Tko sve u vrtiću radi?“ – istraživačko spoznajna aktivnost • „Posjet kuhinji“ – društveno zabavna aktivnost • „Posjet skupinama vrtića“ – društveno zabavna aktivnost • „Stablo prijateljstva“ – likovna aktivnost • Slagarica vrtić – razne igre • „Što gdje pripada?“ – razne igre • "Igra kolo" – igra s pjevanjem • „Ja u vrtiću“ – fotografiranje djece • „Vrtić iz moje perspektive“ – istraživačko spoznajna aktivnost • „Film o našem vrtiću“ – spoznajna aktivnost

VIDEO JAVLJANJE HRVATSKA – SLOVENIJA (03.03.2017.) • Pozdrav ravnateljice Jadranke Stojković • Predstavljanje skupina našeg vrtića (prikaz fotografija) • „Igra kolo“ – igra s pjevanjem

VIDEO JAVLJANJE SLOVENIJA – HRVATSKA (27.02.2017.) • Pozdrav ravnateljice vrtca • Dan v vrtcu • Petje pesmice.

4. PRSTENJAK: "JA I MOJE MJESTO/GRAD"

Ciljevi: • djeca upoznaju svoje okruženje i okruženje sudjelujućeg vrtića • upoznaju znamenitosti, običaje, tradiciju svog mjesta • upoznaju znamenitosti, običaje, tradiciju sudjelujućeg mjesta • fotografiraju i snimaju njima zanimljive dijelove svoga kraja • prihvaćaju i upoznaju svoje i tuđe običaje • razvijaju naklonjeni, poštujući i odgovoran odnos prema svome kraju • upoznaju nove strane riječi • promoviraju svoje mjesto provedene aktivnosti (ožujak): • „Moje mjesto/grad je...“ – spoznajna aktivnost • "Jaska je mala" – recitacija • „Šetnja do škole/parka/vatrogasnog doma“ – spoznajna aktivnost • igramo se u parkiću – aktivnost s kretanjem • što sve moj grad ima? – istraživačko – spoznajna aktivnost • „Jaska nekad i sad“ – spoznajna aktivnost • „Šetnja Jaskom“ – labirint – razne igre • „Grb Jaske“ – slagarica, logički niz • „Jaski gradu" – glazbena aktivnost • „Odakle su naši prijatelji?“ – fotografije Ilirske Bistrice • „Moje mjesto – moj grad“ (knjigica s fotografijama) – izražavanje i stvaranje • „Sadimo cvijeće za ljepšu Jasku –Projektirni dan“.

VIDEO JAVLJANJE HRVATSKA – SLOVENIJA (03.04.2017.) • Pozdrav Pingvinima • Naš grad Jastrebarsko – što smo posjetili? • "Jaska je mala" – recitacija

VIDEO JAVLJANJE SLOVENIJA – HRVATSKA (04.04.2017.) • Pozdrav Točkicama • Obojane karte – predstavitev mesta Ilirska Bistrica • "Tječe, tječe bistra uoda" – ples.

5. MALI PRST: "JA I MOJA DRŽAVA"

Ciljevi: • upoznavanje svoje i sudjelujuće države • razvoj svijesti o pripadanju državi • upoznavanje himne svoje i sudjelujuće države • razvijanje naklonjenog, poštujućeg i odgovornog odnosa prema svojoj državi • upoznavanje s brojalicama, pjesmicama, plesovima koje su znali naši djedovi i bake • upoznavanje novih riječi • promoviranje svoje države provedene aktivnosti (travanj): • „Moja država“ (oblik, naziv) – spoznajna aktivnost • „Grb i zastava Republike Hrvatske i Slovenije“ – likovna aktivnost • „Predsjednica moje države“ – spoznajna aktivnost • "Lijepa naša" – glazbena aktivnost • "Lijepa naša Hrvatska" – glazbena aktivnost • "Tri koraka sim, a četiri tam" – narodni ples • „Naša Hrvatska“ – izražavanje i stvaranje (fotografije gradova) • Putovanje Hrvatskom – razne igre • „Zelena i plava Hrvatska“ – spoznajna aktivnost • video prikaz Hrvatske – spoznajna aktivnost • „Hrvatska – Zagreb“ – spoznajna aktivnost • „Slovenija – Ljubljana“ – spoznajna aktivnost • „Slovenija“ (izgled + himna) – spoznajna aktivnost • "Više cvijeća, manje smeća. Volim Hrvatsku!" - govorna aktivnost • "Ja posijah lan" – glazbena aktivnost • „Moja zastava“ – likovna aktivnost (za video poziv) • „Teta Martina svira tamburicu“ – glazbena aktivnost

VIDEO JAVLJANJE HRVATSKA – SLOVENIJA (04.05.2017.) • pozdrav Pingvinima (mahanje zastavicama) • „Moja Hrvatska“ – predstavljanje države uz fotografije zastave i gradova • "Ja posijah lan" – glazbena aktivnost

VIDEO JAVLJANJE SLOVENIJA – HRVATSKA (12.05.2017.) • Prezentacija slovenske zastave • prezentacija glavnih znamenitosti države • slovenski ples "rašpa".

Odgovitelji navode da su djeca od najmlađe dobi imala mogućnost upoznavanja s multikulturalnosti, prihvaćanja različitosti, projekt je koristan, uočeni su pozitivni pomaci u ponašanju djece, prihvaćanje jednih i drugih, upoznavanje novih prijatelja i kulture, novim tehnologijama. Nedostatak je taj što djeca u dobi 1-2 godine ne sudjeluju u video javljanjima.

e-Twinning

U projekt e-Twinning uključena je jedna odgojna skupina Elmeri, Montessori programa. Tijekom pedagoške godine 2016./2017. odgojiteljica savjetnica Mihaela Pustaj sudjelovala je u nekoliko projekata u sklopu eTwinning mreže na nacionalnoj i europskoj razini. Aktivno sudjelovanje rezultiralo je mrežnom povezanošću sa sustručnjacima iz područja pedagogije.

Sredinom prosinca 2016.godine uključila se u nacionalni projekt **20 dana dobrote 2016** čiji je cilj bio prihvaćanje različitosti, poštivanje tradicionalnih okvira te vrijednosti osobnog i zavičajnog identiteta.

U siječnju 2017.godine uključila se u projekte **Nacionalni običaji tijekom poklada u Republici Hrvatskoj** te ekološki projekt **Mislim zeleno čuvam Zemlju**. Kroz niz aktivnosti djeca su potaknuta da budu aktivni građani u odnosu prema samom planetu Zemlji, da razvijaju stav „I ja mogu nešto učiniti za svoj okoliš“ te aktivan optimističan pogled na svijet.

U veljači odgojiteljica se uključila u projekt **International Women's day – Mother's day** i realizirala aktivnosti s djecom na temu.

Aktivni projekt **Zdravo živim, da zdravo rastem – healthy food that is healthy grow** te niz aktivnosti koje odgojiteljica provodi s djecom, trebaju razviti svijest kod djece o tome što je dobro za njihovo zdravlje, a što ne. Također, u realizaciji ovog projekta bit će uključeni roditelji, što je od velikog značaja, kao i povezanost s projektom **Mi jedemo odgovorno** koji se provodi u našem vrtiću već dvije godine.

2. ODGOJ ZA ODRŽIVI RAZVOJ

U mjesecu rujnu, 2016. godina na Odgojiteljskom vijeću usuglašen je Plan djelovanja za pedagošku godinu 2016./2017. godine te se isti prosljeđuje Eko odboru 1 na donošenje.

Članovi Eko odbora 1 su: djeca predstavnici R.I. i M.I. iz Zvezdica, M.Š. i P.T. iz Elmera, ravnateljica Jadranka Stojković, eko-koordinatorice Marija Svoboda, Iris Sečen, Mirjana Šimanović, odgojiteljice Jadranka Šoštarić, Smiljana Popović, Jasenka Gluščić, predstavnik roditelja Mihaela Pustaj, pomoćno-tehničkog osoblja Ljubica Novosel, predstavnici eko kumova Grad Jastrebarsko, "Vode Jastrebarsko", tvrtke "Eko flor plus", a od ožujka, 2017. godine kumstvo su prihvatile "Ceste Jastrebarsko d.o.o.". Na sjednici održanoj 19. listopada 2016. godine članovi Eko odbora 1 jednoglasno donose Plan djelovanja za pedagošku godinu 2016./2017., na prijedlog Odgojiteljskog vijeća te Standard za održivi razvoj Dječjeg vrtića Radost. Tijekom sjednice vodi se zapisnik koji je sastavni dio dokumentacije te potpisna lista na koju se potpisuju odrasli i samostalno djeca.

Načini osiguravanja uvjeta za kvalitetno ostvarivanje ove zadaće i kako je to utjecalo na djecu: kontinuirano smo djecu poticali na promatranje okruženja te osvještavanje i „buđenje“ svih osjetila, iskustveno učili, selektirali otpad, važnost pridavali samozaštiti i zaštiti, oporabi neoblikovanog materijala, boravili u prirodi u širem okruženju i boravku na zraku na vrtićkom dvorištu i u neposrednoj blizini vrtića, njegovali „Zdravo park“ (voćnjak i povrtnjak), pokušavali otkriti „što je to bioraznolikost?“, brinuli o cvjetnjacima, visećim vrtovima, čistoći, urednosti, osvještavali važnost racionalnog korištenja električne energije, surađivali s roditeljima, djelatnicima, vanjskim suradnicima. Poticanjem djeteta na postavljanje pitanja, istraživanje, eksperimentiranje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode te osvještavajući ispravno ljudsko djelovanje i odgovornost svakog pojedinca ponaosob. Stvarajući poticajno socijalno okruženje, kao i materijalno okruženje, za samoinicirajuće i samoorganizirajuće aktivnosti omogućili smo razvoj dječjeg stvaralaštva, kreativnosti, inicijativnost i poduzetnost. Kontinuirani pristup osvještavanju očuvanja resursa koje koristimo i njegovanje okoliša i prirode koja nas okružuje postalo je naš stil življenja. Neoblikovani materijal je korišten kao poticajno sredstvo za igru djece.

Situacije u kojima je primijećena i podržana inicijativa djece: projektnim pristupom otkrivani smo životinjski i biljni svijet, imenovali uočeno (kišu, sunce, snijeg, pticu, vjetar) i povezivali sa slikovnim materijalom, postavljali pitanja i timski pronalazili odgovore ili otkrivali nova pitanja. Razmjenom iskustava odgojitelja, odgojne su se skupine umrežile, i „isplele“ s djecom mrežu ideja koje su bile nadogradnja i produbljivanje interesnog područja odgojnih skupina.

Eko teme koje su provedene: „Naši novi glazbeni instrumenti“, „Loptice od papira“, „Žuti i plavi spremnik“, „Jesenski vrtuljak“, „Lutkica od jesenskih plodova“, „Stablo prijateljstva“, „Svralica“, „Od ploda do soka“, „Ježeva kućica i ježići“, „Mozaik“, „Maketa našeg grada“, „Drvo od papira“, „Globus“, „Grabljanje lišća“, „Sadnja cvijeća“, „Drvo želja“, „Sijanje pšenice“, „Toplina našeg domaćina“, „Ptice našeg kraja“, „Kućica za ptice“, „Snjegović od salveta“, „Utrka kućnih ledenih santi“, „Afrički nakit“, „Snijeg u boji“, „Zdrava i nezdrava hrana“, „Eko benzinska postaja“, „Os sjemenke do ploda“, plakat „Naša priroda“, „Stonoga“, „Gusjenica“, „Pčela“, „Zdravo park-povrtnjak“, „Neobično stablo“, „Autopraona“, „Auto i trag u boji“, „Viseći vrtovi“, „Maketa Hrvatske“, „Mostovi“, „Natpis za jezero“, „Pročišćivač vode“, „Promet-prijevozna sredstva“, „Vodeni ksilofon“, „Sadnja sezonskog povrća“, „Kazalište lutaka“, „Sadnja graha“, „Mini vrt u sobi“, „Proljeće u šumi“, „Sadnja i sijanje bilja“, uočavanje sličnosti i razlika između pojedine djece, pitanja o tijelu i njegovim funkcijama.

Što bi još mogli napraviti u cilju boljeg odgoja za održivi razvoj u idućoj ped. god.: posjetiti reciklažno dvorište, posjetiti park Erdody i jezero u blizini, izraditi vlastiti godišnji kalendar radova u povrtnjaku, osmisлити i izraditi mini povrtnjak u objektu Radost 2, na područnom objektu u Gornjem Desincu oformiti kompostišta i mini povrtnjak te nastaviti provoditi ovaj program i nadalje promišljati, produbljivati i osmišljavati i osiguravati okruženje koje potiče dijete na istraživanje, otkrivanje, rast i razvoj.

Sudjelovali smo u obilježavanju Fašnika u Gradu u koji je bilo uključeno osam odgojnih skupina primarnog programa i jedna skupina programa predškole, ukupno 200-njak djece i 20 odraslih u pratnji.

- Projektni dan pod nazivom "Što sve dijete s vodom može?" održan je 22.3.2017. godine. U Radosti 2 održan je Eko kviz pod nazivom „Zdrava prehrana“. U svim odgojnim skupinama/kvartovima održane su kreativne radionice.
- 7. Malu vatrogasnu olimpijadu, koju organizira DVD Jastrebarsko, ove pedagoške godine smo realizirali u parku Erdody kod Žitnice na kojoj su sudjelovale četiri odgojne skupine iz objekta Radosti 2
- 9. Dječja sportska olimpijada održana je u sklopu svečanosti podizanja Zelene zastave, odnosno stjecanja zlatnog statusa međunarodnog eko vrtića
- Realizirani su cjelodnevni izleti:
 - Tehnički muzej "Nikola Tesla"+Planetarij i park Bundek: Montessori odgojna skupina Elmeri i Ribice, djeca iz programa predškole;
 - Hrvatski šumarski institut Jastrebarsko i park Erdody: odgojna skupina Zvončići i Brodići s područnog odjeljenja u Gornjem Desincu;
 - Zoološki vrt grada Zagreba i park Maksimir: odgojna skupina Cvjetići i Mačkice;
 - Gornji grad, vožnja uspinjačom, Dolac, Ribarnica, Botanički vrt: odgojne skupine Zečići i Tratinčice;
 - Slatkovodni akvarij "AQUATIKA", dječje igralište Vunsko polje u Karlovcu: odgojne skupine Tigrići i Slonići
- Realiziran je višednevni izlet od 28.-29.4.2017. godine gdje je odgojna skupina Zvezdice, na poziv Dječjeg vrtića Matulji, sudjelovala na smotri tradicijske glazbe i pjesme dječjih vrtića "Mićem domaćem festivalu Dječjeg vrtića Matulji", za koji su odgojiteljice pripremile prigodnu koreografiju s plesom i pjevanjem od tri pjesme „Tri koraka sim“, Rašpa“ i „Ja posijah repu“ te u suradnji s roditeljima prikupile i narodne nošnje našeg kraja, a ponijeli su i stilizirane nošnje u posjedu našeg vrtića. Drugog dana izleta posjetili su u Rijeci izložbu dinosaura "Divovi Patagonije"
- Završne svečanosti za djecu školske obveznike održane su tijekom svibnja i u prvoj polovici lipnja, svaka odgojna skupina za sebe.
- U srpnju 2017. godine tiskan je naš Eko bilten - 11. izdanje, koji je podijeljen po kvartovima, oglasnim pločama, članovima Eko odbora i kumovima.

Sudjelovanje u akcijama humanitarnog karaktera:

* Prosinac 2016.: Tjedan solidarnosti u našem vrtiću, koji obilježavamo od 2010. godine, kontinuirano i to 8. - 15. prosinca, kada se obilježava Tjedan solidarnosti Crvenog križa. Uoči Tjedna solidarnosti održane su kreativne radionice s roditeljima, po kvartovima, kada su izrađeni ukrasni prodajno-izložbeni predmeti. Prikupljena novčana sredstva donirana su Dječjem vrtiću Radost Jastrebarsko za opremanje senzornog kabineta u našem vrtiću s ciljem poticanja cjelokupnog razvoja sve djece, a naročito je važan u terapijskom radu s djecom s teškoćama u razvoju. Na prodajnim izložbama po kvartovima/objektima prikupljeno je 5.616,70 kuna. Ovom se prilikom zahvaljujemo na svesrdnoj pomoći i podršci!

* Svibanj 2017.: u periodu od 1. siječnja do 25. svibnja 2017. godine odgojne skupine Mačkice, Cvjetići, Maslačići i Zvezdice u sklopu projekta „Škole za Afriku“ prikupile su ukupno 5.511,19 kuna. Ovom prilikom želimo se još jednom zahvaliti svima na podršci!

Sudjelovanje na natječajima:

- Studeni, 2016. godine uključili smo se u natječaj za izradu lego kreacija koji je organizirao LEGO STORE Hrvatska i to odgojne skupine: Zvezdice, Slonici, Mačkice, Tratinčice, Tigrići.
- Svibanj, 2017. Hrvatski šumarski institut u Jastrebarskom otvorio je natječaj pod nazivom "Biološka raznolikost šuma" u koji su se djeca uključila likovnim radovima i to odgojne skupine: Tratinčice, Zečići, Slonici, Tigrići (3. mjesto za likovni rad), Zvezdice (3. mjesto za likovni rad), Zvončići, Brodići.
- Travanj, 2017. popunjenim upitnikom i priložene tri fotografije uključili smo se na natječaj kojeg provodi Hrvatska radiotelevizija pod nazivom "Najljepši školski vrtovi 2017.". Navedene elemente u upitniku Prosudbeno povjerenstvo provjerilo je 20.6.2017. godine na temelju kojeg ćemo dobiti povratnu informaciju o eventualnom ulasku u uži izbor za neku od nagrada.

Tablica 1. prikazuje realizirane aktivnosti iz Plana djelovanja za pedagošku godinu 2016./2017.

	REALIZIRANI ZADACI	ODGOJNA SKUPINA
SMANJENJE I ZBRINJAVANJE OTPADA	-sortiranje plastičnog i papirnato otpada	Sve odgojne skupine
	-kaširanje i drugi načini uporabe otpadnog materijala u svrhu izrade didaktičkog materijala i pomagala, ukrasnih i uporabnih predmeta	Sve odgojne skupine
	-kompostiranje organskog otpada	Sve odgojne skupine
	-izrada božićnih ukrasa od neoblikovanog materijala	Sve odgojne skupine
	-izrada uskršnjih ukrasa od neoblikovanog materijala	Sve odgojne skupine
UREĐENJE OKOLIŠA	-sijanje, sadnja te briga o sadnicama različitog bilja	Loptice, Maslačci, Pingvini, Zvezdice, Elmeri, Srčeka, Školjkice, Mačkice, Tigrići, Cvjetići, Sovice, Pačići, Gljivice,
	-sakupljanje suhog lišća	Gumbeki, Slonici, Pingvini, Balončići, Zvezdice,
	-„viseći vrtovi“	Srčeka, Smokvice, Gljivice, Slonici, Zechići, Tigrići, Tratinčice, Kockice,
	-briga o "Zdravo parku" povrtnjaku, cvjetnjak	Pačići, Maslačci, Zvezdice, Elmeri, Loptice, Cvjetići, Tigrići
	-akcija čišćenja pješčanika	Zvezdice, Školjkice
BIOLOŠKA RAZNOLIKOST	-izrada hranilica i kućica za ptice, druge životinje	Brodići, Gljivice, Sovice, Zvončići, Balončići, Zechići, Ribice (predškola), Tratinčice, Loptice, Pandice
	-jesenji plodovi našeg kraja	Sve odgojne skupine
	- priprema zimnice	Gumbeki
	- priprema soka od raznog voća, voćne salate	Slonici, Tratinčice, Kockice, Točkice
	-ljekovito bilje i napitci	Gumbeki, Slonici
	-proučavanje kišnih glista, kukaca	Loptice, Maslačci, Pačići, Pingvini

OSTALE EKOLOŠK E AKTIVNO STI	-Eko patrola	Pačići, Maslačci, Tigrići, Slonići, Zvončići, Brodići, Mačkice, Cvjetići
	-Eko-kviz: "Zdrava prehrana!"	Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice
	-voda – led – para	Gumbeki
OBILJEŽAVANJE PRIGODNIH DATUMA	-Hrvatski olimpijski dan, 10. rujna 2016.	-sve odgojne skupine
	- Dan zaštite ozonskog omotača - OZZY OZONI	Zvončići
	Europski tjedan kretanja, Dan bez automobila, 16.-22. rujna 2016.	Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići, Brodići, Zvončići
	Dječji tjedan, listopad 2016.	-sve odgojne skupine
	Svjetski dan hrane, 16. listopada 2016.	-sve odgojne skupine
	Rođendan vrtića, 3. studenog 2016.	-sve odgojne skupine
	Dan Grada, 13. studenog 2016.	-sve odgojne skupine
	Tjedan solidarnosti, 8.-15. prosinca 2016. (prodajno-izložbeni prodaja)	-sve odgojne skupine
	Gradski fašnik, veljača 2017.	Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice, Zvončići, Brodići, Mačkice, Cvjetići odgojna skupina predškole Ribice
	Projektni dan, 22. ožujka 2017.: „Što sve dijete s vodom može?“	Sve odgojne skupine
	Kazališna predstava „Vodena bajka“, Kazalište Škrabe, 21. ožujka 2017., Poklon eko kumova „Vode Jastrebarsko“	Maslačci, Pačići, Zvezdice, Elmeri, Loptice, Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice
	Dan planeta Zemlje, 22.4.2017.	Sve odgojne skupine
	9. sportska olimpijada, 17. svibnja 2017.	Sve odgojne skupine
	7. vatrogasna olimpijada, (Sv. Florijan, 4. svibnja 2017.)	Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići
	7. Dan otvorenih vrata Hrvatskog šumarskog instituta, 18. svibnja 2017.	-Pačići, Maslačci, Zvezdice, Elmeri, Loptice, Tratinčice, Tigrići, Slonići, Zečići, Brodići i Zvončići

„MI JEDEMO ODGOVORNO“ – EU PROJEKT

Udruga Lijepa Naša prijavila se tijekom 2014. godine na natječaj Europske Komisije iz skupine DEAR (Development Education and Awareness Raising). Zajedno s 9 udruga iz 9 zemalja članica Zaklade za odgoj i obrazovanje za okoliš (Foundation for Environmenta Education – FEE) osmisli su projekt koji se bavi zdravom i odgovornom prehranom i nazvali ga „We Eat Responsibly“ odnosno „Mi jedemo odgovorno! (A vi?)“. Hrana je u središtu našeg života; i to na mnogo više načina nego što je samo dobrobit za naš mozak i tijelo koji bez hrane ne mogu normalno funkcionirati. Naše odluke o hrani izravno utječu na zdravlje našeg planeta (vode, tla, ekosustava, biološke raznolikosti, korištenja energije, itd), klimatske promjene, smanjenje siromaštva, daljnji razvoj i rast populacije i javno zdravstvo. Bitno je osnažiti mlade da budu aktivni i odgovorni čimbenici naših prehrambenih navika i aktivnosti. Glavni cilj projekta je doprinijeti mobilizaciji mladih kako bi bolje razumjeli međuovisnosti svijeta u kojem žive. Motivirati ih na stjecanje novih vještina te djelovanja u smjeru globalno odgovornog načina konzumiranja hrane u novim državama članicama EU kroz ovaj akcijski orijentiran odgojno obrazovni program u Eko-školama i izvan njih. Voditeljica i koordinatorica projekta je ravnateljica Jadranka Stojković, prof. te koordinatorice Mirjana Šimanović, zdravstvena voditeljica i Marija Svoboda, pedagoginja.

Članovi Eko odbora 2 su: ravnateljica Jadranka Stojković, Mirjana Šimanović, Marija Svoboda, Jadranka Gojmerac, Ana Budinščak, Jadranka Šoštarić, Veselka Povrženić, Višnja Matešić, Valentina Batelja, Ivan Rak, Mihaela Pustaj, Melita Miskić i Martina Štefić te djeca: A.T., K.M., P.N., T.N., L.P., I.L., P.J., K.J. i N.P.

Provedene aktivnosti kronološki od 1.9.2016.-23.3.2017. (2. godina provođenja projekta)

Datum	Odgojna skupina	Dob	Tema aktivnosti
30.9.2016.	Elmeri-Montessori program	3-7	Priprema kuhanog krumpira
4.10.2016.	Slonići	5-6	Prepoznavanje voća i povrća
12.10.2016.	Slonići	5-6	Izrada voćne salate
17.11.2016.	Sjednica Eko odbora 2	/	Provođenje projekta-plan
6.12.2016.	Slonići	5-7	Kreiran jelovnika za razdoblje 6.12.-12.12.2016.
13.12.2016.	Zečići	6-7	Kreiran jelovnika za razdoblje od 19.12.-23.12.2016.
16.12.2016.	Slonići	5-7	Mjerenje količine otpadne hrane
12.12.-23.12.2016.	Zečići	6-7	Mjerenje količine otpadne hrane
11.1.2017.	Tigrići	6-7	Čaj-čarobni napitak
17.1.2017.	Tratinčice	6-7	Kreiran jelovnik za razdoblje 23.1.-27.1.2017.
30.1.2017.	Tigrići	6-7	Voćni sokovi
7.2.2017.	Zečići	6-7	Zdrava hrana, zdravi mi
16.2.2017.	Zečići	6-7	Čarobni lončić
17.2.2017.	Elmeri-Montessori program	3-7	Elmeri pišu jelovnik
26.2.2017.	Slonići-Piramida zdrave hrane Zečići-Kuhari, Tratinčice-Voće Tigrići-Povrće	5-7	Gradski fašnik
27.2.-3.3.2017.	Zečići	6-7	Kreiran jelovnik za razdoblje 6.3.-10.3.2017.
6.3.-10.3.2017.	Tigrići	6-7	Kreiran jelovnik za razdoblje 13.3.-17.3.2017.
13.3.-17.3.2017.	Tratinčice	6-7	Kreiran jelovnik za razdoblje 20.3.-24.3.2017.
22.3.2017.	Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići	5-7	Projektni dan-Eko kviz "Zdrava prehrana"
3.4.2017.	Slonići	5-7	Promatranje promjena u "Zdravo parku", povrtnjaku i kompostani
5.4.2017.	Slonići	5-7	Briga o vlastitom zdravlju
7.4.2017.	Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići		Međunarodni dan zdravlja
2.6.2017.	Slonići	5-7	Zdravo i ljekovito bilje-sok od bazge

PROCJENA SPREMNOSTI DJECE ZA POLAZAK U OSNOVNU ŠKOLU

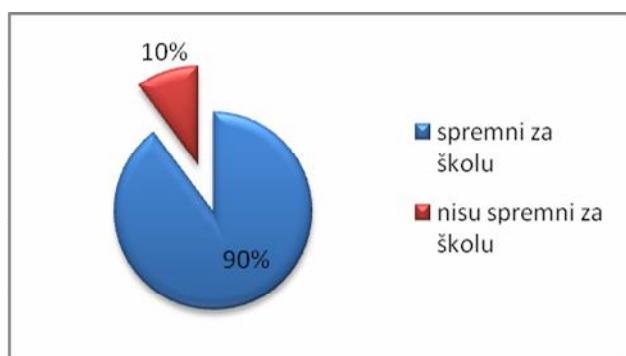
Tijekom ove pedagoške godine vrtić je polazilo ukupno 142 djece – školskih obveznika. I ove godine nastavljen je alternativni način pripreme djece za polazak u školu, bez radnih listova, te su odgojitelji djecu pripremali za školu poticanjem cjelokupnog razvoja, vodeći se objedinjavanjem aktivnosti proizašlih iz tromjesečnog planiranja.

Također, logopedinja i psihologinja su na početku pedagoške godine zajedničkim roditeljskim sastancima informirale roditelje i odgojitelje o aspektima dječje spremnosti za školu i načinima poticanja te spremnosti.

Ove pedagoške godine prije je upisa u prvi razred provedeno je testiranje spremnosti djece za polazak u školu. Testirana su djeca prema procjeni odgojitelja ili na zahtjev roditelja. Testiranje su provodile logopedinja i psihologinja standardiziranim testovima kao što su Pred ČiP test, TSŠ test, LB-R testom, Goodenough testom i CPM testom, koji ispituju različite konstrukte prediktivne za uspješnost u prvom razredu osnovne škole, poput grafomotorike, vizualne percepcije, okulomotorne koordinacije, fonemske svjesnosti, numeričkog rezoniranja, poznavanja činjenica, inteligencije. Testirano je ukupno 48 djece školskih obveznika iz odgojnih skupina u sklopu primarnog programa te programa predškole, od toga 24 djece je testirano i od strane logopedinje i psihologinje. Ove pedagoške godine jedan roditelj je tražio testiranje spremnosti za školu radi prijevremenog upisa u školu te je i to dijete testirano od strane logopedinje i psihologinje.

U suradnji psihologinje i logopedinje procijenjene su mogućnosti za eventualne odgode te su s roditeljima održani individualni razgovori, a na zahtjev roditelja izdano je i 7 mišljenja o psihofizičkoj spremnosti djeteta za polazak u osnovnu školu.

Ukupno 5 djece (10,2 % testirane djece – školskih obveznika) nije spremno za upis u osnovnu školu.

Graf. Proporcija testirane djece spremne za upis u osnovnu školu (N=49)

Konačnu odluku o upisu djece u prvi razred osnovne škole donosi komisija temeljem rezultata psihološkog testiranja, liječničke procjene, procjene pedagoga škole i prema individualnoj potrebi djeteta.

RADNI DOGOVORI

Svaki mjesec realizirani su radni dogovori na kojima su prisustvovali voditelji kvartova čija je zadaća bila prenijeti informacije ostalim odgojiteljima u kvartu. U svojim godišnjim izvješćima odgojitelji su na skali od 1 do 6 procjenjivali međusobnu suradnju odgojitelja kvarta i zadovoljstvo ovim načinom realizacije radnih dogovora. Odgojitelji su radne dogovore procijenili visokim ocjenama te je prosječna ocjena 5,85.

S pozicije odgojitelja navode kako je organizacija u ustanovi bila profesionalna i brza te su voditelji kvartova pravovremeno, jasno i precizno te usmeno i pismeno prenosili informacije s radnih dogovora. Smatraju da ovaj način radnih dogovora doprinosi racionalnom korištenju vremena, ali bi voditelj kvarta trebao imati barem pet godina radnog iskustva u vrtiću. Osobito korisnim ističu prijenos informacija u pisanom obliku gdje informacije dobiju sažeto i pregledno te su im uvijek dostupne bilo u sobi dnevnog boravka ili na oglasnoj ploči kvarta. Također navode kako je međusobna suradnja odgojitelja svih skupina u kvartu bila kvalitetna te da su voditelji bili izuzetno aktivni kod organizacije rada.

S pozicije voditelja kvartova navode kako su radni dogovori nužni radi planiranja zadaća za naredno razdoblje, sve dobivene informacije mogu bez teškoća prenijeti i realizirati te da se tijekom samih radnih dogovora mogu razjasniti sve nejasnoće ukoliko ih ima i uvijek ima vremena za sva pitanja. Zbog mlađe dobi pojedini voditelji kvarta nisu doživljavani kao voditelji.

UNAPREĐIVANJE KVALITETE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

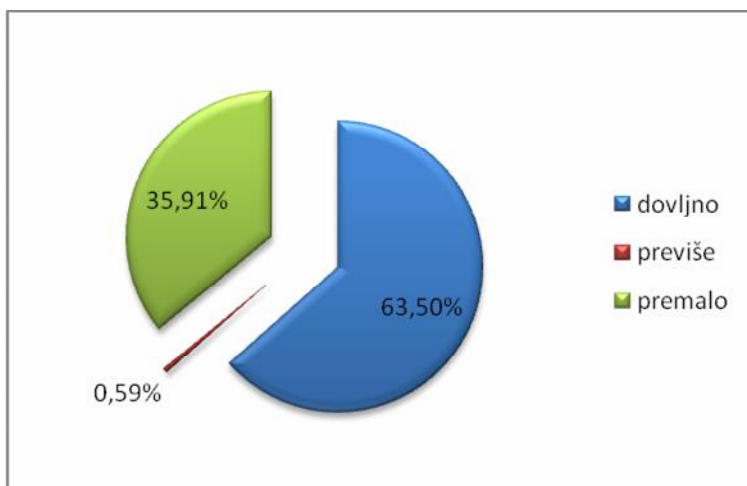
Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada proizašle su iz Godišnjeg plana ustanove za pedagošku godinu 2016./2017. te obrađenih Izvješća za odgojitelje i Upitnika za roditelje na kraju pedagoške godine 2015./2016. Tijekom godine sudjelovali smo u humanitarnim akcijama s ciljem osvještavanja i senzibiliziranosti djece i odraslih. Odlasci u razne ustanove pojedinačno po odgojnim skupinama, a u skladu s dobi i interesima djece, bili su "točka na i" odgojno-obrazovnog procesa. Ove pedagoške godine u potpunosti smo realizirali cjelodnevne, čak i višednevne izlete.

Datum	Događanja tijekom godine	Odgojna skupina
31.8.2016.	Dan otvorenih vrata za novoupisanu djecu	Sve odgojne skupine
12.09.2016.	Hrvatski olimpijski dan-gost: olimpijac Josip Glasnović	Pačići, Maslačci, Zvezdice, Elmeri, Loptice Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice
	Karate klub Jastrebar, Jastrebarsko-prezentacija sporta	
16. - 22. 9. 2016.	Europski tjedan kretanja –Dan bez automobila Gosti u objektu R2: Hrvatski prirodoslovni muzej, predstavnici	Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice
Dječji tjedan 3.10.-9.10.2016.	Moto: "Ljubav djeci prije svega"	Sve odgojne skupine
12.-16.10.2016.	Prezentacija i degustacija hrane po kvartovima/objektima	Sve odgojne skupine
12.10.2016.	Vježba evakuacije i spašavanja, Radost 1, G. Desinec	Sve odgojne skupine
14.10.2016.	Blagoslov hrane, plodova - župnik	Sve odgojne skupine
18.10.2016.	Dan kravata	Sve odgojne skupine
3.11.2016.	Proslava 41. rođendana vrtića	Sve odgojne skupine
13.11.2016.	Dan grada Jastrebarsko - provedene aktivnosti na temu "Moj grad"	Sve odgojne skupine
06.12.2016.	Sv. Nikola u vrtiću	Sve odgojne skupine
16.12.2016.	Umirovljenici grada Jastrebarskog-vrtićka djeca sudjelovala u programu	Zečići
08.-15.12.2016.	Tjedan solidarnosti akcija pod nazivom "Neka najmlađi pomognu najmlađima!"	Sve odgojne skupine, djelatnici, roditelji, vanjski suradnici...
20.12.2016.	Božićni koncert u Glazbenoj školi Jastrebarsko	Pačići, Maslačci, Zvezdice, Elmeri, Loptice, Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići

11.12.2016.	Crkva sv. Nikole b. - Pastoralni centar u Jastrebarskom, izložba jaslica	Elmeri i Pačići (sudjelovali s izrađenim jaslicama na izložbi)
21.2.2017.	"Ježeva kućica", Zagrebačko kazalište lutaka, Zagreb	Zvezdice i Maslačci
26.2.2017.	Fašnička povorka u Gradu	Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice, Zvončići, Brodići, Mačkice, Cvjetići, predškola: Ribice
28.2.2017.	Fašnik u vrtiću i Gradu	Sve odgojne skupine
27.2.2017.	Koncert "Maske za maske", Glazbena škola Jastrebarsko	Pačići, Maslačci, Zvezdice, Slonići, Zečići, Elmeri, Tigrići, Tratinčice, Loptice
16.3.2017.	Mjuzikl "Kralj lavova" u izvedbi učenika OŠ "Ljubo Babić", Jastrebarsko	Maslačci, Zvezdice, Slonići, Zečići, Tratinčice i Tigrići
21.03.2017.	Svjetski dan osoba s Downovim sindromom	Zvončići
21.3.2017.	Predstava "Vodena bajka", Kazalište Škrabe, Jastrebarsko Poklon eko kumova "Vode Jastrebarsko"	Sovice, Pingvini, Školjkice, Gumbeki, Pačići, Maslačci, Zvezdice, Elmeri i Loptice
21.3.2017.	Sadnja cvijeća na Strossmayerovom trgu u Jastrebarskom	Zečići, Tratinčice, Slonići i Tigrići
22.03.2017.	Projektan dan pod nazivom "Što sve dijete s vodom može?!" Svjetski dan voda	Sve odgojne skupine
		Eko kviz: "Zdrava prehrana"
31.3.2017.	2.4.2017. Međunarodni dan dječje knjige, rođendan poznatog dječjeg pisca Hansa Christiana Andersena, obilježili u suradnji s školskom knjižničarkom Sandrom Marković Čukoić i učenicima prvog i drugog razreda OŠ "Ljubo Babić", Jastrebarsko.	Tratinčice
7.4.2017.	Svjetski dan svjesnosti o autizmu (2. travanj) Svjetski dan zdravlja	Zečići, Slonići, Tratinčice, Tigrići, Kockice, Brodići, Zvončići
24.4.2017.	Slatkovodni akvarij "AQUATIKA", Vunsko polje, Karlovac	Slonići i Tigrići
28.4.-29.4.2017.	"Mići domaći festival Dječjeg vrtića Matulji", izložba dinosaura "Divovi Patagonije", Rijeka	Zvezdice
4.5.2017.	"Crvenkapica", Zagrebačko kazalište lutaka, Zagreb	Pačići, Elmeri, Loptice
	7. Vatrogasna olimpijada u suradnji s DVD Jastrebarsko	Zečići, Slonići, Tratinčice, Tigrići
5.5.2017.	Posjeta DVD-u u G. Desincu	Brodići i Zvončići
8.5.2017.	Posjeta 1. razredima OŠ "Ljubo Babić", Jastrebarsko	Slonići i Elmeri
9.5.2017.	Tehnički muzej "Nikola Tesla", Park Bundek, Zagreb	Elmeri-Montessori program, Ribice-predškola
9.5.2017.	Dan Europe, DND Jastrebarsko	Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići
10.5.2017.	Posjeta 1. razredima OŠ "Ljubo Babić",	Zečići

	Jastrebarsko	
11.5.2017.	Gornji grad, vožnja uspinjačom, Dolac, Ribarnica, Botanički vrt	Zečići i Tratinčice
15.5.2017.	Posjeta 1. razredima OŠ "Ljubo Babić", Jastrebarsko	Tigrići i Tratinčice
17.5.2017.	9. Dječja sportska olimpijada Svečanost podizanja Zelene zastave	Sve odgojne skupine
18.5.2017.	7. Dan otvorenih vrata Hrvatskog šumarskog instituta, Jastrebarsko	Pačići, Maslačci, Zvezdice, Elmeri, Loptice, Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići, Brodići i Zvončići
	Gradski muzej u gradu Jastrebarskom, Hrvatski šumarski institut i park Erdody, Jastrebarsko	Zvončići i Brodići
19.5.2017.	Zoološki vrt grada Zagreba, park Maksimir	Cvjetići i Mačkice
25.5.2017.	Obilježen Dan Afrike	Mačkice, Cvjetići, Maslačci i Zvezdice
26.5.2017.	Eko kreativne radionice u parku Erdody, Žitnica	Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići,
5.6.2017.	"Najveća tajna" predstava Gradskog kazališta Jastrebarskog, autorica teksta i redateljica predstave je odgojiteljica Daniela Bobinski	Slonići, Maslačci, Elmeri i Loptice
12.6.2017.		Zečići, Tratinčice i Tigrići
18.5.-1.6.2017.	Završne svečanosti odgojnih skupina	Cvjetići (Gorica Svetojanska), Mačkice (Cvetković), Zvončići i Brodići (Gornji Desinec), Tratinčice, Zvezdice, Zečići, Tigrići, Elmeri, predškola: Ribice
SPORTSKO-REKREATIVNE AKTIVNOSTI:		
5.12.-17.12.2016.	Klizanje za djecu predškolske dobi "Škola klizanja", organizator DND grada Jastrebarskog	Maslačci, Zvezdice, Elmeri, Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići, Brodići, Zvončići, ukupno 157 djece
20.6.-27.6.2017.	Ljetovanje djece u Crikvenici	Slonići, Tigrići, Zečići, Tratinčice, Brodići, ukupno 67 djece

Većina roditelja smatra kako je tijekom ove pedagoške godine bilo dovoljno kulturno-umjetničkih i zabavnih programa (63,5%), a 35,91% roditelja smatra da ih je bilo premalo te predlažu veći broj posjeta kazališta, više izleta i više odlazaka u prirodu. 0,59 % roditelja smatra da je organizirano previše kulturno-umjetničkih i zabavnih programa. Rezultati su prikazani na grafičkom prikazu.

Graf. Procjena roditelja o učestalosti kulturno-umjetničkih i zabavnih programa

V. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE

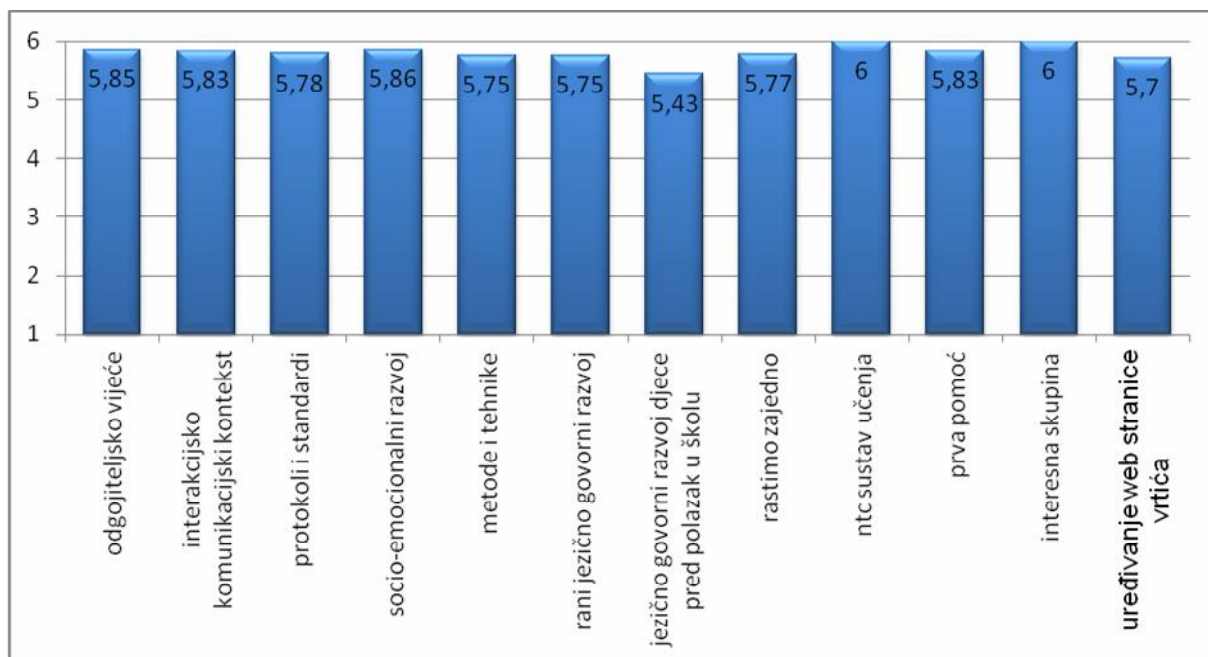
Bitna zadaća stručnog usavršavanja u ovoj pedagoškoj godini je unaprijediti profesionalni razvoj odgojitelja. Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika i stručnih suradnika strukturirano je na osnovi postavljenih zadaća odgojno-obrazovnog rada za ovu pedagošku godinu te na osnovi procjena i zaključaka u prošloj pedagoškoj godini. Program usavršavanja je otvoren tijekom godine i može doći do izmjena.

Stručno usavršavanje provodilo se kroz:

1.	planu i programu ustanove	Obvezne teme stručnog usavršavanja prema
2.	interesa prema planu i programu ustanove	Teme iz područja posebnog stručnog
3.	stručne skupove prema ponudi Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i drugih	Uključivanje odgojnih radnika na seminare i
4.		Praćenje stručne literature

STRUČNO USAVRŠAVANJE UNUTAR USTANOVE

Odgojitelji su u svojim godišnjim izvješćima procijenili kvalitetu stručnog usavršavanja unutar ustanove na skali od 1 do 6. Prosječne ocjene pojedinih tema stručnog usavršavanja prikazane su na sljedećem grafu.

Graf. Procjena kvalitete stručnog usavršavanja u Ustanovi

1. OBVEZNE TEME STRUČNOG USAVRŠAVANJA PREMA PLANU I PROGRAMU USTANOVE

1.1. ODGOJITELJSKA VIJEĆA

Ove pedagoške godine održano je 6 odgojiteljskih vijeća. Teme odgojiteljskih vijeća bile su:

1. OV, 22. rujna 2016.

1.	Razmatranje Godišnjeg plana i programa rada vrtića za pedagošku godinu 2016./2017.
2.	Plan djelovanja Eko vrtića za pedagošku godinu 2016./2017.

2. OV, 23. veljače 2017.

1.	Vrednovanje protokola i standarda DV Radost

3. OV, 9. ožujka 2017.

1.	DV Dugo Selo: Stvaranje uvjeta za jačanje matematičkih kompetencija

4. OV, 19. travnja 2017.

1.	Poster prezentacije projekata

5. OV, 19. lipnja 2017.

1.	Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa
2.	Ljetna organizacija rada
3.	Izvješća sa stručnih skupova

6. OV, kolovoz 2017.

kraju odnos učenja (kako ga odgajatelji shvaćaju) u odnosu na igru. Dakle, snimljene situacije lokalnog komunikacijskog konteksta i podaci mogli su se iščitati iz tih situacija, služili su za profesionalnu raspravu i interpretaciju onih dijelova pedagoške prakse koji su bili dio naših trenutnih interesa. Posebno smo se orijentirali na tzv. zonu slijedećeg razvoja djeteta ili analiziranje situacija u kojima odgajatelj uspješnom komunikacijom vodi dijete prema složenijim oblicima ponašanja.

Prepoznavanje, otkrivanje i analiziranje situacija u kojima odgajatelj koristi aktualni interes i motivaciju djeteta za konkretnu aktivnost, uočava nemogućnost samostalnog rješavanja problema zbog nerazvijenih kompetencija te suptilno vodi dijete prema višoj razini zadatka i njegovoj uspješnoj realizaciji bili su predmet zajedničkih rasprava. Intervencijom odraslih izbjegnute su frustracije zbog nemogućnosti izvođenja određenog postupka ili rješenja zadatka, a zbog uspjeha povećana je buduća motivacija. Zato su nam sakupljeni, kodirani, prezentirani i zajedničkim kritičkim refleksijama analizirani rezultati istraživanja poslužiti u definiranju novog ciklusa promjena i intervencija u praksi. Identificirani su segmenti pedagoške prakse relevantni za lokalnu i specifičnu razinu i predstavljaju novi stručni i istraživački izazov.

Obilazak odgojnih skupina po objektima realizirao se mjesečno kroz dva dana, prvog dana u jutarnjim terminima, a refleksija i samorefleksija nakon neposrednog rada odgojitelja prve smjene, te drugog dana s odgojiteljima druge smjene.

U periodu od siječnja do svibnja 2017. godine interni stručni aktiv je modelirala stručna suradnica pedagoginja, a susreti su održani istom dinamikom jednom mjesečno po završetku jutarnje smjene odnosno poslijepodnevne smjene. Odgojitelji navode kako je timski rad u manjim grupama kvalitetniji, poticajan, omogućuje razmjenu ideja, dilema, razvija na kvalitetan način međusobne komunikacije između odgojitelja, potiče raspravu odnosno samorefleksiju i refleksiju odgojno-obrazovnog procesa. Kontinuirano dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa pomaže pri razumijevanju djeteta, njegovih akcija, prepoznavanju potreba i interesa djeteta. Ovako koncipirane radionice, u drugom dijelu pedagoške godine, bile su poticajne, obvezujuće, potiču kontinuitet, kvalitetu planiranja zadaća i njihovog ostvarenja, te smatraju kako treba nastaviti s ovakvim načinom rada (samorefleksija, refleksija) s ciljem stvaranja socijalnih i prirodnih uvjeta za razvoj kompetentnog i samopouzdanog djeteta. Nekoliko odgojitelja navodi kao su ponekad bile nejasne zadaće pa su odgojitelji različito ih realizirali ili ih nisu uopće realizirali, smatraju da se otvorilo mnogo tema te da se nisu dobile neke konkretne smjernice.

1.3. KONTINUIRANO PRAĆENJE I UNAPREĐIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNE PRAKSE TE PRIMJENA DONESENIH PROTOKOLA I STANDARDA

S obzirom da je sigurnost bazična potreba i pravo svakog djeteta, skrb za sigurnost i zaštitu prioritetna je zadaća i odgovornost svakog dionika odgojno-obrazovnog procesa te je stoga kontinuirano važno sagledavati navedene potrebe s različitih aspekata te poduzeti odgovarajuće mjere zaštite. Ove pedagoške godine analizirali smo i revidirali Protokole i standarde naše ustanove kako bi bili što svrsishodniji i učinkovitiji.

Tijekom mjeseca listopada, studenog i prosinca odgojitelji su na nivou kvarta/objekta proanalizirali protokole i standarde te dali smjernice za izmjene postojećih. Koordinator tih sastanaka biti su voditelji kvartova. Prema potrebi koju je nalagalo problemsko područje bilo je moguće savjetovanje sa stručnim suradnicima i administrativnim osobljem. Prijedloge izmjena su bilježili na standardiziranom obrascu. Nakon analize prijedloga odgojitelja, realizirana je rasprava na odgojiteljskom vijeću u veljači te su protokoli i standardi objedinjeni u dokument koji se nalazi u svakoj sobi dnevnog boravka kako bi bili dostupni svakom dioniku odgojno-obrazovnog procesa.

Ovaj vid stručnog usavršavanja također je od strane odgojitelja ocijenjen visokom ocjenom (5,78). Odgojitelji navode kako je ova tema bila osobito korisna za nove djelatnike jer su dobili jasne i detaljne informacije kako postupati u određenim situacijama, a odgojitelji s više iskustva su imali priliku osvijestiti i preispitati vlastitu primjenu navedenih postupaka u svakodnevnim situacijama te se nakon detaljnije analize osjećaju sigurniji i kompetentniji u postupanju u određenim situacijama. Smatraju kako je važno sudjelovanje svih djelatnika u revidiranju protokola i standarda te iskazuju

zadovoljstvo zbog uvažavanja prijedloga praktičara. Odgojitelji su zadovoljni suradnjom s kolegicama u kvartu tijekom revidiranja protokola i standarda kada su timski usavršili i nadopunili smjernice i postupke kao i konačnim produktom, dokumentom u svakoj odgojnoj skupini.

1.4. SOCIO-EMOCIONALNI RAZVOJ DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Jedna od bitnih zadaća ove pedagoške godine bila je praćenje i poticanje socio-emocionalnog razvoja djece predškolske dobi. Ova bitna zadaća prožima brojne aspekte odgojno – obrazovnog rada, pa tako i stručno usavršavanje odgojitelja putem edukacija. Cilj ove edukacije bio je osnaživanje kompetencija odgojitelja u području socio-emocionalnog razvoja, odnosno poznavanje urednog socio-emocionalnog razvoja, prepoznavanje odstupanja uslijed potencijalne, prolazne ili trajnije posebne potrebe djeteta te zajedničko planiranje adekvatnih metoda rada, poticaja i aktivnosti za pojedino dijete ili grupu djece.

Radionice je za sve odgojitelje vodila psihologinja, a odgojitelji su bili podijeljeni u četiri grupe: jasliske skupine (Balončići, Iskrice, Srčeka, Smokvice, Školjkice, Pandice, Leptirići, Točkice), mlađe i srednje skupine (Sovice, Pingvini, Smokvice, Gumbeki, Pačići, Maslačići, Loptice, Kockice) mješovite skupine (Mačkice, Cvjetići, Zvončići, Brodići, Elmeri) te starije skupine (Zvezdice, Slonići, Zečići, Tratinčice, Tigrići, Predškola). Tijekom pedagoške godine za svaku grupu provedene su 3 radionice u trajanju od 2 sata (tijekom listopada 2016. te siječnja i travnja/svibnja 2017. godine).

Na posljednjoj radionici provedena je evaluacija aktiva te su odgojitelji procijenili kvalitetu i zadovoljstvo održanim radionicama. Opća ocjena kvalitete aktiva procijenjena je visokom ocjenom (5,86). Odgojitelji navode kako je radna atmosfera bila ugodna i opuštena, a sadržaj zanimljiv, koristan i primjenjiv u radu. Navode kako su se osjećali uvaženo, bolje su upoznali sebe, ali i kolege. Također navode kako su ih radionice potaknule na samorefleksiju i preispitivanje vlastitog djelovanja u radu s djecom jer, kako navode, da bi adekvatno poticali socio-emocionalni razvoj djece, moraju i sami imati visoko razvijene vještine u tom području. Ocjenu snižava premali broj susreta na kojima smo samo dotaknuli teme koje su jako važne i o kojima bi se trebalo više raspravljati. 43 % odgojitelja smatra da je bilo premalo susreta s obzirom na opsežnost teme i potrebe za kontinuiranim radom na tom području. 57 % odgojitelja smatra da je bilo dovoljno susreta te da su bili dobro raspoređeni tijekom godine. Ni jedan odgojitelj ne smatra da je bilo previše susreta. Odgojitelji su prorađene teme procijenili kao zanimljive i primjenjive u radu s djecom, roditeljima i kolegama te ih smatraju korisnima za sve odgojne skupine. Navode kako su ih sadržaji radionica navodili na osvještavanje sebe, promišljanje i promjene. Odgojitelji procjenjuju da su aktivno sudjelovali u radu ovog stručnog aktiva jer su radionice bile koncipirane na način da je bio potreban njihov angažman, ali su imali i mogućnost uključivanja prema vlastitoj potrebi. Također navode kako su se više uključivali i zbog zanimljivog i primjenjivog sadržaja što je omogućila i podjela u manje skupine. Dio odgojitelja procjenjuje da su se mogli i više uključivati, ali nisu zbog vlastitih osobina ličnosti kao npr. introvertiranosti te zbog nesigurnosti prilikom iznošenja mišljenja pred drugima. Voditeljicu aktiva odgojitelji su procijenili kao stručnu, dobro pripremljenu za radionice, a pozitivno vrednuju i pripremljene pismene materijale koji im mogu pomoći u daljnjem radu. Odgojitelji predlažu nastavak ovog aktiva i sljedeće pedagoške godine kako bi produbili znanje iz ovog područja.

2. TEME IZ PODRUČJA POSEBNOG STRUČNOG INTERESA PREMA PLANU I PROGRAMU USTANOVE

2.1. METODE I TEHNIKE U ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU

Kako bi odgojitelji osnažili svoje kompetencije za rad s djecom s teškoćama u razvoju stručna suradnica defektologinja je tijekom pedagoške godine provela pet radionica pod zajedničkim nazivom „Metode i tehnike u odgojno-obrazovnom radu“. Teme radionica u siječnju i veljači 2017. bile se Vizualna podrška, teme radionica u ožujku i travnju bile su Floortime, a tema radionice u svibnja bila

je Marte meo metoda. Ukupno 43 odgojitelja iz 23 odgojnih skupina sudjelovalo je u stručnom usavršavanju pod vodstvom stručne suradnice defektologinje. Kvalitetu radionica odgojitelji procjenjuju ocjenom 5,74. Radionice smatraju izuzetno korisnima u radu s djecom s teškoćama u razvoju, ali i djecom tipičnog razvoja, smatraju kako su stekli nove vještine i znanja, dobili korisne ideje i savijete te primjere koji im konkretno koriste u radu u odgojnoj skupini.

2.2. RANI JEZIČNO – GOVORNI RAZVOJ

Odgojitelji smatraju kako su kroz radionice ovog internog stručnog aktiva dobivali konkretne upute za praćenje, kao i planiranje zadaća i rada u odgojnoj skupini. Pozitivnim ocjenjuju prezentaciju i način vođenja radionica. Smatraju kako je susrete obilježilo stjecanje novih spoznaja specifičnih za rani jezično – govorni razvoj, razmjena znanja, iskustva, ideja. Tromjesečno praćenje djece dalo je uvid u područja jezično – govornog razvoja koja je potrebno dodatno poticati kod pojedine djece.

2.3. JEZIČNO – GOVORNI RAZVOJ DJECE PRED POLAZAK U OSNOVNU ŠKOLU

Radionice ovog internog stručnog aktiva rezultirale su zajedničkim planiranjem odgojno-obrazovnog rada usmjerenog ka ostvarivanju jezično – govornih i komunikacijskih potencijala djeteta. Radionice su pomogle u prepoznavanju djece s jezično – govornim teškoćama, ali i dale uvid u način i metode rada na njihovom poboljšavanju. Odgojitelji smatraju kako ovakav koncept internog stručnog usavršavanja omogućava kvalitetan individualan rad i dobrobit za cijelu skupinu, a povratne informacije po testiranju djece omogućavaju ciljano planiranje aktivnosti. Uz korisnost ovog usavršavanja ističu i preveliku količinu „zadaće“ koju je bilo potrebno odraditi između radionica. Odgojitelji su mišljenja kako je potrebno i dalje okupljati odgojitelje skupina koje polaze djeca iste dobi.

2.4. RADIONICE ZA ODGOJITELJE "RASTIMO ZAJEDNO"

Ove pedagoške godine u sklopu stručnog usavršavanja unutar ustanove održan je interni stručni aktiv za odgojitelje pod nazivom "Rastimo zajedno". Moderatorice aktiva za 21 odgojitelja su bile pedagoginja Marija Svoboda i viša medicinska sestra Mirjana Šimanović. Interni stručni aktiv održan je prema koncepciji programa radionica za roditelje "Rastimo zajedno", s provođenjem radionica u nešto izmijenjenom obliku s obzirom da su polaznici bili odgojitelji. Održano je šest susreta po dva sata. Odgojitelji koji su polazili ove radionice, osim jedne odgojiteljice, bili su odgojitelji pripravnici i odgojitelji koji su unatrag pet godina započeli s radom u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Odgojitelji navode da su radionice bile korisne, zanimljive, vježbe i zadaci potaknuli su na samorefleksiju i refleksiju, na promišljanje "teorije u praksi", mnoštvo materijala koje su odgojitelji dobili omogućava kasnije individualno stručno usavršavanje, opuštena i radna atmosfera potaknula je odgojitelje na aktivnu uključenost, a moderatorice aktiva bile su dobro pripremljene, profesionalne i inspirativne.

2.5. MENSA NTC SUSTAV UČENJA

„Program edukacije „Mensa NTC sustav učenja“ usmjeren je na promišljanje poticanja cjelokupnog razvoja djeteta, zadovoljavanje djetetovih psiholoških potreba (za zabavom, slobodom, moći), a osobito na poticanje razvoja njegovih intelektualnih mogućnosti. Ponuđenim aktivnostima i sadržajima usmjerava djecu na prirodne oblike učenja. Pristupom, sadržajima i aktivnostima ovaj program predstavlja moguću nadopunu tj. obogaćivanje postojećih programa koji se provode u dječjim vrtićima.“ (Hrvatska Mensa NTC sustav učenja, brošura) Edukacija tražena od strane odgojitelja održana je 28. siječnja i 4. veljače 2017. godine, u trajanju od dvanaest sati za 32 polaznika. Agenda seminara: kreiranje aktivnosti I. faze NTC-a, primjeri i diskusija; II. faza: kreiranje aktivnosti II. faze, nastavak kreiranja aktivnosti II. faze uz praktičnu primjenu didaktičkog kompleta „NTC puzzle“; III. faza NTC-a; evaluacija seminara i podjela potvrda o završenoj edukaciji. Odgojiteljice navode kako je edukacija bila konkretna, jasna, s mnogo ideja, motivirajuća za daljnje učenje, osvještava važnost prirodnog oblika učenja, poticajno za novi način promišljanja, a stečena znanja nastojimo implementirati u odgojno-obrazovni proces.

2.6. PRVA POMOĆ

Za novozaposlene odgojitelje održan je tečaj Prve pomoći u trajanju od 6 sati.

2.7. INTERESNA SKUPINA

Tijekom rujna 2016. g. 11 odgojiteljica prijavilo se u interni stručni aktiv „Interesna skupina“ kojeg su tijekom pedagoške godine 2016./2017. vodile Jasenka Gluščić, odgojitelj mentor i Mihaela Pustaj odgojitelj savjetnik. Na prvom susretu s polaznicama aktiva dogovorena je dinamika rada uvažavajući plan rada aktiva i pojedinačna očekivanja, u obliku radionica, s PPT prezentacijama „Tradicija i običaji“. Ponosni smo na mali rječnik pod nazivom „Starinske riječi našeg kraja“, zapis „Mudre izreke našeg kraja“, te poznatu igru „Mlin“ sa zrnjem kukuruza i graha za upotrebu u neposrednom radu s djecom. U vrijeme Božića organizirali smo i realizirali kazališnu predstavu „Isusovo rođenje“ za svu djecu Dječjeg vrtića Radost, na svih pet lokacija.

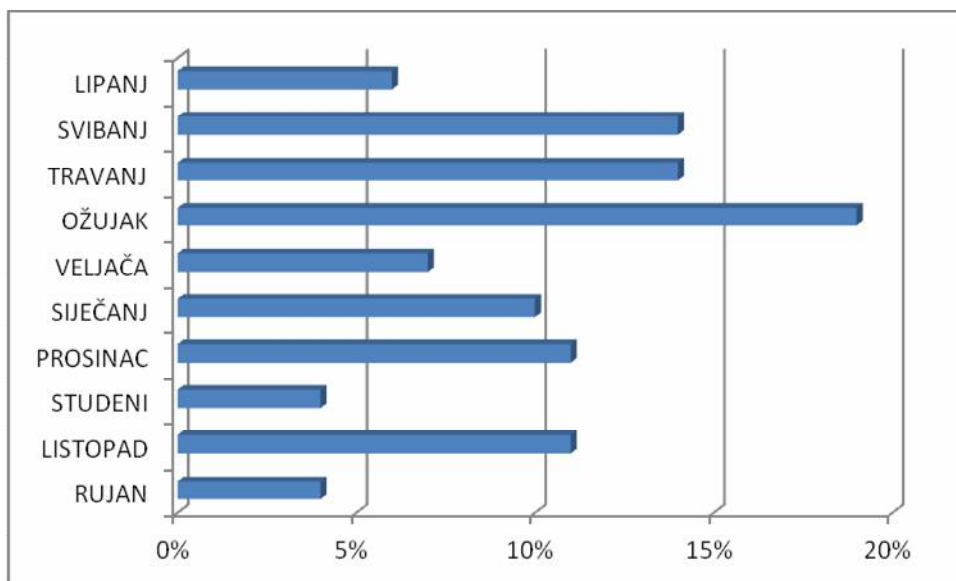
Izradu kostima, paravana, izbor teksta, pripremu glazbe, letaka i obavijesti te osmišljavanje prostora realizirale su članice aktiva te svojom angažiranošću i aktivnim sudjelovanjem pridonijele uspješnosti predstave. Dojmovi nakon odgledane predstave ukazuju i potvrđuju činjenicu kako djeca pozitivno doživljavaju odgojiteljicu u ulozi glumice, a posebno u ovoj tematici.

Početkom 2017.g. bavili smo se izradom loga vrtića od gipsa izrađenim u silikonskom kalupu. Svaki izrađeni logo oblikovan je i oslikavan ručno i predstavlja unikat naše ustanove kao i kutijica u koji se sprema. U izradu je uloženo mnogo strpljenja i ljubavi.

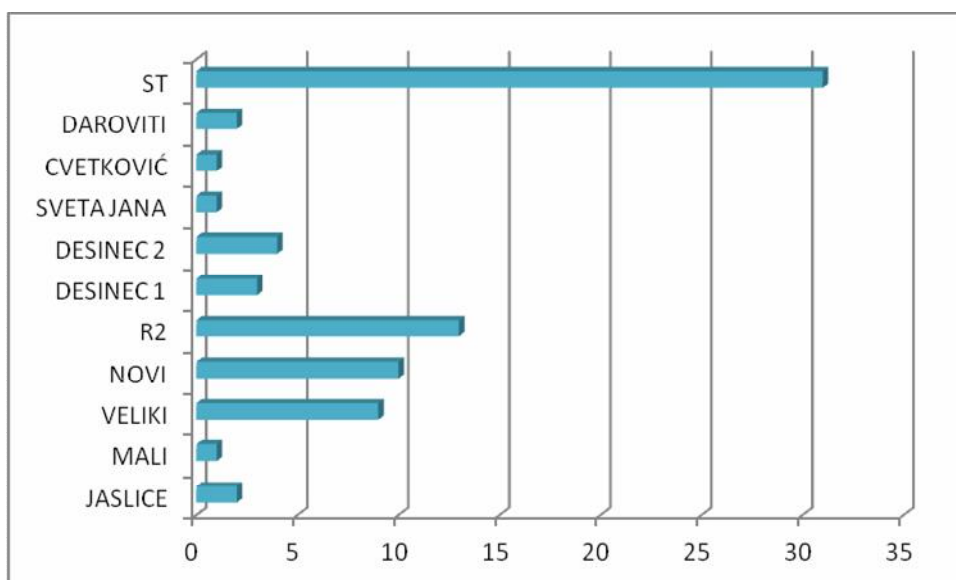
Iz Evaluacijskog listića kojeg su polaznice popunjavale na zadnjem susretu vidljivo je da su se osjećale dobrodošlo, aktivno i zadovoljno te da je atmosfera bila ugodna, radna, prožeta timskim radom, suradnjom, te zadovoljstvom zbog odlično odrađene predstave i izrađenog prepoznatljivog loga našeg vrtića. U budućem radu, polaznice aktiva predlažu: daljnji timski rad umjetnički usmjeren kao i do sad, nastaviti s organiziranjem interesne skupine „Tradicija i običaji“, osmisлити više predstava.

UREĐIVANJE INTERNET STRANICE VRTIĆA

Web stranica vrtića sadržajem prati odgojno – obrazovni rad ustanove, kao i sva bitna događanja tijekom pedagoške godine. Voditelji kvartova kroz radne su dogovore odgojnim skupinama kvarta prenosili zaduženja za predaju materijala za web stranicu vrtića. Osim prilaganja materijala za koje su kvartovski zaduživani, odgojitelji svih odgojnih skupina mogli su za objavu na web stranici prilagati materijale kojima je dokumentiran određeni segment njihovog neposrednog odgojno – obrazovnog rada. Tijekom pedagoške godine 2016./17. ukupno je objavljeno 75 članaka, a najviše ih je objavljeno u ožujku (Graf 1). Najveći broj objavljenih članaka, njih 40%, sastavile su ravnateljica i stručne suradnice. Promatrajući broj objava po kvartovima, 42% članaka priložili su veliki i novi kvart iz objekta Radost 1 te objekt Radost 2. Preostalih 18% objavljenih članaka sastavljen je temeljem materijala prikupljenih od strane jaslica i malog kvarta u objektu Radost 1, malog i velikog kvarta objekta u Desincu, objekata u Cvetkoviću i Svetoj Jani te od strane voditeljica programa darovitih (Graf 2).

Graf 1: Objavljeni materijali tijekom pedagoške godine

Graf 2: Količina objavljenog materijala po kvartu (objektu)

Prema mišljenju odgojitelja, web stranica iskazuje trud i uspješnost svih zaposlenih. Prikazuje bitna događanja i kulturu vrtića. Podjela obveza po kvartovima je pravedna. Sadržaj stranice pruža roditeljima dodatan uvid u aktivnosti koje se provode u vrtiću i oni su time jako zadovoljni. Dosadašnji način rada pokazao se vrlo dobrim: prikaz odgojno – obrazovnog procesa daje doprinos partnerstvu s roditeljima te komunikaciji sa širom društvenom zajednicom. Odličan način praćenja i prezentiranja odgojno – obrazovnog rada, prilika za davanje osobnog osvrta na svaki događaj. Prednost je slanje slika e-mailom. Potreban je veći angažman odgojitelja u prikazu primjera dobre prakse te malo više ažurnosti onih koji prate pojedina zbivanja. Pojedini odgojitelji smatraju kako roditelji ne posjećuju često ovu stranicu, iako sadrži kvalitetne i korisne informacije te kako je potrebno ažurirati stare podatke.

STRUČNO USAVRŠAVANJE VAN USTANOVE

Tablica. Stručno usavršavanje van ustanove

VRIJEME I MJESTO ODRŽAVANJA	TEMA	SUDIONICI
6. - 8.10.2016. 14. – 15.10.2016. 21. – 22.10.2016. Jastrebarsko	EU fondovi i upravljanje projektnim ciklusom – od ideje do projekta	Vms
11.10.2016. Zagreb	Igra na otvorenom prostoru	Pedagoginja, psihologinja, vms, odgojiteljice Vesna Navoj i Mihaela Klemenčić Čopić
11.10.2016. DV Kustošija, Zagreb	Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita	Martina Križančić
12. – 14.10.2016. Zagreb	Sretna djeca – Kreativnost u likovnom, dramskom i plesnom izrazu djeteta	Marija Zdjelar Valentina Božić
13.10.2016. Jastrebarsko	Timski rad i konflikti	Zlatica Ferenčina Ilija Klasan Nada Kozjan Danica Divjak Ivan Rak Tanja Jurković Štefica Fabijanić Višnja Matešić
19.10.2016. DV Dobri, Zagreb	Sekcija predškolskih logopeda Zagreba i Zagrebačke županije	Logopedinja
21. – 22.10.2016. Mostar	3. međunarodna znanstvena konferencija: Pedagogija, obrazovanje i nastava	Ravnateljica izlagala temu: „(Su)dionici inkluzivne ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje“
24. – 26.10.2016. Opatija	HPKZ – jesenska škola: Poduzetništvo u odgojno- obrazovnom sustavu	Ravnateljica, pedagoginja
8.11.2016. Zagreb	Kako igrom uspješno razvijati djetetov IQ	Logopedinja, defektologinja Smiljana Popović Đurđa Šmit Daniela Bobinski Kristina Kobetić Jadranka Volmut Lidija Tomačić Željka Batušić Melita Miskiće
9. – 12.11.2016 Opatija	24. godišnja konferencija hrvatskih psihologa: Psihologija u prevenciji poremećaja i očuvanju zdravlja	Ravnateljica, psihologinja
11.11.2016. Zagreb	Tečaj trajne edukacije medicinskih sestara	Vms
21.11.2016. DV Sisak Novi	Stručni skup za ravnatelje: Radne uloge u dječjem vrtiću	Ravnateljica

28.11.2016. Glazbena škola Jastrebarsko	Konferencija Živjeti zdravo	Ravnateljica
1.12.2016. DV Vladimir Nazor, Zagreb	Razvoj odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma dječjeg vrtića – iskustva DV Vladimir Nazor	pedagoginja
15.12.2016. DND, Zagreb	Fokus grupa DND Hrvatske: Iskustva i kriteriji na putu stjecanja/obnove statusa grada prijatelja djece	Ravnateljica
16.12.2016.	Sekcija predškolskih pedagoga	Pedagoginja
20.1.2017. DV Sopot, Zagreb	Obavezna pedagoška dokumentacija dječjeg vrtića	Ravnateljica
31.1.2017. Dugo selo	Stvaranje uvjeta za jačanje matematičkih kompetencija	Anita Jurelinac Natalija Škiljan
17.2.2017. Poslovno učilište Experta, Zagreb	Emocionalna inteligencija – poticanje pozitivnog razvoja djece putem emocionalnog opismenjavanja	Psihologinja Silvija Katovčić
25.2.2017. Zagreb	Metodički seminar za odgojitelje-voditelje programa učenja engleskog jezika u vrtićima	Melita Vidaković Manuela Miljenović
14.3.2017	Regionalna smotra projekata	Snježana Janković, Veselka Povrženić, Nataša Povrženić, Petra Jurin, Marija Batušić, Tamara Fabijanić Franić, Đurđa Šegudović, Marina Kupina, Mira Narančić
17.3.2017. Zagreb	7. konferencija za voditelje radionica Rastimo zajedno	Jasenska Gluščić
29. - 31.3.2017. Zadar	Državni skup ravnatelja: načini rukovođenja ravnatelja i izbori u predškolskoj ustanovi	Ravnateljica Jadranka Stojković
5. – 7.4.2017. Brijuni	Inovacije, istraživanja, izazovi u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju	Smiljana Popović Sandra Žalac Mihaela Pustaj Jasenska Gluščić
20. – 21.4.2017. Sisak	Sadašnjost za budućnost odgoja i obrazovanja – mogućnosti i izazovi	pedagoginja
21.4.2017. Rimske toplice, Slovenija	3. međunarodna konferencija projekta „Pomahajmo v svet“	Sanja Šimić Martina Križančić
24.4.2017. DV Sopot, Zagreb	Rad s potencijalno darovitom djecom predškolske dobi: primjeri dobre prakse	Psihologinja Silvija Katovčić Odgojiteljica Marija Batušić
26.6.2017. DV Vedri dani, Zagreb	Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita	Martina Borković Ivana Klepec Irena Gluhinić Jelena Burja Ivana Kralj

VI. SURADNJA S DJETETOVOM OBITELJI

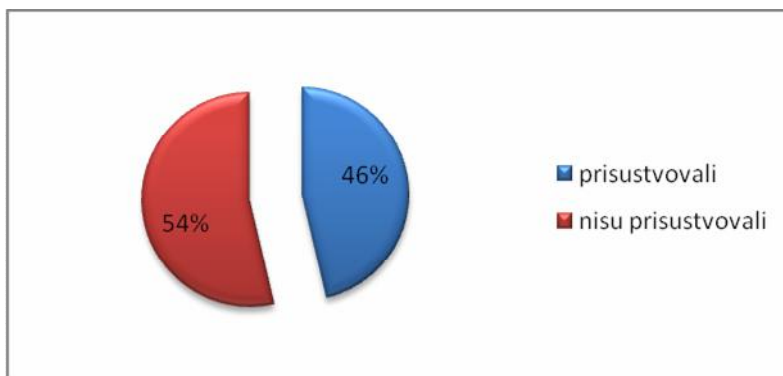
Pod suradnjom s djetetovom obitelji podrazumijevamo individualnu i skupnu suradnju. Pod individualnom suradnjom smatramo sudjelovanje roditelja u životu skupine (posjete), donošenju neoblikovanog materijala prema vlastitom afinitetu i individualne razgovore te svakodnevne susrete s odgojiteljima, a pod grupnom suradnjom smatramo roditeljske sastanke i sudjelovanje u radionicama.

Suradnja s roditeljima novoupisane djece:

Za roditelje novoupisane djece je tijekom lipnja održan inicijalni informativni roditeljski sastanak, na kojem su roditelji, predavanjem ravnateljice te putem letaka dobili osnovne informacije o samom vrtiću, načinu rada, djelatnicima te njihovim pravima i dužnostima. Tijekom lipnja i srpnja, stručni tim je obavio individualne razgovore s roditeljima svakog upisanog djeteta, a razgovoru prisustvuje i dijete koje se upisuje. U inicijalnom razgovoru upoznajemo roditelje s našom ustanovom, programom i načinima realizacije programa te saznamo što je moguće više informacija o djetetu koje u rujnu kreće u vrtić, a koje su nam potrebne za uspješan rad s djetetom. Na taj način svakom djetetu možemo pristupiti individualno, u skladu s njegovim specifičnim potrebama i olakšati prilagodbu na vrtić i roditeljima i djetetu. Prilikom inicijalnog razgovora s roditeljima djece s teškoćama u razvoju, provedeni su postupci predviđeni Protokolom postupanja djelatnika dječjeg vrtića u procesu inkluzije djece s teškoćama u razvoju.

Za roditelje novoupisane djece je na početku pedagoške godine održan roditeljski sastanak sa temom „Prilagodba djeteta na vrtić“. Roditeljski sastanci realizirani su neposredno prije prvog dana dolaska djeteta u vrtić. Roditeljski sastanak za objekte u Jastrebarskom, Cvetkoviću i Gorici Svetojanskoj održan je u centralnom objektu, a vodile su ga viša medicinska sestra, pedagoginja i psihologinja. Roditeljski sastanak u objektu Desinec vodile su defektologinja i logopedinja. Na tim sastancima kroz razgovor i pripremljene letke nastojimo informirati roditelje o tome što je prilagodba, na koji način provodimo prilagodbu i zašto je važno postepeno dovođenje djeteta u vrtić, o mogućim ponašanjima i reakcijama djeteta kako bi i roditeljima i djeci što lakše protekli prvi dani u vrtiću. Također je cilj i što više smanjiti početnu zbunjenost i gužvu u vrijeme kad je najvažnije svu pažnju usmjeriti na dijete, a ne na organizacijska pravila. Na tim roditeljskim sastancima dogovoreni su termini prilagodbe u novim skupinama (Balončići, Iskrice, Srčeka, Pandice, Leptirići). Na sastancima je roditeljima ponuđena mogućnost dolaska u vrtić s djetetom na „Dan otvorenih vrata“ neposredno prije početka pedagoške godine. Odaziv roditelja je i ove godine bio velik, a reakcije roditelja pokazuju da je ta mogućnost i njima i djeci olakšala odvajanje.

U samom tijeku prilagodbe realizirane su 3 radionice za roditelje u Jastrebarskom te 2 radionice za roditelje u Desincu u organizaciji stručnog tima s ciljem olakšavanja odvajanja i podrške roditeljima. Tim radionicama obuhvaćeno je ukupno 46,3 % roditelja novoupisane djece (44 od 95 roditelja).

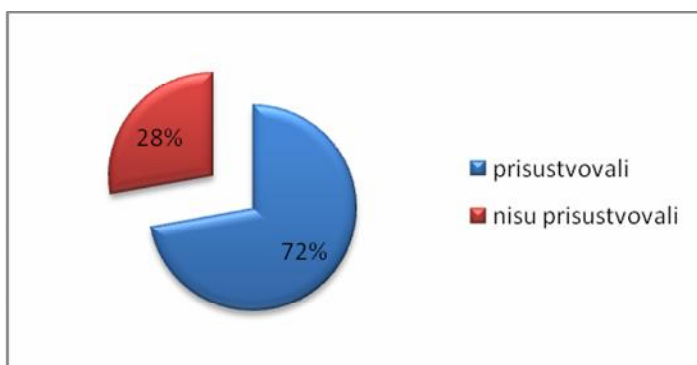

Graf. Proporcija roditelja prisutnih na radionicama u tijeku prilagodbe

Također je održan roditeljski sastanak za roditelje djece koja će pohađati program predškole. Sastanak su vodile logopedinja i psihologinja s odgojiteljicom koja će voditi program predškole. Na tom roditeljskom sastanku roditelji su upoznati sa programom, načinom rada i rasporedom održavanja programa.

Suradnja s roditeljima djece školskih obveznika

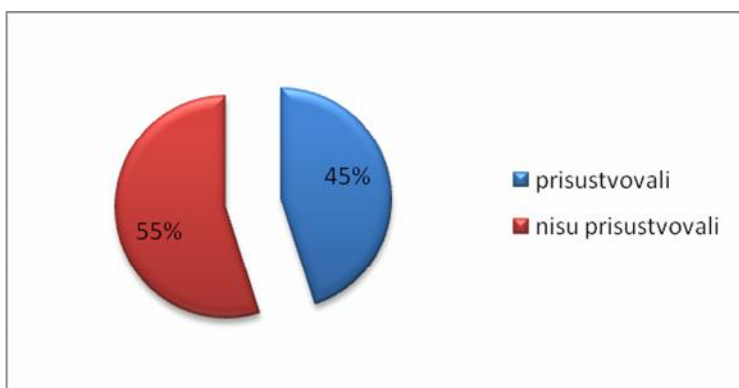
Tijekom listopada održani su roditeljski sastanci za roditelje djece školskih obveznika kao i za roditelje koji žele ranije upisati djecu u prvi razred. Tema roditeljskog sastanka bila je „Razvoj djeteta u godini pred polazak u školu“. Roditeljski sastanci su se održali u dva termina za roditelje djece u primarnom programu i programu predškole, a voditeljice sastanaka bile su logopedinja i psihologinja. Tim roditeljskim sastancima obuhvaćeno je 72,1 % roditelja djece školskih obveznika (101 od ukupno 140 djece školskih obveznika).

Graf. Proporcija roditelja prisutnih na roditeljskom sastanku „Razvoj djeteta u godini pred polazak u školu“

Tijekom veljače za roditelje djece školskih obveznika održana su dva roditeljska sastanka u sklopu CAP programa na kojima su roditelji upoznati sa problemom zlostavljanja te CAP programom i njegovom provedbom u vrtiću kroz radionice za djecu. Roditeljske sastanke vodila je psihologinja, uz pomoć odgojitelja – članova CAP tima, koji su prezentirali same radionice.

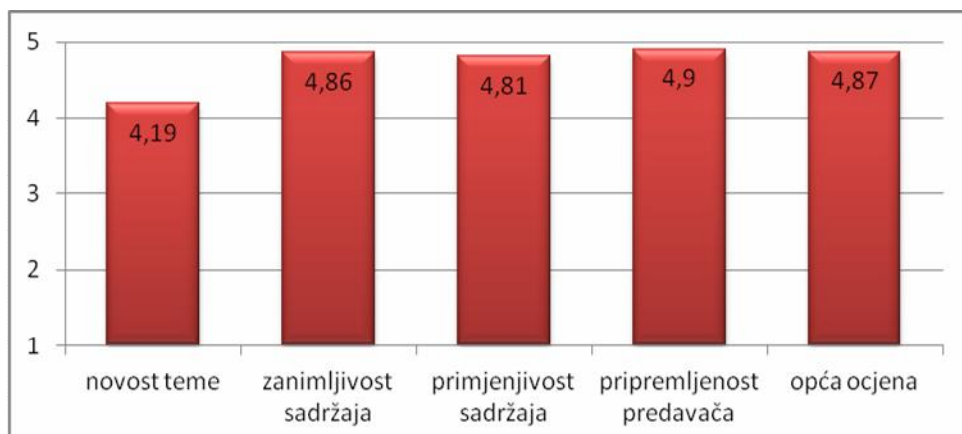
Na roditeljskim sastancima bilo je prisutno 63 roditelja (45 %) i 18 djelatnika vrtića koji nisu prisustvovali predavanju za djelatnike.

Graf. Proporcija roditelja prisutnih na CAP roditeljskom sastanku

Na kraju roditeljskog sastanka roditelji i djelatnici vrtića procijenili su pet dimenzija kvalitete sastanka (novost teme, zanimljivost i primjenjivost sadržaja, pripremljenost predavača te opća ocjena) na skali od 1 do 5, a rezultati su prikazani na grafu. Iako su sve dimenzije ocijenjene visokim ocjenama, što govori u prilog kvaliteti sastanaka, najmanjom ocjenom je procijenjena novost teme što

možemo objasniti činjenicom da se CAP program provodi u vrtiću već duži niz godina te su roditelji dobro upoznati sa ovim programom.

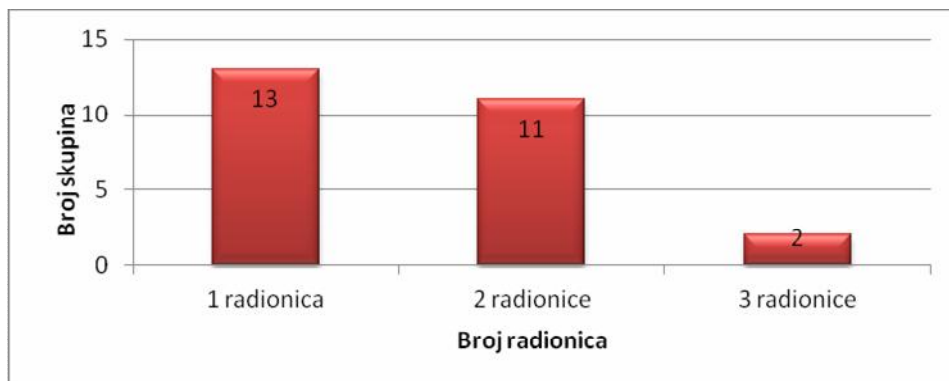
Graf . Procjena pet aspekta kvalitete CAP roditeljskih sastanaka od strane roditelja i djelatnika, (N=81)

Komunikacijski roditeljski sastanci:

Godišnjim planom rada predviđena su najmanje tri komunikacijska roditeljska sastanka za svaku skupinu, te su isti i održani. Teme roditeljskih sastanaka na početku pedagoške godine su prvenstveno bile povezane s upoznavanjem plana i programa rada odgojne skupine te provedbom perioda prilagodbe, osobito u novim skupinama. Teme ostalih komunikacijskih roditeljskih sastanaka većinom su proizašle iz trenutnih potreba odgojnih skupina, odgojitelja, djece i roditelja. Tako su se odnosile na aktivnosti za poticanje cjelokupnog razvoja, poticanje razvoja dječje kompetencije, razvoj slike o sebi kod predškolskog djeteta, prepoznavanje i izražavanje emocija kod djece, odgojni stilovi u obitelji, trenutne zdravstvene potrebe npr. kako čuvamo zdravlje djece u vrtiću, osamostaljivanje – briga o sebi, dosljednost i postavljanje granica u odgoju, projektno učenje, naš čarobni svijet prijateljstva, moje dijete i njegove potrebe, kako djeca dolaze do novih spoznaja, odgovornost, uloga igre u poticanju cjelokupnog razvoja djeteta, dijete i kreativnost, analiza odgojno-obrazovnog rada u proteklom razdoblju. U programu engleske igraonice nije održan ni jedan roditeljski sastanak.

Radionice s roditeljima

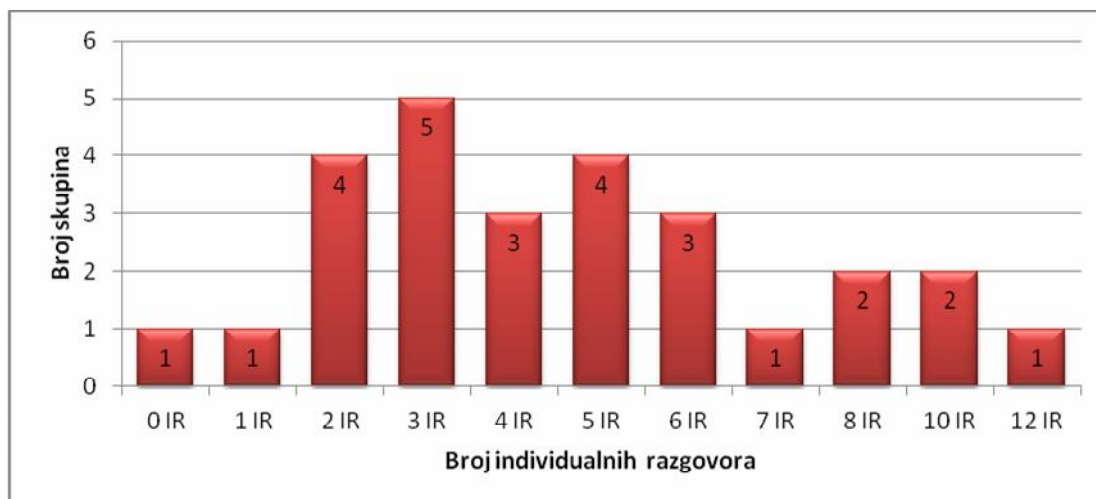
Popraćen je i broj radionica s roditeljima tijekom protekle pedagoške godine. Radionice su održavane u uoči Tjedna solidarnosti, za Fašnik, Uskrs i Projektni dan. Ukupno je održana 41 radionica s roditeljima u 26 odgojnih skupina primarnog programa što je prikazano na sljedećem grafu. Minimalno je bilo prisutno 0, a maksimalno 20 roditelja.

Graf. Broj radionica održanih po skupinama

Individualni razgovori

Ove pedagoške godine je održano je po odgojnoj skupini od 0 do 12 individualnih razgovora s tendencijom grupiranja oko nižih vrijednosti (prosječan broj održanih razgovora po skupini je 4,78). Broj odgojnih skupina koje su održale određen broj individualnih razgovora prikazan je u grafu niže. Tijekom iduće pedagoške godine potrebno je suradnju s roditeljima implementirati u satnicu stručnog usavršavanja (komunikacijski roditeljski sastanci, individualni razgovori s roditeljima s naglaskom na pripremi) u cilju podizanja kvalitete rada s roditeljima.

Procjena suradnje s roditeljima od strane odgojitelja

U svojim godišnjim izvješćima odgojitelji su na skali od 1 do 6 procjenjivali zadovoljstvo ukupnom suradnjom s roditeljima te prosječna ocjena odgojitelja iznosi 5,15. Odgojitelji navode da su zadovoljni suradnjom s roditeljima, otvorenom i kvalitetnom komunikacijom, uključivanjem u aktivnosti u odgojnoj skupini, prepoznavanjem truda odgojitelja, donošenjem neoblikovanog materijala, kvalitetnim suradničkim odnosom. Navode da su izazove u suradnji s roditeljima rješavali u suradnji sa stručnim timom, međusobnim uvažavanjem. Odgojitelji navode kako su nezadovoljni zbog malog broja prisutnih roditelja na komunikacijskim roditeljskim sastancima i radionicama, malog interesa za individualnim razgovorima, nezainteresiranosti za kutić za roditelje.

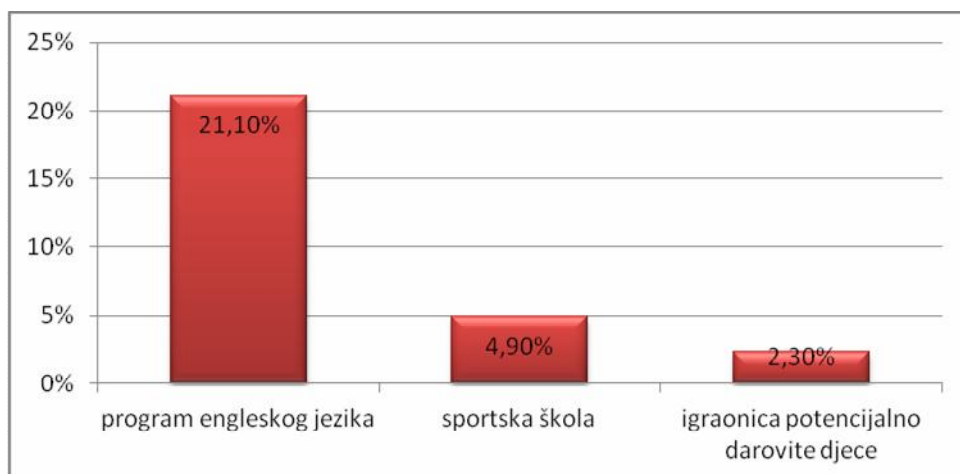
RADIONICE ZA RODITELJE "RASTIMO ZAJEDNO"

Glavni cilj radionica je da roditelji od stručnjaka i drugih roditelja dobiju informacije i podršku koji će im pomoći da se u svojoj roditeljskoj ulozi osjećaju sigurnije i zadovoljnije, a da njihova djeca ostvaruju pravo na roditeljstvo koje najviše doprinosi njihovoj dobrobiti i budućem emocionalnom, socijalnom i kognitivnom razvoju. Temeljne postavke ovih radionica: prve godine života osobito su važne za razvoj svakog ljudskog bića, mozak djeteta najintenzivnije se razvija upravo u tom razdoblju, već u dobi od tri godine vidljive su razlike u socijalnom i intelektualnom razvoju djece koje ne ovise o prihodima ni o obrazovanju roditelja, već o tome kako se roditelji bave djecom kod kuće, kako podržavaju njihovu znatiželju i učenje, prve godine su važne i zato jer se iskustvo o sebi i drugim ljudima iz prvih godina prenosi na kasnije godine života. Radionice su koncipirane kroz dvanaest susreta i jasno su strukturirane. Sedmi ciklus radionica za roditelje održan je od listopada, 2016. do kraja prosinca, 2016. godine za 4 polaznice. Voditeljice ovih radionica bile su dvije odgojiteljice koje su educirane za provođenje ovih radionica, a to su Jasenka Gluščić odgojitelj-mentor i odgojiteljica Valentina Božić.

Procjena suradnje s vrtićem od strane roditelja:

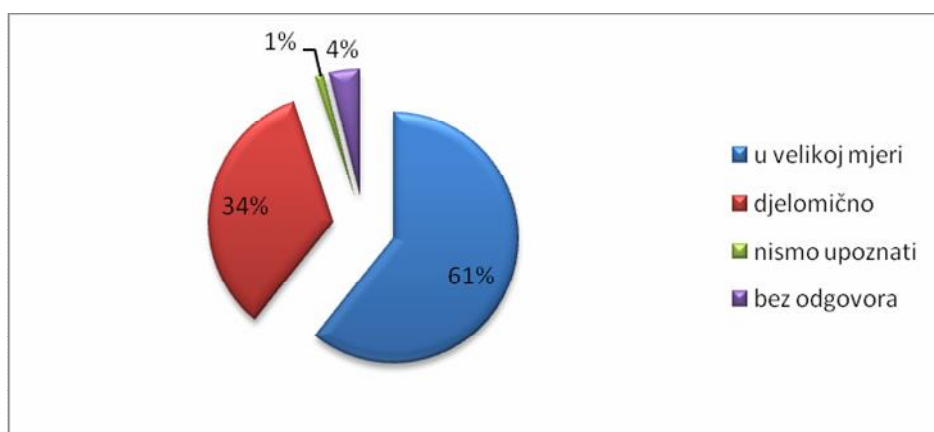
Na kraju pedagoške godine roditelji su ispunjavali upitnik kojim su procjenjivali kvalitetu života u vrtiću, komunikaciju s djelatnicima i sudjelovanje u životu vrtića. Od ukupno 568 podijeljenih upitnika, vraćeno je 352 odnosno 61,9 % upitnika.

Roditelji su tijekom godine imali mogućnost uključivanja djeteta u dodatne kraće programe (program engleskog jezika, univerzalna sportska škola Mali vitez, igraonica potencijalno darovite djece) te smo ih pitali u koje programe su uključena njihova djeca. 21,1% roditelja navodi da je dijete uključeno u program engleske igraonice, 4,9 % navodi da im je dijete uključeno u sportsku školu, a 2,3 % u igraonicu potencijalno darovite djece. Rezultati su prikazani na grafu.

Graf. Uključenost djece u kraće programe

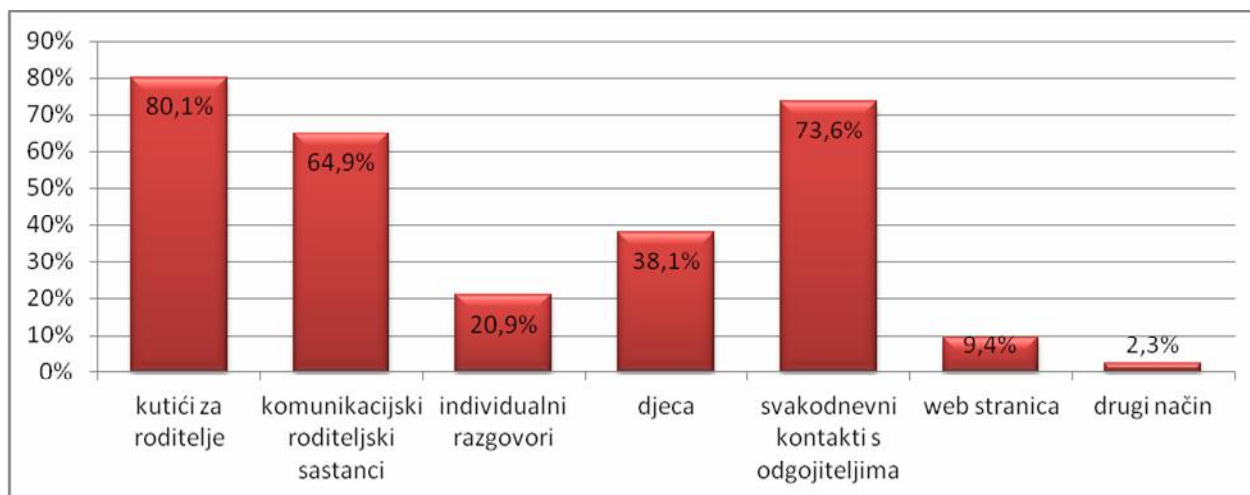
Roditelji su procjenjivali u kojoj mjeri su upoznati s programima rada vrtića koje polazi njihovo dijete (redovni program, Montessori program, program engleske igraonice, univerzalna sportska škola Mali vitez, igraonica potencijalno darovite djece). Rezultati su prikazani na sljedećem grafu.

Graf. Procjena roditelja u kojoj mjeri su upoznati s programima

Većina roditelja izjavljuje da je u velikoj mjeri upoznata sa programima rada u vrtiću koje polazi njihovo dijete (61%), 34% roditelja je djelomično upoznato sa programima rada u vrtiću, dok ih svega 1% izjavljuje da ne poznaje programe rada u Dječjem vrtiću Radost. 4% roditelja nije odgovorilo na ovo pitanje.

Sljedeći grafički prikaz pokazuje putem kojih oblika roditelji Dječjeg vrtića Radost dobivaju najviše informacija o programima rada u vrtiću Radost.

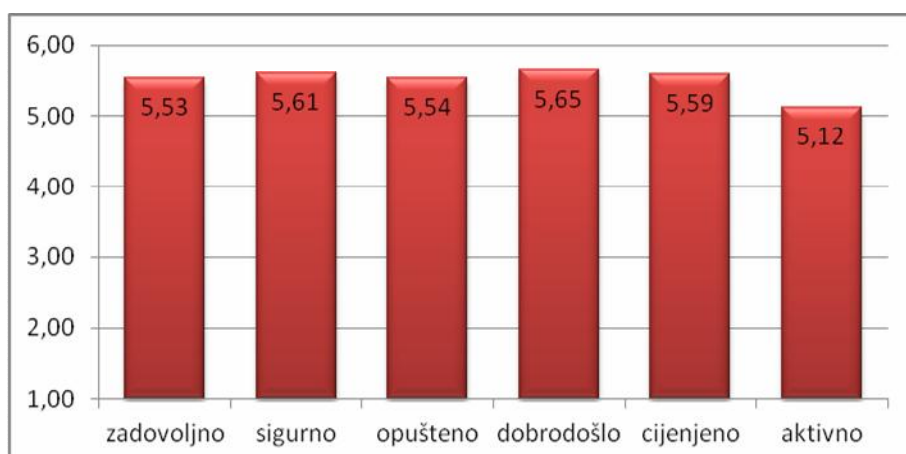

Graf. Kako se roditelji najčešće informiraju o programima rada vrtića

Najveći broj roditelja kao oblik putem kojeg dobivaju najviše informacija navodi kutiće za roditelje (80,1 %) i svakodnevne kontakte s odgojiteljima (73,6%), a najmanje web stranicu vrtića (9,4%) i neke druge oblike informiranja (2,3 %). Pod druge oblike informiranja roditelji navode druge roditelje i lokalne novine i web portale kao izvor informacija o programima rada vrtića.

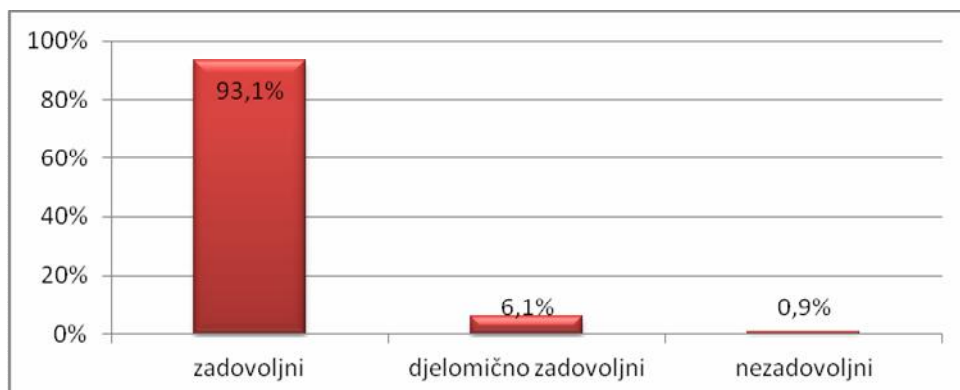
Roditelje smo između ostalog tražili i da procijene kvalitetu komunikacije s djelatnicima vrtića. Općenito, roditelji djelatnike vrtića procjenjuju kao ljubazne i uslužne u komunikaciji (99,1 %). 0,6 % roditelja djelatnike vrtića procjenjuje kao rezervirane, formalne i hladne u komunikaciji. 0,3 % roditelja nije odgovorilo na ovo pitanje.

Upitnikom za roditelje je provjereno i kako su se roditelji najčešće osjećali u protekloj pedagoškoj godini. Procjene su davali na skali od 1 do 6, pri čemu 1 znači „*nisam se uopće tako osjećao*“, a 6 znači „*u potpunosti sam se tako osjećao*“. Rezultati su prikazani grafički, a iz njih možemo iščitati da su se roditelji najveći dio vremena dobro osjećali u vrtiću i aktivno sudjelovali u vrtićkom življenju. Najveća prosječna ocjena je vezana uz osjećaj dobrodošlice što znači da su svi djelatnici vrtića dobro ispunjavali svoju ulogu.

Graf. Procjene roditelja o tome kako su se osjećali tijekom svog boravka u vrtiću u protekloj pedagoškoj godini

Roditelje se pitalo i jesu li zadovoljni osiguravanjem uvjeta za sigurno okruženje djece kao što je zaključavanje vrata od 9-14h, punomoći za odvođenje djece. Rezultati su prikazani u slijedećem grafičkom prikazu.

Graf. Zadovoljstvo roditelja osiguravanjem uvjeta za sigurno okruženje djece

Možemo vidjeti da je većina roditelja zadovoljna uvjetima za sigurno okruženje djece te navode kako se te mjere zaista i provode. Roditelji koji su djelomično zadovoljni sa sigurnošću djece u vrtiću navode slijedeće razloge: prije 9h i nakon 14h može bilo tko ući u vrtić ili dijete može otići, vrata u tom periodu ponekad nisu zaključana te vrata vanjske ograde često nisu zatvorena, a predlažu i ugradnju sigurnosnih kvaka u jaslitskom prostoru.

Roditelji koji nisu zadovoljni uvjetima za sigurno okruženje djece navode kako bilo tko može ući te su u područnom objektu Cvetković vrata ograde prema cesti potrgana.

Roditelji su dali svoje sugestije o potrebnim promjenama i doradama u vrtiću. Neke od najčešćih sugestija su uređenje vanjskog okoliša i igrališta (osobito u područnim objektima), češće obnavljanje inventara, niža cijena vrtića, skupine djece bez miješanja po dobi, više izleta, češće ažuriranje web stranice, duže radno vrijeme i rad subotom, više roditeljskih sastanaka te više uključivanja roditelja u dječje aktivnosti.

Kao pozitivne primjere u Dječjem vrtiću Radost roditelji ističu zadovoljno dijete koje voli ići u vrtić i mnogo toga u njemu nauči, trud i strpljivost odgojiteljica, ljubazno osoblje vrtića, stručno usavršavanje djelatnika i pedagoški rad s djecom, pokretanje novih programa, organiziranje raznih događanja u vrtiću i aktivnosti kao što su Dječja olimpijada, Projektni dan, završne priredbe, razne humanitarne akcije te uređenje okoliša.

VII. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Planirana suradnja sa društvenim čimbenicima ostvarena je u potpunosti.

Tablica 25. Prikaz tipova suradnje vrtića sa različitim društvenim čimbenicima

Ustanova	Sadržaj
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta - Agencija za odgoj i obrazovanje - Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju, Zagreb - Učiteljski fakultet, Zagreb - Učiteljski fakultet, Petrinja - Učiteljski fakultet, Odsjek u Čakovcu - Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja Zadar - Sveučilište Jurja Dobrile, Pula - Edukacijsko rehabilitacijski fakultet - Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje - Centar za podršku roditeljstvu "Rastimo zajedno" - Pučko otvoreno učilište „Korak po korak“ - Centar za poticanje darovitosti djeteta "Bistrić" - Hrvatsko Montessori društvo, Zagreb - Udruga «Lijepa naša» - Inkluzivni centar za djecu Profectus, Jastrebarsko - UNICEF, Zagreb - Savez društava "Naša djeca" Hrvatske - Klub roditelja nedonoščadi "Palčići"	- konzultacije - skupovi - savjetovanja - seminar
- OŠ "Ljube Babića", Jastrebarsko - Glazbena škola, Jastrebarsko	- sudjelovanje u događanjima u organizaciji škole, upis djece u prvi razred
- Dom zdravlja Jastrebarsko - Institut za zaštitu majki i djece - Zavod za javno zdravstvo - Centar za socijalnu skrb Jastrebarsko	- zdravstvena zaštita djece – specijalistički pregledi -
- Poduzeća koja su direktno ili indirektno uključena u realizaciju programa - Crveni križ grada Jastrebarskog - VZ, DVD Jastrebarsko - Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb - Tehnički muzej „Nikola Tesla“, Zagreb - Gradsko kazalište "Trešnja", Zagreb - Zagrebačko kazalište lutaka, Zagreb - Slatkovodni akvarij „AQUATIKA“, Karlovac - Prirodoslovno-matematički fakultet-Botanički vrt, Zagreb	- posjete djece - donacije i sponzorstvo - organizacija kazališnih predstava - organizacija kraćih izleta - organizacija sportsko-rekreativnih programa
- Grad Jastrebarsko i druge općine	- financiranje - unapređivanje rada u primarnom programu i programu predškole
- Centar za kulturu Jastrebarsko (kino) - Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko - Gradski muzej i galerija Jastrebarsko - Turistička zajednica grada Jastrebarskog - Društvo Naša Djeca Jastrebarsko	- organizacija posjeta izložbama, kazališnim i kino predstavama, raznih manifestacija - organizacija izložbi radova djece i radnika Vrtića - posudba knjiga

- Hrvatski šumarski institut Jastrebarsko - Vode, Jastrebarsko - Ceste, Jastrebarsko - Karate klub Jastreb, Jastrebarsko - Mali vitez, Jastrebarsko	
- Ministarstvo turizma - Državni inspektorat ispostava Jastrebarsko - Policijska postaja Jastrebarsko - HAK Jastrebarsko - Jaska turist	- suradnja vezana za sigurnost djece u prometu i općenito
- Crkva svetog Nikole b. - Franjevački samostan	- organizacija posjeta
- drugi vrtići na području Zagrebačke županije i izvan nje (Zagreb, Samobor, Karlovac, Ozalj, Duga Resa, Rakov Potok, Kloštar Ivanić, Sv. Nedelje, Gvozda, Ogulin, Matulji, Vrhnika (Slovenija), Sisak Stari, Sisak Novi, Dugo Selo, Lipik ...)	- susreti djece i odgojitelja - razmjena iskustava
Mediji: - lokalni mediji - Školske novine - Stručni časopisi - Hrvatska radiotelevizija - Nova TV - TV4R, Karlovac	- promicanje predškolske djelatnosti
- internet stranica vrtića: www.radost-jaska.hr	- promicanje predškolske djelatnosti